

Kommunfullmäktige

Kallelse

Nämnd	Kommunfullmäktige
Datum och tid	2019-12-17, kl. 18.00
Plats	Storbrunn i Östhammar
Sekreterare	Rebecka Modin
Ordförande	Roger Lamell (S)

Kommunfullmäktige bjuder på matigt julfika efter referensgruppens sammanträde som slutar kl. 16.30.

Ärendelista

1. Allmänhetens frågestund	2
2. Information	3
3. Antagande av avtal om leverans av dricksvatten	4
4. Finansiering av överföringsledning från Örbyhus i Tierps kommun till Österbybruk och Alunda i Östhammars kommun	6
5. Antagande av Styrmodell för Östhammars kommun	10
6. Utveckling av arbetet för att stimulera ungas delaktighet och inflytande samt avveckling av ungdomsråd	11
7. Tillägg till lägenhetsarrende Öregrunds Tennissällskap	13
8. Revidering av avfallsföreskrifter samt uppdatering av Avfallsplan	14
9. Avfallstaxa 2020	15
10. Taxa enligt livsmedelslagstiftningen	17
11. Avgifter för kost på särskilt boende	18
12. Svar på motion från Kerstin Dreborg (MP) om koldioxidbudget	19
13. Fråga från Ingeborg Sevastik (V) till barn- och utbildningsnämndens ordförande angående Nattis	20
14. Valärende, Ersättare i socialnämnden	21
15. Valärende, Entledigande som ledamot i socialnämnden	22
16. Valärende, Ledamot i socialnämnden	23
17. Valärende, Ersättare i kultur- och fritidsnämnden	24
18. Valärende, Ersättare i Hargs Hamn AB:s styrelse	25
19. Statistikrapport av ej verkställda gynnande beslut för tredje kvartalet 2019	26
20. Rapport från slutförvarsheten	27
21. Anmälningssärende, Östhammars Vatten AB:s delårsrapport maj – augusti 2019	28
22. Anmälningssärende, Gästrike Vatten AB:s delårsrapport maj – augusti 2019	29

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2019-39

1. Allmänhetens frågestund

Förslag till beslut

Ärendebeskrivning

Frågor ska lämnas till kommunfullmäktiges sekretariat senast sex dagar innan sammanträdet. Fråga ska vara kortfattad och får inte gälla myndighetsutövning mot enskild. Ordförande läser upp frågan på sammanträdet. Frågeställaren ska vara närvarande och har möjlighet att yttra sig.

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2019-17

2. Information

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Information i aktuella frågor. Information till fullmäktige kan enligt arbetsordningen lämnas från kommunalråden, nämnder, styrelser, förvaltningar, fullmäktigeberedningar, och kommunala bolag. Yttranderätt gäller enligt kommunallagen och arbetsordningen.

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2019-360

3. Antagande av avtal om leverans av dricksvatten

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar avtal om leverans av dricksvatten mellan Östhammar Vatten AB och Tierps Energi & Miljö AB.

Beslutet ovan förutsätter att kommunfullmäktige i Tierps kommun fattar motsvarande beslut.

Ärendebeskrivning

Förslaget till avtal har tagits fram gemensamt av Östhammar Vatten AB och Tierps Energi & Miljö AB i enlighet med intentionerna i den avsiktsförklaring om långsiktig samverkan för vattenförsörjning som antagits av Östhammars kommun och Tierps kommun.

Avtalet tillförsäkrar att Östhammars kommun och Tierp kommun uppfyller sina skyldigheter enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster att tillförsäkra fastigheterna inom huvudmännens verksamhetsområden vattenförsörjning med hänsyn till människors hälsa och miljön. Kostnader på grund av detta avtal följer lagens krav på att de är nödvändiga för att uppfylla kommunernas skyldigheter.

Syftet med detta avtal är att kostnaderna för dess genomförande ska fördelas med stöd av självkostnadsprincipen och att vardera kommuns VA-kollektiv ska bära sina respektive kostnader.

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Östhammar och Tierp har under våren 2019 antagit en avsiktsförklaring om långsiktig samverkan för vattenförsörjning mellan Östhammars kommun och Tierps kommun.

Avsiktsförklaringen mellan Östhammars kommun och Tierps kommun innebär att Östhammar Vatten kommer att köpa dricksvatten från TEMAB. TEMAB har, i och med Uppsalaåsens sträckning i Tierps kommun, tillgång till stora mängder råvatten för dricksvattenförsörjning både för invånarna i Tierps kommun och Östhammars kommun. Nuvarande miljödom för vattenuttag (DVA 51, 1981-07-16, mål VA 11/81) visar att förutsättningarna för uttag av grundvatten vid Odens källa är mycket gynnsamma.

Genom att samverka ges TEMAB möjlighet att öka sin robusthet och ökad ekonomisk stabilitet genom fördelning av kostnader med Östhammar Vatten. Östhammar Vatten ges möjlighet att fullgöra sitt uppdrag att leverera dricksvatten till dagens kunder och möta tillväxten för Alunda och Österbybruk mot 2040.

Beslutsunderlag

- Missiv daterat 2019-11-21
- Avtalsförslag med bilagor

Kommunfullmäktige

Ärendets behandling

Kommunstyrelsens arbetsutskott lämnade följande förslag till beslut 2019-05-21, § 161:
Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar avtal om leverans av dricksvatten.

Martin Wahlsten (SD) avstod från att delta i beslutet.

Ärendet har därefter plockats ur innan behandling i kommunstyrelsen på grund av att ärendet behövde beredas ytterligare.

Östhammar Vatten AB:s styrelse behandlade ärendet på styrelsemöte 2019-11-22 och lämnade följande förslag till beslut till kommunfullmäktige:

- att godkänna avtal om leverans av dricksvatten mellan Östhammar Vatten AB och Tierps Energi & Miljö AB i enlighet med beslutsunderlag.
- att beslutet ovan förutsätter att kommunfullmäktige i Tierps kommuner fattar motsvarande beslut.

Vid arbetsutskottets behandling 2019-11-26, § 312 avstod Martin Wahlsten (SD) från att delta i beslutet.

Beslutet skickas till

- För signering
- Tierp Energi och miljö AB
- Östhammar Vatten AB

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2019-199

4. Finansiering av överföringsledning från Örbyhus i Tierps kommun till Österbybruk och Alunda i Östhammars kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att:

Kommunfullmäktige beslutar att finansiering av överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda i Östhammar kommun sker genom att Östhammar Vatten AB årligen fakturerar Östhammar kommun avskrivnings och räntekostnader för två tredjedelar av de kostnader som överskrider 40 Mnkr och som bedöms vara ett risktagande.

Kommunfullmäktige beslutar att såsom för egen skuld ingå borgen för Östhammar Vatten AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 350 000 000 kr (trehundrafemtio miljoner kronor), jämte därpå löpande ränta och kostnader. Borgensavgift ska utgå med 0,2 % på aktuell lånesumma 1 januari varje år.

Beslutet ovan förutsätter att kommunfullmäktige i Östhammars och Tierps kommuner fattar beslut om Avtal om leverans av dricksvatten mellan Östhammar Vatten AB och Tierps Energi & Miljö AB.

Ärendebeskrivning

Två ärenden: avtal om överföringsledning av vatten samt finansiering av denna överföringsledning har behandlats i Östhammar Vatten AB samt inom kommunstyrelsen, se historik under rubriken ärendets behandling nedan. Ärendet har beretts under 2019 av berörda parter. Ett avtal för överföringsledningen har nu tagits fram vilket gör att ärendet är aktuellt på nytt, med vissa ändringar som redovisas i beslutsunderlagen.

Beslutsunderlag

- Missiv (Finansiering av överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda i Östhammars kommun), daterat 2019-02-28, med bilaga Överföringsledning Alunda daterad 2017-12-13.
- Missiv daterat 2019-11-20 med bilagor

Ärendets behandling

Östhammar Vatten AB:s styrelse

Ärendet har behandlats på styrelsemöte för Östhammar Vatten AB 2019-03-07, § 10:

Styrelsen beslutade, att med ändring av första attsatsen och med tillägg av andra attsatsen, att föreslå Östhammar kommunfullmäktige att besluta

Kommunfullmäktige

- att finansiering av överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda i Östhammar kommun sker genom att Östhammar Vatten AB fakturerar Östhammars kommun två tredjedelar av de kostnader som överskrider 40 Mnkr och som bedöms vara ett risktagande
- att godkänna ett borgensåtagande för Östhammar Vatten AB avseende överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda i Östhammar kommun med 135-165 mnkr
- att besluten ovan förutsätter att kommunfullmäktige i Östhammars och Tierps kommuner fattar beslut om avsiktsförklaring Regional samverkan för dricksvattenförsörjning mellan Östhammar och Tierps kommuner

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunstyrelsens arbetsutskott lämnade följande förslag till beslut 2019-03-26, § 93:

Kommunstyrelsen föreslår att:

Kommunfullmäktige beslutar att finansiering av överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda i Östhammar kommun sker genom att Östhammar Vatten AB fakturerar Östhammars kommun två tredjedelar av de kostnader som överskrider 40 Mnkr och som bedöms vara ett risktagande.

Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för Östhammar Vatten AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 350 mnkr kr, jämte därpå löpande ränta och kostnader. Borgensavgift ska utgå med 0,2 % på aktuell lånesumma 1 januari varje år.

Bsluten ovan förutsätter att kommunfullmäktige i Östhammars och Tierps kommuner fattar beslut om avsiktsförklaring Regional samverkan för dricksvattenförsörjning mellan Östhammar och Tierps kommuner.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutade 2019-04-02, § 110: ”Ärendet utgår och återupptas på kommunstyrelsens sammanträde i samband med behandling av avtal om köp av vatten/gemensam vattenproduktion med Tierps Energi & Miljö AB.”

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Kommunstyrelsens arbetsutskott lämnade följande förslag till beslut 2019-05-21, § 162:

Kommunstyrelsen föreslår att:

Kommunfullmäktige beslutar att finansiering av överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda i Östhammar kommun sker genom att Östhammar Vatten AB fakturerar Östhammars kommun två tredjedelar av de kostnader som överskrider 40 Mnkr och som bedöms vara ett risktagande.

Kommunfullmäktige beslutar, att såsom för egen skuld ingå borgen för Östhammar Vatten AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 350 mnkr kr, jämte därpå

Kommunfullmäktige

löpande ränta och kostnader. Borgensavgift ska utgå med 0,2 % på aktuell lånesumma 1 januari varje år.

Besluten ovan förutsätter att kommunfullmäktige i Östhammars och Tierps kommuner fattar beslut om avsiktsförklaring Regional samverkan för dricksvattenförsörjning mellan Östhammar och Tierps kommuner.

Martin Wahlsten (SD) avstod från att delta i beslutet.

Ytterligare beredning

Ärendet har därefter plockats ur innan behandling i kommunstyrelsen på grund av att ärendet gällande avtal om vattenledning behövde beredas ytterligare.

Östhammar Vatten AB:s styrelse

Östhammar Vatten AB:s styrelse behandlade ärendet på styrelsemöte 2019-11-22 och lämnade följande förslag till beslut till kommunfullmäktige:

- att finansiering av överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda i Östhammar kommun sker genom att Östhammar Vatten AB årligen fakturerar Östhammar kommun avskrivnings och räntekostnader för två tredjedelar av de kostnader som överskrider 40 Mnkr och som bedöms vara ett risktagande.
- att såsom för egen skuld ingå borgen för Östhammar Vatten AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 350 mnkr kr, jämte därpå löpande ränta och kostnader. Borgensavgift ska utgå med 0,2 % på aktuell lånesumma 1 januari varje år.
- att beslutet ovan förutsätter att kommunfullmäktige i Östhammars och Tierps kommuner fattar beslut om Avtal om leverans av dricksvatten mellan Östhammar Vatten AB och Tierps Energi & Miljö AB.

Kommunstyrelsen

Vid beredningen i kommunstyrelsen yrkade Lars O Holmgren (BoA) återremiss och i andra hand avslag, med krav på annan finansieringslösning. ”Enligt Lag om allmänna vattentjänster skall en kommuns VA-tjänster finansieras genom avgifter till sina brukare. Därför bör avtalet omformuleras, med inriktning på att ta bort det 50-åriga årliga driftsstödet till ÖVAB från Östhammars kommun, där istället det som kan klassificeras som ”kommungemensam utveckling” görs i form av en engångsbetalning vid projektstart. Detta då det är orimligt att i 50 år belasta skattekollektivet och framförallt den tredjedel med egna vatten- och avloppsanläggningar i hela kommunen vad gäller en vattenledning nyttjad av kommunens kommunala VA-användare.”

Kommunstyrelsen avlog yrkandena om återremiss och avslag. Lars O Holmgren reserverade sig. Martin Wahlsten (SD), Ylva Lundin (SD) och Bo Persson (SD) avstod från att delta i beslutet.

Beslutet skickas till

- Tierps kommun

Kommunfullmäktige

- Östhammar Vatten AB
- Kommundirektör Peter Nyberg
- Teknisk chef Helen Åsbrink
- Samhällsbyggnadschef Ulf Andersson
- Chefsstrateg Marie Berggren

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2019-651

5. Antagande av Styrmodell för Östhammars kommun

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar Styrmodell för Östhammars kommun.

Ärendebeskrivning

”Styrmodell för Östhammars kommun” beskriver övergripande hur kommunen leds och styrs, hur arbetet planeras och följs upp samt hur insatser och ansvar fördelas mellan förtroendevalda politiker och förvaltningsorganisationen.

Beslutsunderlag

Styrmodell för Östhammars kommun

Ärendets behandling

Kommunstyrelsens arbetsutskott behandlade ärendet 2019-10-22, § 262 och beslutade då (utöver förslag till beslut) att: Ärendet behandlas på kommunstyrelsen 2019-12-03. (Detta utifrån ett önskemål från ledamot att diskutera dokumentet med sin politiska grupp.)

Beslutet skickas till

- Samtliga förvaltningschefer
- Kvalitetsutvecklare Ida Eklöf
- Kvalitetsutvecklare Fredrik Hübinette
- Ekonomichef Tony Wahlberg

Kommunfullmäktige

Dnr KFN-2019-185, KS-2019-718

6. Utveckling av arbetet för att stimulera ungas delaktighet och inflytande samt avveckling av ungdomsråd

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att Ungdomsrådet avvecklas och att stadgarna för ungdomsrådet upphör att gälla.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tar del av informationen om kultur- och fritidsnämndens arbete för att stimulera ungas delaktighet och inflytande.

Ärendebeskrivning

Kultur- och fritidsnämnden ska enligt sitt reglemente stimulera ungas delaktighet och inflytande. Kultur- och fritidsnämnden har även i sitt reglemente ansvar för ungdomsrådet (liksom kommunstyrelsens ansvar för kommunala pensionärsrådet och rådet för funktionsnedsatta).

Ungdomsråd infördes efter en motion 2000. Rådet upprättades i samverkan med Bruks-gymnasiet och finansierades inom kommunstyrelsens och barn- och utbildningsnämndens budgetar. Verksamheten varierade beroende på vilka ungdomar som engagerade sig. Ett stormöte hölls 2007 för att diskutera med intresserade ungdomar. Ett nytt beslut om att inrätta ungdomsråd fattades 2011 och då antogs även stadgar där det framgår att ungdomsrådet skulle få ett årligt anslag av fullmäktige och att det skulle finnas en ansvarig tjänsteman, men inget om koppling till någon särskild förvaltning. Utifrån det beslutet arbetade kommunen vidare med utveckling av ungas inflytande.

Ungdomsrådet har varit vilande sedan våren 2017. Kultur- och fritidsförvaltningen började arbeta för att ta fram en modell för ungas delaktighet och inflytande som skulle kunna fungera bättre över tid än vad ungdomsrådet har gjort. Förvaltningen arbetade utifrån en idé om en digital, modern och lätt påverkansmöjlighet som inte är platsberoende. För att realisera detta arbetar förvaltningen för att ta fram en APP. Genom APP:en ska unga kunna få information om lovaktiviteter, evenemang, karta över kommunen med kultur- och fritidsnämndens verksamheter, boka hall mm. Här ska även möjlighet till delaktighet och inflytande ges genom funktionen Påverka som är uppdelad i två delar:

- Del 1 - Funktionen förslag/din idé. Ska ge möjlighet att skriva förslag i ett formulär vilket mottas av tjänsteman på kultur- och fritidsförvaltningen. Dessa ska besvaras/föras dialog om samt verkställas/tas i beaktning i verksamhetsplanering.
- Del 2 – Funktionen rösta. Ska ge möjlighet att delta anonymt i frågor som berör kultur- och fritidsnämndens områden (t ex ungdomsgårdens öppettider). Resultatet ska samlas in, sammanställas och verkställas/tas i beaktning i verksamhetsplanering.

APP:en ska också innehålla funktionerna Fråga oss och Anslagstavla. Funktionen Fråga oss ska bestå av ett enkelt formulär där man kan ställa frågor rörande kultur- och fritidsnämndens

Kommunfullmäktige

områden/verksamheter. Funktionen Anslagstavla ska bestå av nyheter (t.ex. stängd ungdomsgård för kvällen, nya öppettider för simhallen, inställd lovaktivitet osv.) samt de frågor som kommit in vilka besvaras och publiceras via funktionen fråga oss. Alla ärenden som kommer in till APP:en som inte berör kultur- och fritidsnämndens områden ska skickas vidare av tjänsteman till ansvarig förvaltning.

Utöver arbetet med APP bedrivs arbete med delaktighet och inflytande på många sätt inom kultur- och fritidsnämndens område, bland annat tar man in önskemål och åsikter från ungdomar som viktigt underlag i verksamhetsplaneringen och utvecklingen av verksamhetsutbudet och dialog förs med unga både i forum där man träffas fysiskt och via sociala medier.

Kommunen arbetar i flera forum med utveckling utifrån barnkonventionen. Bland annat bedrivs förvaltningsövergripande arbete med barnkonventionen inom ramen för SUV. I samband med att en motion om barnombudsman besvarades beslutade fullmäktige att SUV ska få ett särskilt uppdrag kopplat till införandet av barnkonventionen i svensk lag. Enligt beslutat ska det i uppdraget ingå att ta fram förslag till en kommunövergripande policy för hur barnkonventionen ska förverkligas i praktiken och implementeras i kommunens alla förvaltningar samt hur arbetet ska utvärderas. Rutinen för barnkonsekvensanalyser ska ses över och tydliggöras så att det tydligt framgår att barn/ungdomar ska tillfrågas i en barnkonsekvensanalys.

Reglementet för kultur- och fritidsnämnden ses över som en del i en större översyn. Om fullmäktige beslutar i enlighet med förslag stryks ungdomsrådet ur reglementet när det tas upp för beslut efter översynen.

Ärendets behandling

Kultur- och fritidsnämnden behandlade ärendet 2019-10-28, § 65 och lämnade följande förslag till beslut:

Kultur- och fritidsnämnden föreslår kommunfullmäktige att Ungdomsrådet avvecklas och att stadgarna för ungdomsrådet upphör att gälla.

Kommunfullmäktige tar del av informationen om kultur- och fritidsnämndens arbete för att stimulera ungas delaktighet och inflytande.

Beslutet skickas till

- Kultur- och fritidsnämnden
- Stygruppen ungas välbefinnande

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2018-631, KS-2019-625

7. Tillägg till lägenhetsarrende Öregrunds Tennissällskap

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ändra arean så att det möjliggör att Öregrunds Tennissällskap kan utöka sin verksamhet med en padelbana.

Ärendebeskrivning

Öregrunds Tennissällskap önskar ändra arrendeområde så det möjliggör att de kan utöka sin verksamhet med padelbana. Befintligt arrendeområde minskas och ny del läggs till men den totala arean blir oförändrad.

Då det befintliga avtalet som är beslutat i år är på 10 år så krävs beslut i Kommunfullmäktige.

Målsättningen för kommunens arbete är att hantera avtal inom den givna tjänstemannadelegationen men då kravet för att få bidrag för omläggning av tennisbana varit 10 årigt markavtal från Upplands Idrottsförbund utgör befintligt avtal ett undantag från det.

Beslutsunderlag

- Lägenhetsarrende Öregrunds Tennissällskap
- Tillägg till lägenhetsarrende Öregrunds Tennissällskap

Beslutet skickas till

- Tekniska Förvaltningen
- Kultur och Fritidsförvaltningen

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2019-733

8. Revidering av avfallsföreskrifter samt uppdatering av Avfallsplan

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta reviderade avfallsföreskrifter att gälla från och med 2020-01-01.

Tekniska förvaltningen uppdras att revidera kommunens avfallsplan och bereda handlingen till kommunfullmäktige under 2020.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Varje kommun ska enligt lag ha en renhållningsordning bestående av avfallsplan och avfallsföreskrifter som ska beslutas av kommunfullmäktige. Avfallsplanen ska ses över minst vart fjärde år och vid behov uppdateras (80 § avfallsförordningen). Detta innebär inte ett krav på att en ny avfallsplan ska antas av kommunfullmäktige vart fjärde år. Men om det vid en uppföljning av avfallsplanen fyra år efter antagandet bedöms att avfallsplanens mål och åtgärder behöver omarbetas, kan en process för omarbetning av planen startas och avfallsplanen antas när processen slutförts.

Avfallsföreskrifter beskriver på vilket praktiskt tillvägagångssätt som kommunen avser utföra sitt avfallsuppdrag. Baserat på innehållet i föreskrifterna har kommunen rätt att ta ut avgift för att fullgöra sitt uppdrag.

Ärendebeskrivning

Vid den senaste uppföljningen av nuvarande avfallsplan har tekniska förvaltningen konstaterat att det finns behov av att uppdatera kommunens avfallsplan. Den nuvarande planen saknar utförlig planering för bland annat matavfall. Nya regler kring deponering och deponier har införts sedan nuvarande avfallsplan togs fram vilket föranleder ett behov av att uppdatera kommunens avfallsplan. I samband med revideringen ska även en miljöbedömning utföras. Avfallsplanen bör tas fram med stöd av upphandlade specialister på området och kostnaderna för detta ska bäras av taxekollektivet.

I samband med översyn av kommunens avfallstaxor inför 2020 har tekniska förvaltningen konstaterat att avfallsföreskrifterna är i behov av revidering. Förslag till ny avfallsföreskrift är framtagen för att bättre spegla kommunens praktiska arbete med avfallsuppdraget.

Beslutsunderlag

Förslag till reviderad avfallsföreskrift med bilagor

Beslutet skickas till

Tekniska förvaltningen, Renhållningen

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2019-730

9. Avfallstaxa 2020

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att anta reviderade avfallstaxor att gälla from 2020-01-01 under förutsättning att reviderade avfallsföreskrifter antas.

Ärendebeskrivning

Bakgrund

Kommunens renhållningsverksamhet skall finansieras av renhållningsavgifter som tas ut av fastighetsägare samt verksamhetsutövare. Renhållningsavgifterna tas ut efter beslut i kommunfullmäktige om vilka taxor som ska gälla. Renhållningsavgifterna kan bara föreslås för tjänster som tillhandahålls och beskrivs i beslutade renhållningsföreskrifter.

För att täcka nödvändiga kostnader för Östhammars kommuns renhållningsverksamhet behövs renhållningsavgifterna höjas från 2020. Kommunen har de senaste åren valt att besluta om en procentuell höjning. För 2020 föreslås att taxorna fastställas till belopp som tagits fram genom genomgång och analys av respektive taxa.

Ärendet

Vid genomgång av befintliga taxor har tekniska förvaltningen, renhållningen, konstaterat att det finns skäl att justera taxorna, dels i förhållande till reviderade föreskrifter, dels i förhållande till indexuppräknings samt förändringar med anledning av miljöpåverkande skäl. De föreslagna taxorna beskrivs i bilaga. De största förändringarna i förhållande till nuvarande taxor beskrivs nedan.

Vid översyn av grundavgiften för kommunens hushåll konstaterades att den inte täcker självkostnaden. Grundavgiften föreslås öka för att bättre spegla självkostnaden. Samtidigt sänks abonnemangskostnaden med 15%.

Med anledning av kommunens val att förlänga nuvarande entreprenör för insamling av hushållsavfall ytterligare ett år ökade kostnaderna i enlighet med upphandlingsavtalet. Osäkerhet kring kostnaderna och risken för ett dyrare avtal efter att ny upphandling är genomförd för detta område gör att kommunen väljer att föreslå en höjning av abonnemangstaxan något mer än den väntade självkostnaden för 2020. Det pågår för närvarande en upphandling av transport av hushållsavfall samt matavfall mellan Vaddika och Uppsala.

Kommunens verksamheter föreslås få en tydligare grundavgiftstaxa i enlighet med reviderade avfallsföreskrifter.

Flerfamiljshus ska tydligare belastas. Uttag av grundavgift per lägenhet föreslås gälla från och med 2020-07-01. Sedan tidigare tas en avgift per kärl och tömningsfrekvens ut vilket även fortsatt ska tas ut enligt föreslagen taxa.

Kommunens avtal avseende latrintransporter och efterbehandling kommer att höjas inför 2020 och denna höjning är motiverad bland annat av att det levererade materialet ofta innehåller annat än latrin vilket innebär en fördyrad process. Tekniska förvaltningen anser även att

Kommunfullmäktige

höjning även är motiverad av miljöstyrande skäl då annan bättre metod för att ta hand om avfallet bör väljas av de fastighetsägare som idag nyttjar kommunens latrininsamling.

Minireningsverk (ecobox mm) är lösningar som kräver stora insatser och kostnader från kommunens sida och taxa införs som speglar självkostnaden. Anläggningarna behöver återfyllas och vattenbristen gör att kommunen inte bör tillhanda hålla tjänsten att fylla på anläggningarna med kommunalt renat vatten utom i särskilda fall.

Budning av slamtömning av slutna tank och trekammarbrunnar, BDT-brunnar samt fettavskiljare höjs för att bättre spegla självkostnaden.

Taxa för akuttömning av slam höjs för att spegla kommunens självkostnad.

Taxa för bomkörning av slam införs vilket inte har beloppsbestämts tidigare trots att möjligheter funnits till att ta ut en avgift i enlighet med beslutad renhållningsordning.

Beslutsunderlag

- Förslag till ny avfallstaxa from 2020-01-01
- Effekter av föreslagna taxor

Beslutet skickas till

Tekniska förvaltningen, renhållningen

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2019-717

10. Taxa enligt livsmedelslagstiftningen

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige antar ny taxa för offentlig kontroll av livsmedel och foder. Taxan träder i kraft 2020-01-01.

Ärendebeskrivning

Den 14 december 2019 träder EU:s nya kontrollförordning (EU) 2017/625 i kraft. Den nya förordningen innehåller ett antal nya begrepp, till exempel införs begreppet annan offentlig verksamhet och begreppet extra offentlig kontroll försvinner.

Beslutsunderlag

Taxa enligt livsmedelslagstiftningen

Ärendets behandling

Bygg- och miljönämnden har behandlat ärendet 2019-11-20, § 152 och lämnat följande förslag till beslut: Bygg- och miljönämnden föreslår kommunfullmäktige att anta ny taxa för offentlig kontroll av livsmedel och foder.

Vid beredningen i kommunstyrelsen yrkande Tomas Bendiksen (S) på följande ändring: i beslutet läggs följande till: ”Taxan träder i kraft 2020-01-01.” samt följande ändring i handlingen under rubriken Ikraftträdande på sida 5: ”Denna taxa träder i kraft den 14 december 2019.” ändras till ”Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2020.” och andra stycket under rubriken tas bort. Kommunstyrelsen biföll yrkandet.

Beslutet skickas till

- Bygg- och miljönämnden
- Webbredaktör bygg- och miljönämnden för publicering på kommunens webbsida

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2019-740

11. Avgifter för kost på särskilt boende

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att kostavgiften på särskilt boende höjs med 5 % från och med 2020-01-01. Från 2021-01-01 sker justering årligen utifrån prisbasbeloppet enligt tidigare gällande princip.

Ärendebeskrivning

Socialnämnden har genomfört en översyn av kostavgifterna och föreslår en höjning utöver den avgiftsjustering i enlighet med prisbasbeloppet som sker årligen.

Förvaltningen har kompletterat med att förslaget om att höja kostavgiften på särskilt boende är tänkt att vara en engångsjustering för 2020, och att man frångår principen att justera kostavgiften i enlighet med konsumentverkets rekommendationer. För 2021 är förslaget att återgå till att justera utifrån den tidigare principen.

Beslutsunderlag

- Socialnämndens beslut
- Översyn kostavgifter

Ärendets behandling

Socialnämnden har 2019-11-13, § 181, beslutat att föreslå: Kostavgiften på särskilt boende höjs med 5 % från och med 1 januari 2020.

Vid arbetsutskottets beredning 2019-11-26, § 286, kompletterades förslaget till beslut med vad som föreslås gälla för framtida uppräkningsår, då detta tidigare endast framgick av underlag.

Beslutet skickas till

- Socialnämnden
- Webbredaktör socialnämnden för publicering på kommunens webbplats

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2019-108

12. Svar på motion från Kerstin Dreborg (MP) om koldioxidbudget

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att ställa sig positiv till motionen men med hänvisning till svar från Jacob Spangenberg (C) avslå yrkandet.

Ärendebeskrivning

Kerstin Dreborg (MP) yrkar i motion daterad 2019-02-17 att kommunen ska ta fram en plan för att bli klimatneutral till 2030. Planen ska inbegripa en koldioxidbudget med årliga utsläppsminskningar på minst 10 %.

Beslutsunderlag

- Motion om koldioxidbudget daterad 2019-02-17
- Svar från Jacob Spangenberg (C)
- Yttrande från energi-och klimatstrateg Marcus Jakobson

Ärendets behandling

Motionen väcktes på fullmäktiges sammanträde 2019-02-19, § 30 och överlämnades till kommunstyrelsen för beredning.

Beslutet skickas till

- Motionär
- Webbredaktör för publicering på webbsida motioner

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2019-753

13. Fråga från Ingeborg Sevastik (V) till barn- och utbildningsnämndens ordförande angående Nattis

Förslag till beslut

Ärendebeskrivning

Ingeborg Sevastik (V) och Mohammad Sabur (V) ställer följande fråga till barn- och utbildningsnämndens ordförande Josefine Nilsson (C):

Finns det inte någon möjlighet att bistå med nattis eller tillsyn med hjälp av dagbarnvårdare för de barn som behöver tillsyn nattetid? Kan det finansieras genom att någon tjänst inom förvaltningen eller i Östhammars kommun överhuvudtaget som enbart arbetar med administration eller som kommunikatör kan dras in?

Beslutsunderlag

Fråga

Beslutet skickas till

- Ingeborg Sevastik (V)
- Mohammad Sabur (V)

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2019-565

14. Valärende, Ersättare i socialnämnden

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige väljer NN (-) till ersättare i socialnämnden.

Ärendebeskrivning

Linus Westin (S) var ersättare i socialnämnden och har valts till ledamot. En ny ersättare behöver väljas. Ersättaren blir personlig ersättare för Cecilia Bernsten (C).

Ärendets behandling

Kommunfullmäktige valde Linus Westin (S) till ledamot i socialnämnden 2019-09-24, § 127.

Vid sammanträdet 2019-11-19, § 153, utgick ärendet på grund av att det inte fanns något förslag till ny ersättare.

Beslutet skickas till

- Vald person
- Socialnämnden
- Administratör Troman, Hanna Horneij

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2019-763

15. Valärende, Entledigande som ledamot i socialnämnden

Förslag till beslut

Linus Westin (S) entledigas från sitt uppdrag som ledamot i socialnämnden.

Ärendebeskrivning

Linus Westin (S) begär i skrivelse daterad 2019-12-03 entledigande från sitt uppdrag som ledamot i socialnämnden.

Beslutet skickas till

- Linus Westin (S)
- Socialnämnden
- Administratör Troman, Hanna Horneij

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2019-763

16. Valärende, Ledamot i socialnämnden

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige väljer NN (-) till ledamot i socialnämnden.

Ärendebeskrivning

Linus Westin (S) har begärt entledigande från sitt uppdrag som ledamot i socialnämnden. Entledigandet behandlas på dagens fullmäktigesammanträde. Om fullmäktige beslutar att entlediga Linus Westin (S) behöver en ny ledamot i socialnämnden väljas.

Beslutet skickas till

- Vald person
- Socialnämnden
- Administratör Troman, Hanna Horneij

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2019-694

17. Valärende, Ersättare i kultur- och fritidsnämnden

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige väljer NN (-) till ersättare i kultur- och fritidsnämnden.

Ärendebeskrivning

Anna Göransson (BoA) entledigandes från sitt uppdrag som ersättare i kultur- och fritidsnämnden på fullmäktiges sammanträde 2019-11-19, § 157. En ny ersättare i kultur- och fritidsnämnden behöver därför väljas. Anna Göransson (BoA) var personlig ersättare för Julia Ekström (M) och den nya ersättaren blir även ny personlig ersättare för Julia Ekström (M).

Beslutet skickas till

- Vald person
- Kultur- och fritidsnämnden
- Administratör Troman, Hanna Horneij

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2019-703

18. Valärende, Ersättare i Hargs Hamn AB:s styrelse

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige väljer NN (-) till ersättare i Hargs Hamn AB:s styrelse.

Ärendebeskrivning

Bjarne Tötterman (M) var ersättare i Hargs Hamn AB:s styrelse och har valts till ledamot för resterande tid av mandatperioden. En ny ersättare behöver väljas.

Ärendets behandling

Kommunfullmäktige valde Bjarne Tötterman (M) till ledamot i Hargs Hamn AB:s styrelse 2019-11-19, § 156.

Beslutet skickas till

- Vald person
- Hargs Hamn AB
- Administratör Troman, Hanna Hornej

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2019-441

19. Statistikrapport av ej verkställda gynnande beslut för tredje kvartalet 2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att ta del av informationen.

Ärendebeskrivning

Enligt 16 kap § 6 Socialtjänstlagen (SoL) ska socialnämnden kvartalsvis lämna en statistikrapport till fullmäktige över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller och hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut. Samma rapporteringsskyldighet gäller för beslut som inte verkställs på nytt efter avbrott i verkställigheten. Det ska också framgå hur stor del av de ej verkställda besluten som gäller bistånd till kvinnor respektive män. Enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) § 28h gäller en motsvarande rapporteringsskyldighet för beslut om insatser enligt 9 § LSS.

Beslutsunderlag

Statistikrapport av ej verkställda beslut, Socialnämnden, kvartal 3, 2019

Ärendets behandling

Socialnämnden har behandlat rapporten 2019-11-13, § 186

Beslutet skickas till

Socialnämnden

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2019-17

20. Rapport från slutförvarsheten

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige tar del av informationen.

Beslutsunderlag

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-12-17 – Rapport från Slutförvarsheten till KF för perioden 2019-10-19 – 2020-02-18.

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2019-681

**21. Anmälningssärende, Östhammars Vatten AB:s delårsrapport maj
– augusti 2019**

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tar del av informationen.

Beslutsunderlag

- Missiv
- Delårsrapport T2
- Verksamhetsrapport, Gästrike Vatten AB med dotterbolag – Tertialbokslut delår 2 samt prognos 2019

Ärendets behandling

Östhammar Vatten AB:s styrelse har behandlat ärendet på styrelsemöte 2019-10-25, § 37 och beslutat att godkänna förslag till Verksamhetsrapport inklusive tertialbokslut samt att överlämna framlagd tertialrapport till Östhammars kommun.

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2019-682

22. Anmälningssärende, Gästrike Vatten AB:s delårsrapport maj – augusti 2019

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige tar del av informationen.

Beslutsunderlag

- Missiv
- Delårsrapport T2
- Verksamhetsrapport, Gästrike Vatten AB med dotterbolag – Tertialbokslut delår 2 samt prognos 2019 (*se handling till Östhammar Vatten AB:s delårsrapport*)

Ärendets behandling

Gästrike Vatten AB:s styrelse har behandlat ärendet på styrelsemöte 2019-10-25, § 46 och beslutat att godkänna förslag till Verksamhetsrapport inklusive tertialbokslut samt att överlämna tertialrapporten samt prognos för helåret 2019 till ägarkommunerna Gävle, Hofors, Ockelbo, Älvkarleby och Östhammar.

Styrelsen Östhammar Vatten AB

Antagande av avtal om leverans av dricksvatten

Östhammar Vatten AB:s styrelse föreslår Östhammars kommunfullmäktige att besluta

- att godkänna avtal om leverans av dricksvatten mellan Östhammar Vatten AB och Tierps Energi & Miljö AB i enlighet med beslutsunderlag.
- att beslutet ovan förutsätter att kommunfullmäktige i Tierps kommuner fattar motsvarande beslut.

Ärendebeskrivning

Detta avtal har tagits fram gemensamt av Östhammar Vatten AB och Tierps Energi & Miljö AB i enlighet med intentionerna i den avsiktsförklaring om långsiktig samverkan för vattenförsörjning som antagits av Östhammars kommun och Tierps kommun.

Avtalet tillförsäkrar att Östhammars kommun och Tierp kommun uppfyller sina skyldigheter enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster att tillförsäkra fastigheterna inom huvudmännens verksamhetsområden vattenförsörjning med hänsyn till människors hälsa och miljön. Kostnader på grund av detta avtal följer lagens krav på att de är nödvändiga för att uppfylla kommunernas skyldigheter.

Syftet med detta avtal är att kostnaderna för dess genomförande ska fördelas med stöd av självkostnadsprincipen och att vardera kommuns VA-kollektiv ska bära sina respektive kostnader.

Bakgrund

Kommunfullmäktige i Östhammar och Tierp har under våren 2019 antagit en avsiktsförklaring om långsiktig samverkan för vattenförsörjning mellan Östhammars kommun och Tierps kommun.

Avsiktsförklaringen mellan Östhammars kommun och Tierps kommun innebär att Östhammar Vatten kommer att köpa dricksvatten från TEMAB. TEMAB har, i och med Uppsalaåsens sträckning i Tierps kommun, tillgång till stora mängder råvatten för dricksvattenförsörjning både för invånarna i Tierps kommun och Östhammars kommun. Nuvarande miljödom för vattenuttag (DVA 51, 1981-07-16, mål VA 11/81) visar att förutsättningarna för uttag av grundvatten vid Odens källa är mycket gynnsamma.

Genom att samverka ges TEMAB möjlighet att öka sin robusthet och ökad ekonomisk stabilitet genom fördelning av kostnader med Östhammar Vatten. Östhammar Vatten ges möjlighet att fullgöra sitt uppdrag att leverera dricksvatten till dagens kunder och möta tillväxten för Alunda och Österbybruk mot 2040.

Beslutsunderlag

Avtal om leverans av dricksvatten mellan Östhammar Vatten AB och Tierps Energi & Miljö AB inklusive bilagor

Föredragandet i ärendet är Lena Blad, Vd.

Avtal om leverans av dricksvatten

§ 1 Parter

Detta avtal har träffats mellan

- Östhammar Vatten AB, org.nr. 559099-4447 (nedan kallat "Östhammar Vatten"), i egenskap av VA-huvudman och ansvarig för driften av den allmänna VA-anläggningen i Östhammars kommun, och
- Tierps Energi & Miljö AB, org.nr. 559031-4315 (nedan kallat "TEMAB"), i egenskap av VA-huvudman och ansvarig för driften av den allmänna VA-anläggningen i Tierps kommun.

Östhammar Vatten och TEMAB benämns härafter var och en "Part" och gemensamt "Parterna".

§ 2 Bakgrund

Kommunfullmäktige i Östhammar och Tierp har under våren 2019 antagit en avsiktsförklaring om långsiktig samverkan för vattenförsörjning mellan Östhammars kommun och Tierps kommun, se Bilaga 1-3.

Avsiktsförklaringen mellan Östhammars kommun och Tierps kommun innebär att Östhammar Vatten kommer att köpa dricksvatten från TEMAB. TEMAB har, i och med Uppsalaåsens sträckning i Tierps kommun, tillgång till stora mängder råvatten för dricksvattenförsörjning både för invånarna i Tierps kommun och Östhammars kommun. Nuvarande miljödömdom för vattenuttag (DVA 51, 1981-07-16, mål VA 11/81, se Bilaga 4) visar att förutsättningarna för uttag av grundvatten vid Odens källa är mycket gynnsamma.

Genom att samverka ges TEMAB möjlighet att öka sin robusthet och ökad ekonomisk stabilitet genom fördelning av kostnader med Östhammar Vatten. Östhammar Vatten ges möjlighet att fullgöra sitt uppdrag att leverera dricksvatten till dagens kunder och möta tillväxten för Alunda och Österbybruk mot 2040.

Detta avtal tillförsäkrar att Östhammars kommun och Tierps kommun uppfyller sina skyldigheter enligt lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster att tillförsäkra fastigheterna inom huvudmännens verksamhetsområden vattenförsörjning med hänsyn till människors hälsa och miljön. Kostnader på grund av detta avtal följer lagens krav på att de är nödvändiga för att uppfylla kommunernas skyldigheter.

§ 3 Genomförande och delmålsindelning

Genomförandet kommer att verkställas genom två delmål. Om förutsättningarna för dess genomförande förändras, ska Parterna anpassa och förändra aktiviteter och delmål i den omfattning som krävs.

Delmål 1 A och B

- TEMAB ska införa ett nytt beredningssteg i vattenverket Odens källa.

- Östhammar Vatten ska bygga en överföringsledning från Inkopplingspunkten enligt § 4 till Österbybruk och Alunda med genomförande efter detta avtals undertecknande.
- Leverans enligt delmål 1 A ska ske senast 2021-01-01. Leverans enligt delmål 1 B ska ske senast 2022-01-01.

Delmål 2

- TEMAB ska anpassa överföringsledningen mellan Odens källa och Örbyhus för att klara ökad leverans.
- Leverans enligt delmål 2 ska ske senast 2026-01-01.

§ 4 Inkopplingspunkt

Östhammar Vatten ska ansluta sig till TEMAB:s anläggning i Örbyhus, vid av Parterna bestämd inkopplingspunkt ("Inkopplingspunkten") enligt Bilaga 5. Inkopplingspunkten utgör gränsen mellan TEMAB:s anläggning och Östhammar Vattens anläggning.

Vid Inkopplingspunkten ska det finnas två avstängningsventiler, varav Parterna ska ha kontroll över varsin ventil för att var för sig kunna stoppa leveransen vid behov.

§ 5 Leverans av vatten

TEMAB förbinder sig att till Östhammar Vatten leverera dricksvatten i Inkopplingspunkten motsvarande:

- 400 m³ vatten/dygn enligt delmål 1 A
- 750 m³ vatten/dygn enligt delmål 1 B
- 1000 m³ vatten/dygn enligt delmål 2

TEMAB förbinder sig att, under ett enskilt dygn, s.k. maxdygn, leverera ett flöde (momentant) som är maximalt:

- 860 m³ vatten/dygn enligt delmål 1 A och B
- 1300 m³ vatten/dygn enligt delmål 2

TEMAB förbinder sig att i Inkopplingspunkten upprätthålla en vattentrycknivå som uppgår till 34 mvp (meter vattenpelare) över markplan vid maxdygnsuttag.

§ 6 Mottagande av vatten

Östhammar Vatten förbinder sig att årligen köpa minst en snittförbrukning om:

- 200 m³/dygn enligt delmål 1 A
- 400 m³/dygn enligt delmål 1 B
- 500 m³/dygn enligt delmål 2

Östhammar Vatten förbinder sig att informera TEMAB så snart det finns misstanke om större och/eller plötsliga förändringar av behov av köpt vatten. Parterna ska gemensamt upprätta en rutin för hur informationen lämpligen ska lämnas.

Om Östhammar Vatten inte tar emot minst de volymer vatten som framgår av första stycket, är Östhammar Vatten ändå skyldig att betala för garanterade volymer enligt första stycket. Om det bristande mottagandet beror på att TEMAB inte har levererat minsta garanterade volymer enligt § 5 eller att TEMAB inte levererat garanterad vattenkvalitet enligt § 7, behöver Östhammar Vatten, under den period som bristen varat, inte betala för mer vatten än Östhammar Vatten har tagit emot.

§ 7 Vattenkvalitet

TEMAB ska vid Inkopplingspunkten leverera dricksvatten som uppfyller krav enligt gällande lagar, förordningar och föreskrifter (vid avtalets tecknande gäller Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten). TEMAB ska informera Östhammar Vatten om plan för dricksvattenundersökningarna. Vid konstaterad brist eller misstanke om brist i föreskriven vattenkvalitet, förbinder sig TEMAB att informera Östhammar Vatten utan dröjsmål så att Östhammar Vatten kan vidta egna åtgärder för att säkra vattnets kvalitet till kund. Parterna ska gemensamt upprätta en skriftlig rutin för hur informationen lämpligen ska lämnas.

Provtagning vid Inkopplingspunkten kommer att ske genom Östhammar Vattens försorg enligt gällande föreskrifter för dricksvatten. Östhammar Vatten ska informera TEMAB om konstaterad brist eller misstanke om brist i föreskriven vattenkvalitet utan dröjsmål så att TEMAB kan vidta egna åtgärder för att säkra vattnets kvalitet till kund. Parterna ska gemensamt upprätta en skriftlig rutin för hur informationen lämpligen ska lämnas.

TEMAB förbinder sig att skyndsamt informera Östhammar Vatten om processförändringar som kan påverka vattenkvaliteten eller andra förändringar på vattenleveransen exempelvis volym, tryck eller temperatur. Parterna ska gemensamt upprätta en skriftlig rutin för hur informationen lämpligen ska lämnas.

§ 8 Vattenreservoarer

Östhammar Vatten förbinder sig att, för utjämning av egen vattenförbrukning under dygnet och som kapacitetsreserv vid planerad eller oavsiktlig leveransstörning i matningen från TEMAB, bekosta anläggning, drift, underhåll och framtida förnyelse av vattenreservoarer. Dessa reservoarer ska kontinuerligt ha en utnyttjningsbar volym som sammanlagt uppgår till minst 25 % av högsta förekommande dygnsförbrukning. Denna undre gräns får dock jämkas nedåt om Östhammar Vatten försörjs med vatten från flera av varandra oberoende inmatningar och detta kan bedömas innebära en reducerad risk för totalt leveransavbrott.

Syftet med innehållet i denna paragraf är att säkerställa att en helt normal och oinskränkt vattenförsörjning ska kunna upprätthållas till alla som Östhammar Vatten har distributionsansvar för under åtminstone sex timmar trots ett inträffat totalt leveransavbrott från TEMAB. Vid ett leveransavbrott är det Östhammar Vattens ansvar att besluta om eventuella prioriteringar och inskränkningar av vattenanvändningen inom Östhammars kommun.

§ 9 Bristande leverans

Vid påverkan på leverans är Parternas intention att samarbeta för att hantera situationen efter bästa gemensamma förmåga. Parterna ska gemensamt upprätta en skriftlig rutin för hur fördelning av tillgänglig produktionsvolym ska ske för att minimera samhällsstörningar och för att rättvist tillgodose VA-kollektiven i Tierp respektive Östhammar med dricksvatten samt en gemensam nödvattenförsörjningsplanering.

Om TEMAB på grund av uppsåt eller grov oaktsamhet brister i uppfyllandet av krav på vattenleverans enligt § 5 eller krav på vattenkvalitet enligt § 7, ska TEMAB ersätta Östhammar Vattens kostnader för att lösa dricksvattenleverans under två år.

§ 10 Larmrutiner

Parterna förbinder sig att upprätta en gemensam skriftlig larmrutin för att hantera händelser dygnet runt under årets samtliga dagar kopplat till leverans kvalitet och leveransvolym.

§ 11 Kostnadsfördelning och finansiering av genomförande

Syftet med detta avtal är att kostnaderna för dess genomförande ska fördelas med stöd av självkostnadsprincipen och att vardera kommuns VA-kollektiv ska bära sina respektive kostnader. De avgifter som Östhammar Vatten ska betala enligt § 13 ska vara beräknade utifrån självkostnadsprincipen.

Kostnaderna för genomförande av aktiviteter enligt § 3 och eventuella utredningar med anledning av detta avtal fördelas mellan Parterna baserat på bolagens behov av respektive aktivitet eller utredning.

TEMAB bekostar de aktiviteter som är nödvändiga för att uppfylla sina skyldigheter i egenskap av huvudman för den allmänna VA-anläggningen i Tierps kommun gentemot invånarna i Tierps kommun, och som behövs oavsett om försäljning av vatten sker till Östhammar Vatten eller ej.

För de kostnader som TEMAB därutöver har för förändringar i den fysiska anläggningen, och som enbart måste genomföras för att producera den mängd vatten som TEMAB kommer att sälja till Östhammar Vatten enligt detta avtal, ska Östhammar Vatten dels betala en anslutningsavgift enligt § 13 första stycket vid avtalets tecknande, dels betala en fast månatlig bruksavgift enligt § 13 tredje stycket under avtalsperioden.

Utredningar som båda Parterna ansvarar för ska betalas av respektive Part när kostnaden uppstår. Kostnaderna fördelas på Parterna utifrån respektive Parts behov av utredningen. Om Parterna inte kan komma överens fördelas kostnaderna utifrån Parternas respektive behov av ökad leverans baserat på ett genomsnitt av de senaste tre årens förbrukning vid jämförelse mellan producerad och köpt volym.

§ 12 Mätning av levererad mängd vatten

Mätning av levererad vattenmängd ska i första hand ske genom TEMAB:s försorg med mätanordning placerad vid mätarplats i närheten av Inkopplingspunkten. Mätningen ska ske på sådant sätt att den kommer att avse hela den vattenleverans som sker från TEMAB till Östhammar Vatten.

Den av TEMAB uppmätta mängden vatten som levererats ska ligga till grund för den rörliga bruksavgift för levererad vattenmängd som ska erläggas enligt § 13 andra stycket.

För det fall mätanordningen uppenbart visar fel mätvärde eller är tagen ur drift för reparation, kalibrering eller dylikt, ska mängden av den vattenleverans som sker under sådan period beräknas eller uppskattas på annan skälig grund.

Östhammar Vatten får, men är inte skyldig att, ha en egen mätanordning på sin sida om Inkopplingspunkten. Den mätanordningens värde kan i så fall användas för beräkning av vattenleverans enligt tredje stycket.

§ 13 Avgifter

Östhammar Vatten ska vid detta avtals undertecknande erlagga anslutningsavgift motsvarande TEMAB:s ditintills kända kostnader som TEMAB enligt uppskattning kommer att ha endast för TEMAB:s uppfyllande av detta avtal, se Bilaga 6. Vid uppföljning enligt § 17 ska avstämning göras årligen fram till slutförandet av delmål 2 mellan debiterade uppskattade kostnader och det faktiska utfallet vid utförande av aktivitet. Mellanskillnaden ska efter avstämning regleras mellan Parterna, dvs. TEMAB ska återbetala för högt debiterade kostnader för anslutningsavgift till Östhammar Vatten respektive Östhammar Vatten ska göra tilläggsbetalning vid för lågt debiterade kostnader för anslutningsavgift.

Östhammar Vatten förbinder sig att månadsvis till TEMAB erlagga rörlig bruksavgift per levererat m³ vatten enligt vid var tid gällande taxa för vatten för den allmänna VA-anläggningen i Tierps kommun. Den rörliga bruksavgiften enligt aktuell taxa vid avtalets tecknande framgår av Bilaga 7.

Östhammar Vatten förbinder sig att månadsvis till TEMAB erlagga fast avgift beräknad på av TEMAB utförda investeringar avseende avskrivnings- och räntekostnader som enbart är hänförliga till Östhammar Vattens behov enligt detta avtal och som inte redan har betalats av Östhammar Vatten genom anslutningsavgift enligt första stycket (se § 11 fjärde stycket). TEMAB och Östhammar Vatten ska gemensamt ta fram en skriftlig rutin för hur avgiften ska beräknas utifrån branschpraxis och -rekommendationer för avskrivning.

§ 14 Betalningsvillkor

Fakturering ska från TEMAB ske månadsvis i efterskott och med förfallodatum 30 dagar efter fakturadatum. Fakturering ska ske enligt vid var tid gällande anvisningar.

Vid betalning efter förfallodag ska dröjsmålsränta enligt räntelagen erläggas.

§ 15 Rätt till insyn

Östhammar Vatten ska ges erforderlig insyn i ekonomiska och tekniska förhållanden av den del av vattenförsörjningsanläggningen som berör detta avtal och den samverkan som kommunerna ingått i.

§ 16 Informationsskyldighet vid förändrade omständigheter

Parterna är skyldiga att informera varandra om innehållet i egna överenskommelser med tredje man och om nya eller förändrade omständigheter som kan komma att väsentligt påverka driften av det vattenförsörjningssystem som den andra Parten har ansvar för.

§ 17 Uppföljning

Företrädare från båda Parterna ska träffas minst en gång om året för att följa upp avtalet. Mötet ska bland annat innehålla en avstämning av investeringar och levererade volymer från förevarande period och planering inför nästkommande period. Östhammar Vatten är sammankallande.

§ 18 Överlåtelse av avtalet

Parterna äger rätt att överlåta sina rättigheter och skyldigheter enligt detta avtal till sådan juridisk person som Tierps kommun respektive Östhammars kommun i framtiden kan ge i uppdrag att vara huvudman för och/eller ansvarig för driften av den allmänna VA-anläggningen inom respektive kommun.

All annan överlåtelse kräver för sin giltighet den andra Partens skriftliga medgivande.

§ 19 Avtalstid

Detta avtal träder i kraft så snart det godkänts av kommunfullmäktige i Tierp respektive i Östhammar samt undertecknats av TEMAB och Östhammar Vatten och gäller därefter till och med 2069-12-31.

Om ingen av Parterna säger upp avtalet förlängs avtalet tillsvidare med en uppsägningstid på tio år.

§ 20 Uppsägning

För att avtalet ska upphöra vid avtalets utgång enligt § 19, ska uppsägning ske senast 2059-12-31.

Uppsägning av avtalet ska vara skriftligt för att vara giltigt.

§ 21 Förtida uppsägning

Trots vad som anges i § 19 har Part rätt att skriftligen säga upp avtalet i förtid och med en uppsägningstid på två år, om den andra Parten överlåtit rättigheter och skyldigheter till juridisk person som inte uppfyller kriterierna i § 18. Rätten att säga upp avtalet på denna grund gäller under ett år från det att Parten fick kännedom om ägarförändringen eller överlåtelsen.

Trots vad som anges i § 19 har Östhammar Vatten rätt att säga upp avtalet i förtid och med en uppsägningstid på två år, om TEMAB:s leverans av dricksvatten, på grund av bristande förmåga, inte uppnår krav enligt § 5 första eller tredje stycket eller § 7, och bristen inte åtgärdas inom skälig tid. Om vattenkvaliteten enligt § 7 har så allvarliga brister att det finns risk för människors hälsa, och bristen inte åtgärdas eller kommer att åtgärdas inom skälig tid, har Östhammar Vatten rätt att i förtid säga upp avtalet att upphöra med omedelbar verkan.

Om avtalet sägs upp med stöd av första stycket innan hela investeringen enligt § 11 fjärde stycket är betald, svarar den Part som har sagt upp avtalet för återstående kostnader som ännu inte har fakturerats som fast avgift enligt § 13 tredje stycket. Om det är TEMAB:s brist som föranlett uppsägningen, har Östhammar Vatten vid sådan uppsägning även rätt till ersättning med 50 % av restvärdet för Östhammar Vattens överföringsledning mellan Inkopplingspunkten och Alunda.

Om avtalet sägs upp med stöd av andra stycket, har Östhammar Vatten ingen skyldighet att betala ytterligare fast avgift enligt § 13 tredje stycket. Östhammar Vatten har dessutom rätt till proportionerlig återbetalning av erlagd anslutningsavgift enligt § 13 första stycket vid jämförelse mellan ursprunglig avtalstid i förhållande till den tidpunkt när giltig uppsägning sker med stöd av denna uppsägningsgrund. Om TEMAB:s brist som föranlett uppsägningen har orsakats av TEMAB:s uppsåt eller grova oaktsamhet, har Östhammar Vatten vid sådan uppsägning även rätt till ersättning med 50 % av restvärdet för Östhammar Vattens överföringsledning mellan Inkopplingspunkten och Alunda.

Restvärdet på Östhammar Vattens överföringsledning enligt tredje och fjärde stycket ska fastställas till redovisat anskaffningsvärde minskat med linjär avskrivning under 50 år från tidpunkten då överföringsledningen tas i drift med tillägg för ränta och borgensavgift för lån som har upptagits för finansiering av överföringsledningen. Kvarvarande lånebelopp som utgör beräkningsgrund för ränta och borgensavgift ska fastställas till ursprungligt lånebelopp minskat med linjär amortering över 50 år till tiden för avtalets upphörande. Är det faktiskt kvarvarande lånebeloppet lägre ska det faktiskt kvarvarande lånebeloppet användas som beräkningsgrund. Ersättningen för ränta och borgensavgift på kvarvarande lånebelopp fastställs till det belopp som Östhammar Vatten ska betala för den återstående tiden av lånet och beräknas med den vid avtalets upphörande gällande ränta och borgensavgift.

Vid uppsägning gäller vad som anges i § 20 andra stycket.

§ 22 Omförhandling av avtal vid ändrade förutsättningar

Part är skyldig att vid ändrade och oförutsedda förutsättningar som inte har oväsentlig betydelse för detta avtal underrätta den andra Parten och vid behov påkalla omförhandling av berörda avtalsvillkor.

Grunder för omförhandling är till exempel:

- väsentliga förändringar i kapacitet av leverans av vatten,
- väsentliga förändringar i ekonomiska förutsättningar för att tillhandahålla eller köpa vatten enligt detta avtal,
- väsentliga förändringar i Tierps kommuns taxekonstruktion för vatten som har påverkan på detta avtal,
- oförutsedda behov av investeringar för att kunna fullgöra sina skyldigheter i enlighet med detta avtal,
- förändringar i lagar, författningar och andra regelverk som huvudmannen är ansvarig att följa som väsentligt påverkar förutsättningarna för detta avtal.

§ 23 Omförhandling av avtal för utveckling av leverans

När gränsen för nyttjandet av dagens vattendom närmar sig har Parterna ett delat ansvar att lyfta avtalet till omförhandling utifrån nya förutsättningar. Enligt utgångspunkten vid detta avtals tecknande kan ytterligare vattenuttag genomföras men efter eventuell ny miljödöm för vattenuttag. Parterna ska i en omförhandling av avtalet komma överens om hur stor del av vattenuttaget som Östhammar kan få tillgång till. Parterna har ett delat ansvar för att utreda förutsättningarna.

§ 24 Fullständig reglering, ändringar och tillägg

Detta avtal utgör Parternas fullständiga reglering av förhållanden angivna i detta avtal.

Eventuella ändringar av och tillägg till detta avtal ska, för att vara gällande och få åberopas, vara skriftliga och undertecknade av Parterna samt tillfogade detta avtal.

§ 25 Tvist

Eventuell rättslig tvist med anledning av detta avtal ska avgöras vid allmän domstol med tillämpning av svensk rätt.

[signatursida följer]

Detta avtal har upprättats i två exemplar, varav Parterna tagit var sitt.

Ort..... den.....

Ort..... den.....

För TEMAB

För Östhammar Vatten

.....
Kenneth Karlsson
Ordförande Tierps Energi & Miljö AB

.....
Margareta Widen Berggren
Ordförande Östhammar Vatten AB

.....
Tomas Ulväng
Vd Tierps Energi & Miljö AB

.....
Lena Blad
Vd Östhammar Vatten AB

Bilagor

1. Avsiktsförklaring om långsiktig samverkan om vattenförsörjning, Tierps kommun
2. Avsiktsförklaring om långsiktig samverkan om vattenförsörjning, Östhammars kommun
3. PM Samverkan för dricksvattenförsörjning mellan Östhammars och Tierps kommuner, Östhammar Vatten AB och Tierps Energi & Miljö AB
4. Miljödom för vattenuttag Odens källa, DVA 51, 1981-07-16, mål VA 11/81
5. Inkopplingspunkt
6. Underlag för anslutningsavgift
7. Underlag för rörlig bruksavgift

§ 45
Dnr 2019/281

**Avsiktsförklaring – Regional samverkan för
dricksvattenförsörjning mellan Östhammars och Tierps
kommuner**

Beslut
Kommunfullmäktige beslutar

att anta en avsiktsförklaring om långsiktig samverkan för vattenförsörjning mellan Östhammars kommun och Tierps kommun,

att uppdra till Tierps Energi & Miljö AB att, tillsammans med Östhammar Vatten AB, genomföra en fördjupad utredning av förutsättningarna för den långsiktiga vattenförsörjningen,

att, om förutsättningar finns för långsiktig vattenförsörjning, uppdra till Tierps Energi & Miljö AB att ingå avtal om försäljning av vatten/gemensam vattenproduktion med Östhammar Vatten AB. Innan avtalet undertecknas ska det godkännas av kommunfullmäktige i respektive kommun, samt

att besluten ovan förutsätter att kommunfullmäktige i Östhammars kommun fattar motsvarande beslut.

Sammanfattning av ärendet

Den kommunala VA-försörjningen i Östhammars kommun är mycket ansträngd. På flera orter behöver kapaciteten utökas för att möta den tillväxt som beräknas i kommunen fram till 2030. I Östhammar och Alunda tätorter nyttjas redan idag hela den kapacitet som finns varför även kortsiktiga åtgärder behöver utredas och vidtas.

Detta är ett beslut av principiell karaktär och ska därför antas på Kommunfullmäktige. Tierps kommun har, i och med Uppsalaåsens sträckning i kommunen, tillgång till stora mängder råvatten för dricksvattenförsörjning. Vattentäkten Odens källa är belägen i Uppsalaåsen strax söder om Månkarbo.

En diskussion gällande samverkan mellan kommunerna angående en gemensam vattenförsörjning från Odens källa har pågått sedan några år. En utredning har visat att förutsättningar för samverkan finns (Ramböll 2016; PM, Överföring av dricksvatten från Örbyhus till Österbybruk).

Ordf sign

Justerandes sign

Sekr sign

Bifall

Jonas Nyberg (S) och Sara Sjödahl (C) yrkar bifall till liggande förslag.

Beslutsunderlag

- Beslut kommunstyrelsen § 55/2019
- Handläggarens tjänsteutlåtande
- PM Samverkan för dricksvattenförsörjning mellan Östhammars och Tierps kommuner, Östhammar Vatten AB och Tierps Energi & Miljö AB, mars 2019
- PM Överföring av dricksvatten från Örbyhus till Österbybruk, Ramböll, 2016
- Tjänsteutlåtande Östhammars kommun

Beslutet skickas till

- Östhammars kommun
- Tierps Energi & Miljö AB

Ordf sign

Justerandes sign

Sekr sign

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2019-197

§ 44. Avsiktsförklaring, Samverkan för dricksvattenförsörjning mellan Tierp och Östhammars kommuner

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

- att anta en avsiktsförklaring om långsiktig samverkan för vattenförsörjning mellan Östhammars kommun och Tierps kommun, (Bilaga 4)
- att uppdra till Östhammar Vatten AB att ingå avtal om köp av vatten/gemensam vattenproduktion med Tierps Energi & Miljö AB. Innan avtalet undertecknas skall det godkännas av kommunfullmäktige i respektive kommun (beslut av principiell karaktär)
- att uppdra till Östhammar Vatten AB att, tillsammans med Tierps Energi & Miljö AB, genomföra en fördjupad utredning av förutsättningarna för den långsiktiga vattenförsörjningen,
- att besluten ovan förutsätter att kommunfullmäktige i Tierps kommun fattar motsvarande beslut.

Ärendebeskrivning

Den kommunala VA-försörjningen i Östhammars kommun är mycket ansträngd. På flera orter behöver kapaciteten utökas för att möta den tillväxt som beräknas i kommunen fram till 2030. I Östhammar och Alunda tätorter nyttjas redan idag hela den kapacitet som finns varför även kortsiktiga åtgärder behöver utredas och vidtas.

Tierps kommun har, i och med Uppsalaåsens sträckning i kommunen, tillgång till stora mängder råvatten för dricksvattenförsörjning. Vattentäkten Odens källa är belägen i Uppsalaåsen strax söder om Månkarbo.

En diskussion gällande samverkan mellan kommunerna angående en gemensam vattenförsörjning från Odens källa har pågått sedan några år. En utredning har visat att förutsättningar för samverkan finns (Ramböll 2016; PM, Överföring av dricksvatten från Örbyhus till Österbybruk).

Kommunfullmäktige

Beslutsunderlag

- PM Samverkan för dricksvattenförsörjning mellan Östhammars och Tierps kommuner, Östhammar Vatten AB och Tierps Energi & Miljö AB, mars 2019
- PM Överföring av dricksvatten från Örbyhus till Österbybruk, Ramböll, 2016
- Tjänsteskrivelser från kommundirektörer Tierp och Östhammar

Ärendets behandling

Ärendet har behandlats på styrelsemöte för Östhammar Vatten AB 2019-03-07, § 6, då styrelsen fick information.

Dagens sammanträde

Yrkanden

Jacob Spangenberg (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på yrkandet och finner att kommunfullmäktige beslutar att bifalla kommunstyrelsens förslag.

Beslutet skickas till

- Tierps kommun
- Östhammar Vatten AB
- Kommundirektör Peter Nyberg
- Teknisk chef Helen Åsbrink
- Samhällsbyggnadschef Ulf Andersson
- Chefsstrateg Marie Berggren

PM Samverkan för dricksvattenförsörjning mellan Östhammars och Tierps kommuner

Organisationer

Tierp Energi & Miljö AB (TEMAB) ansvarar för drift samt utveckling av gata och park, vatten och avlopp samt renhållning i Tierp Kommun. Bolaget ägs till 100% av Tierp kommun. I bolagsstrukturen finns även dotterbolaget Tierps Fjärrvärme som levererar fjärrvärme till Tierp, Örbyhus och Karlholm.

Gästrike Vatten AB (GVAB) ansvarar för drift och utveckling av den allmänna VA-försörjningen i Gävle, Hofors, Ockelbo, Älvkarleby och Östhammar kommuner och ägs av de ingående kommunerna. I varje kommun är respektive dotterbolag VA-huvudman, i detta fall Östhammar Vatten AB (Östhammar Vatten).

Bakgrund och motiv

TEMAB och Östhammar Vatten har för avsikt att samarbeta gällande vattenförsörjning. Tierps kommun har, i och med Uppsalaåsens sträckning i kommunen, tillgång till stora mängder råvatten för dricksvattenförsörjning. Vattentäkten Odens källa är belägen i Uppsalaåsen strax söder om Månkarbo. Syftet är att etablera ett långsiktigt samarbete kring Odens Källa.

En diskussion gällande samverkan mellan kommunerna angående en gemensam vattenförsörjning från Odens källa har pågått sedan några år. En utredning har visat att förutsättningar för samverkan finns (Ramböll 2016; PM, Överföring av dricksvatten från Örbyhus till Österbybruk). Dagens försörjningsområde för Odens källa omfattar tätorterna Örbyhus och Tobo med omnejd samt Vendels kyrkby och Husby.

Idag är det ca 2 500 personer anslutna till vattenverket. En ökning med ca 500 personer förväntas i framtiden. Örbyhus och Tobo försörjs även till viss del med vatten från Arvidsbo vattenverk. Ett framtida försörjningsbehov för ca 3 000 anslutna personer i dessa orter ger en förväntad framtida medeldygnsförbrukning på ca 1 400 m³/dygn. Med en fortsatt försörjning från Arvidsbo på ca 400-500 m³/dygn ger det en förväntad framtida dygnsförbrukning från Odens grundvattenkälla motsvarande ca 800-900 m³/dygn.

Gällande miljödom för vattenuttag (DVA51, VA 11/81, 1981-07-16) för Odens källa tillåter ett uttag på 1 900 m³/dygn som medel över ett år och 2 850 m³/dygn som högsta dygnsuttag. Detta möjliggör ett ökat uttag som kan nyttjas till försäljning till Östhammars kommun. Begränsande för hur mycket dricksvatten som kan säljas/köpas är dels kapaciteten i överföringsledningen från Odens källa till Örbyhus, dels begränsningar i beredningen vid vattenverket Odens källa. Samverkan kring vattenförsörjning med TEMAB som leverantör av dricksvatten till Östhammar Vatten kan komma att innebära ingrepp och kompletteringar i TEMAB:s befintliga ledningssystem.

I Östhammars kommun finns en stark expansion i framför allt Alunda och kommunen förutspår en stark befolkningstillväxt och tillkommande verksamheter. I Alunda är kapacitet i befintlig vattenförsörjning inte tillräcklig för att möta den planerade tillväxten och i Österbybruk är både vattnets kvalitet och kvantitet en begränsande faktor. Östhammar Vattens intention är att dra en överföringsledning från Örbyhus till Österbybruk och därefter vidare till Alunda.

Genomförande

TEMAB och Östhammar Vatten ser i dagsläget att följande aktiviteter kommer att genomföras i tre etapper. Om förutsättningarna för dess genomförande förändras, behöver TEMAB och Östhammar Vatten kunna anpassa och förändra aktiviteter och etapper i den omfattning som krävs.

Etapp 1

En ny beredning av Odens källa, som klarar uttagsmöjligheter enligt gällande miljödom för vattenuttag, kommer att genomföras under 2019-2020.

En överföringsledning mellan Örbyhus och Österbybruk/Alunda planeras med genomförande inom 3 år. Initialt krävs inga åtgärder vid vattenverket Odens källa eller på vattenledningen till Örbyhus.

Avtal som reglerar villkoren för försäljning av dricksvatten kommer att träffas mellan TEMAB och Östhammar Vatten.

TEMAB försäkrar att Östhammar Vatten efter genomförande av etapp 1 genom parternas avtal får köpa 750 m³ vatten/dygn.

Befintliga undersökningar av grundvattenmagasinet bör fördjupas och kompletteras. Utredning för hur långsiktigt stora uthålliga uttag kan ske i ett förändrat klimat bör påbörjas. Den kompletterande utredningen bör också ge underlag till ny ansökan för miljödom för vattenuttag samt för ansökan/revidering av vattenskyddsområde.

Etapp 2

Överföringsledningen mellan Odens källa och Örbyhus behöver anpassas för att klara ökat uttag.

Tryckstegringar planeras på överföringsledningen mellan Örbyhus och Österbybruk/Alunda.

TEMAB försäkrar att Östhammar Vatten efter genomförande av etapp 2 genom parternas avtal får köpa 1000 m³ vatten/dygn.

Resultaten från grundvattenutredningen enligt etapp 1 bör ligga till grund för nytt dimensionerat behov för överföring mellan Odens källa och Örbyhus samt inför genomförande av etapp 3.

Etapp 3

Ytterligare vattenuttag kan genomföras efter ny ansökan om miljödom för vattenuttag. TEMAB och Östhammar Vatten behöver då komma överens om hur stor del av vattenuttaget som Östhammar kan få tillgång till.

Finansiering

Kostnaderna för genomförande av aktiviteter enligt etapp 1-3 fördelas mellan Östhammar Vatten och TEMAB baserat på bolagens intressen i respektive aktivitet, vilket kommer att regleras i avtal.

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avd 5 Vattendomstolen

DOM
1981-07-16
Stockholm

DVA 51 s 1 (23)
VA 11/81
Aktbil 54

Original

DOMSTOLEN

vattenrättsdomaren Bjarne Örnstedt, fastighetsrådet Bengt H:son Falk samt nämndemännen Holger Bergman i Österbybruk och Anders Isaksson i Alunda

SÖKANDE

Tierps kommun

Ombud: advokaten Nils Vasseur, Alrutz' Advokatbyrå AB, Mäster Samuelsgatan 4, 111 44 Stockholm

SAKEN

grundvattentäkt vid Odenskälla

_____

DOMSLUT

Vattendomstolen lämnar Tierps kommun tillstånd att vid brunnar på fastigheten Svartbäcke 1:6 i Tierps kommun, Uppsala län, ta ut 1 900 m³ vatten per dygn i medeltal för år, dock högst 2 850 m³ under ett och samma dygn.

Rätten till tillgodogörandet av grundvattnet skall för framtiden vara förenad med fastigheten Svartbäcke 1:6 (vattentäktsfastighet).

Sökanden skall tillse att de i vattendomstolens dom 1978-04-20 (DVA 36) givna tillstånden till vattenuttag ur Husbybäcken inte äventyras genom nu medgivet uttag.

Det åligger sökanden att genom åtgärd eller på annat sätt förse fastighet med vatten om dess vattentäkt till följd av nu medgivet uttag skulle sina.

Postadress
Box 510
101 26 Stockholm

Gatuadress
Gästrikegatan 12

Telefon
08 - 14 28 00

Johansson

<u>namn</u>	<u>fastighet</u>	<u>tidsspillan</u>	<u>resa</u>
		130	-
		130	-
		330	58:75
		130	-
		230	-
		130	-
		130	-
		330	58:75
		130	-

Beloppen skall erläggas med lagstadgad ränta.

ANSÖKAN

Tierps kommun har ansökt om tillstånd att vid brunnar på område av Svartbäcke 1:5 utta en vattenmängd av 2 600 m³ per dygn i medeltal för år, dock högst 3 900 m³ under ett och samma dygn.

Kommunen har hemställt om en byggnadstid av 2 år och att vattendomstolen måtte fastställa vattentäktsfastighet samt förordna att blivande tillstånd får tas i anspråk redan innan dom därom vunnit laga kraft.

Kommunen har i en till ansökan hörande, av Scandiaconsult AB 1981-02-17 upprättad teknisk beskrivning närmare redogjort för ansökan. Utredningen är intagen i denna dom som domsbilaga 1.

Kommunen har vid förhandlingen uppgivit att den tilltänkta vattentäktsfastigheten erhållit beteckningen Svartbäcke 1:6.

MOTSTÅENDE INTRESSEN

Länsstyrelsen i Uppsala län, naturvårdsenheten, har i yttrande 1981-04-02 anfört:

Vattenförsörjningen för samhällena Örbyhus och Tobo är otillfredsställande. Vattenförsörjningen måste därför förstärkas med en ny vattentäkt.

Vattentillgången vid Odenkällan kan sannolikt medge det uttag som erfordras för att tillgodose Tobo, Örbyhus, Vendels kyrkby och Husby. Vattenuttaget bör anpassas så att inga skador uppstår exempelvis på närliggande vattentäkter. Skulle oförutsedd skada uppstå måste kommunen vara beredd att reglera detta.

Länsstyrelsen erinrar slutligen om att aktuell grundvattentäkt ligger inom område där länsstyrelsen genom beslut den 5 april 1960 enligt 68 § hälsovårdsstadgan fastställt särskilda föreskrifter till förekommande av föroreningar av grundvattnet.

Förbundsjuristen [REDACTED] har som ombud för ett antal fastighetsägare yrkat att kommunen inte skall medges ett större uttag än vad som kan visas erforderligt år 2000, att kommunen genom åtgärd eller på annat sätt åläggs förse fastighet med vatten om dess brunnar till följd att nu yrkat uttag och att tiden för anmälan av oförutsedd skada bestäms till 20 år.

[REDACTED] erinringsskrift har intagits i denna dom som domsbilaga 2.

Kommunen har vid förhandlingen vidhållit sina yrkanden beträffande rätt till uttag men medgivit Lindbergs yrkanden i övrigt och genmält: Grundvattentillgången är tillräcklig för såväl kommunens som jordbrukets behov. Då det är fråga om en stor kapitalinvestering är det nödvändigt med en avskrivningstid på 40 år. Det är ekonomiskt att använda den befintliga vattentäkten jämsides med den nya sedan denna tagits i bruk. Den befintliga vattentäkten, som ger maximalt 15-16 l/s, avses användas endast i nödlägen vid ledningsbrott och liknande. Det prognostiserade vattenbehovet bygger på en dygnsförbrukning av 500 l vatten per personenheter och dygn, inklusive det industriella behovet, med en förhöjning på 25 % enligt de rekommendationer som Svenska Vatten- och Avloppsföreningen utfärdat 1976. Vattenbehovet år 2000 kan beräknas uppgå till 2 100 m³ eller 24 l/s.

[REDACTED] har vid huvudförhandlingen anfört att den uppgivna dygnsförbrukningen är tilltagen alldeles för högt.

DOMSKÄL

Erinringar har framförts mot det av kommunen ansökta uttagets storlek.

Lindberg har som skäl för sitt yrkande att kommunens uttag bör begränsas anfört dels att grundvattnet framdeles kan behövas för jordbruksbevattning, dels att den i vattenlagen stipulerade längsta tiden för anmälan av oförutsedd skada är begränsad till 20 år.

Vattendomstolen har i dom 1978-04-20 (DVA 36) lämnat [REDACTED] m fl fastigheter, och [REDACTED] [REDACTED] m fl fastigheter, tillstånd att för jordbruksbevattning i den omfattning som anges i domen under tiden maj - augusti ur Husbybäcken utta vardera högst 15 l/s. Vattendomstolen har därvid uttalat att enligt uppgifter i målen vattenföringen i Husbybäcken till följd av källflöden synes vara så riklig att olägenheter i bäcken ej kan antas uppkomma till följd av dessa uttag.

De källflöden som här åsyftas är utflöden från Odenskälla och närliggande källor. Kommunens utredning i målet är ej så fullständig - bl a saknas närmare utredning om vattentillgången under torrår - att man därur med säkerhet kan sluta sig till hur vattenföringen i Husbybäcken påverkas. Dock har kommunen upplyst att Odenskälla aldrig sinar. Fullständig utredning av förhållandena torde vara besvärlig och kostsam. Med hänsyn till att den större delen av vattenuttaget ur Husbybäcken torde ske under förra delen av bevattningssäsongen då grundvattentillgången i åsen är relativt sett riklig

kan emellertid antas att kommunens uttag - begränsat på sätt framgår av domslutet - ej medför olägenheter i Husbybäcken. Tillstånd bör därför ges utan ytterligare utredning. Kommunen bör dock åläggas tillse att gällande tillstånd att ta ut vatten i Husbybäcken inte äventyras.

Vad åter beträffar Lindbergs invändningar att grundvatt-
net framdeles kan behövas för bevattning av andra jord-
bruk, från vilka ansökan ännu ej ingivits till vatten-
domstolen, kan den enligt vattenlagens regler ej föran-
leda en begränsning av det begärda uttaget.

Eftersom den investering kommunen ämnar göra är stor och avskrivningstiden lång bör tillståndet nu avse ett vattenuttag som svarar mot behovet år 2020. Att längsta tiden för anmälan av oförutsedd skada utgår tidigare utgör ej skäl för annan bedömning.

Bestämmelserna i 2 kap 43 § vattenlagen föranleder vattendomstolen att uttala döljande:

Den av kommunen prognosticerade befolkningsutvecklingen inom ifrågavarande samhällen synes böra godtas. Antalet personenheter år 2020 uppskattas således till 3 850.

Däremot finner vattendomstolen den antagna specifika vattenförbrukningen år 2020 alltför hög. Den har av kommunen angivits till 500 l per personenheter och dygn (l/p.d) vartill lagts 35 procent eller således sammanlagt 675 l/p.d. Vattenförbrukningen i mindre samhällen av förevarande typ inklusive förbrukning för industri m m torde för närvarande i genomsnitt inte överstiga

300 l/p.d. Utvecklingen under de senaste åren har ej visat stigande specifik förbrukning, utan snarare sjunkande. Man synes kunna räkna med att den specifika förbrukningen under den nu aktuella tidsperioden fram till år 2020 i vart fall ej avsevärt kommer att stiga. Till de angivna förbrukningsvärdena skall emellertid göras ett tillägg för oundvikligt läckage m m. Läckaget, inom ledningssystemet inom Örbyhus-Tobo uppges vara stort. Man bör emellertid utgå från att detta läckage så småningom kan minskas. Med hänsyn till det anförda finner vattendomstolen skäl att begränsa tillståndet till vad som motsvarar en specifik förbrukning av knappt 500 l/p.d. år 2020 eller således avrundat en medelförbrukning av 1 900 m³/dygn och en största förbrukning av 2 850 m³/dygn.

Vattendomstolen finner att hinder mot bifall till ansökningen inte föreligger enligt bestämmelserna i 2 kap vattenlagen under förutsättning att tillstånd ges till ovan angiven vattenmängd.

Kommunen har i övrigt medgivit att iaktta vad som påkallats i målet.

Då det kan dröja lång tid innan tillståndet att ta ut vatten utnyttjas helt, bör anmälningstiden för oförutsedd skada bestämmas till 20 år.

Enär arbetena avses påbörjas under hösten 1981 föreligger skäl bifalla yrkandet om verkställighetstillstånd.

Kommunen här medgivit att utge yrkade ersättningar
för rättegångskostnader.

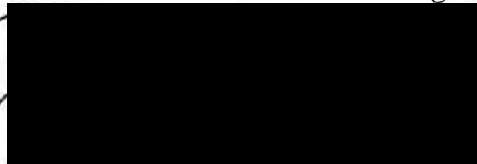
FULLFÖLJDSHÄNVISNING

Se bilaga 3

Vadeanmälan senast den 30 juli 1981

Vadeinlaga senast den 13 augusti 1981

På vattendomstolens vägnar

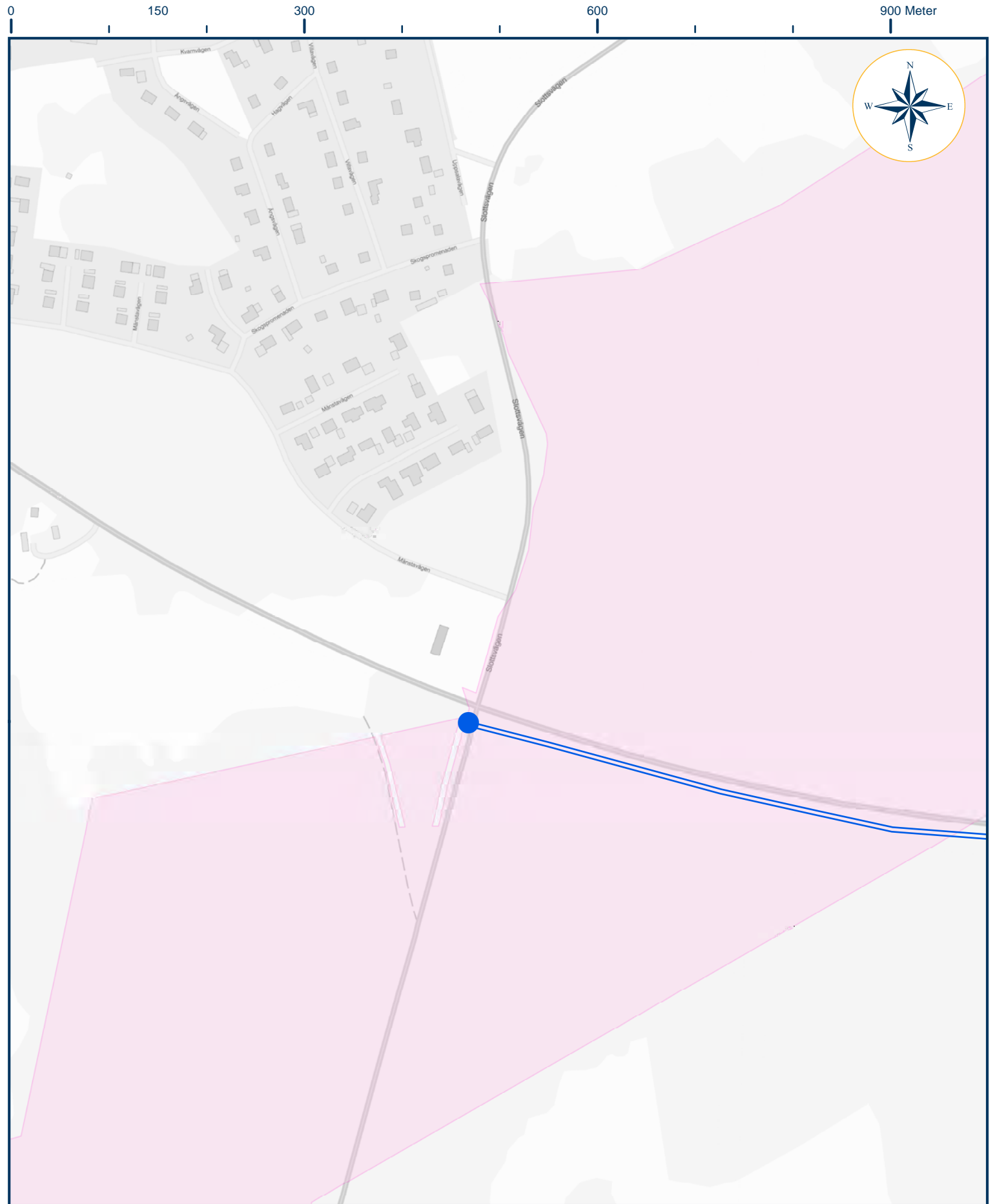

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avd. 5 Vattendomstolen
Bevis 14. 8. 1981
□ Beslutet Domen
har vunnit laga kraft

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avd. 5 Vattendomstolen
Bevis 14. 8. 1981
□ Beslutet Domen
har vunnit laga kraft

B. Adner

Avtal om leverans av dricksvatten, Bilaga 5.

- Inköplingspunkt
- Örbyhus 7:1
- ==== Område för ny vattenledning

Publiceringsdatum: 2019-11-15

Skala 1:5 000

Underlag för anslutningsavgift, bilaga 6

Nedan följer en sammanställning av de hittills kända kostnader som Tierps Energi & Miljö AB har haft eller uppskattas ha för uppfyllande av avtal om leverans av dricksvatten. Den totala summan är 3 992 200 kr.

Investeringskostnader

I tabell 1 har nödvändiga investeringar listats per delmål. Nedan följer en kort beskrivning av respektive åtgärd.

Tabell 1

Delmål	Kostnad (tkr)
Delmål 1A Åtgärd 1 Avstängningsventil	150
Åtgärd 2 Styrssystem	100
Åtgärd 3 Ny beredning	2000
Delmål 1B Åtgärd 4 Elverk	400
Delmål 2 Åtgärd 5 Kapacitetsökning	1200
Summa	3850

Åtgärd 1 Avstängningsventil

Åtgärden innebär etablering av avstängningsventiler på befintlig vattenledning för att möjliggöra anslutning av inkopplingspunkt till Östhammar Vattens nya ledning. Kostnaden är budgeterad till 150 tkr och utförande kommer att ske under 2020.

Åtgärd 2 Styrssystem

Åtgärden innebär etablering av mätarplats och installation av vattenmätare för att registrera levererad volym vatten samt anordningar för att säkerställa överföring av mätdata till övervakningssystemet. Kostnaden är budgeterad till 100 tkr och utförande kommer att ske under 2020.

Åtgärd 3 Ny beredning

Åtgärden innebär installation av ny beredning för avhårdning vid vattenverket Odens källa. Åtgärden ligger i investeringsplan. De kostnader som härrör till ökad volym vatten med anledning av Östhammar Vattens behov, 25 % av total investeringskostnad budgeterad till 8 000 tkr, ca 2 000 tkr debiteras Östhammar Vatten. Utförande kommer att ske under 2020-2021.

Åtgärd 4 Elverk

Åtgärden innebär installation av extra reservkraft för att säkerställa leverans vid elbortfall även för den ökade volymen vatten från vattenverket. Kostnaden är budgeterad till 400 tkr och utförande kommer att ske under 2020-2021.

Åtgärd 5 Kapacitetsökning

Åtgärden innebär kapacitetsökning i överföringsledningen mellan Odens källa och Örbyhus genom installation av tryckstegringar enligt förslag från genomförd utredning. Utredning av åtgärder

genomfördes 2016 (Ramböll 2016). Kostnaden är budgeterad till 1 200 tkr och utförande kommer att ske under 2024-2025.

Övriga kostnader

I tabell 2 har nedlagd tid inom Tierps Energi & Miljö AB listats. Nedan följer en kort redovisning av datum, typ av möte samt syfte, omfattning i tid samt antal deltagande personer. Debiterad timkostnad inkluderande förberedelse, efterarbete och eventuella resor är 900 kr/h.

Tabell 2

Syfte	Tid (h)	Summa
Tid för styrelsearbete med avseende på framtagande av avtal	57	51 300 kr
Tid för utredning och granskning med avseende på framtagande av avtal	101	90 900 kr
Totalt	158	142 200 kr

Tid för styrelsearbete

Datum	Syfte	Tid	Personer	Total
20190613	Strategidagar för styrelse	1	11	11
20190613	Styrelsemöte	0,5	11	5,5
20190826	Styrelsemöte	0,5	7	3,5
20191010	Styrelsemöte	0,5	10	5
20191023	Styrelsemöte	2	10	20
20191105	Styrelsemöte	1,5	8	12

Tid för utredning och granskningsarbete

Datum	Syfte	Tid	Personer	Total
21090514	Genomgång avtalsutkast	2	2	4
20190521	Förberedelse åtgärder	6	2	12
20190603	Avstämning ägare	2	2	4
20190617	Granskning av och avstämning med jurist	4	1	4
20190821	Granskning avtal	3	2	6
20191014	Granskning avtal och förhandlingsmöte	8	3	24
20191017	Granskning av och avstämning med jurist	6	2	12
20191017	Förberedelse åtgärder	2	1	2
20191104	Granskning av och avstämning med jurist	4	2	8
20191111	Förhandlingsmöte	4	3	12
20191112	Granskning avtal	3	3	9
20191114	Granskning av och avstämning med jurist	2	2	4

Bilaga 7 - Underlag för beräkning av rörlig bruksavgift

Vid tidpunkten för detta avtals ingående framgår den rörliga bruksavgiften enligt punkt 12 andra stycket i avtalet av Tierps kommuns Taxa för vatten och avlopp 2019, § 14.1 b) med reduktion enligt § 14.2 för endast ändamålet vattenförsörjning. Detta innebär enligt 2019 års avgiftsnivå en avgift på 7,20 kr/m³ dricksvatten.

Styrelsen Östhammar Vatten AB

Finansiering av överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda i Östhammars kommun

Förslag till beslut

Styrelsen föreslår Östhammars kommunfullmäktige att besluta

- att finansiering av överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda i Östhammar kommun sker genom att Östhammar Vatten AB fakturerar de 75 mnkr som bedöms vara ett risktagande till Östhammar kommun
- att beslutet ovan förutsätter att kommunfullmäktige i Östhammars och Tierps kommuner fattar beslut om avsiktsförklaring Regional samverkan för dricksvattenförsörjning mellan Östhammars och Tierps kommuner

Ärendebeskrivning

Enligt Östhammars kommuns finns ett önskemål om att dubbla befolkningen i Alunda inom en 20-årsperiod och att fyrdubbla befolkningen inom en 40-årsperiod. För att Östhammar Vatten AB ska kunna tillmötesgå det önskemålet krävs stora investeringar. Kostnaderna för att få en överföringsledning i drift beräknas till 150 mnkr. Med kompletteringar till en kostnad av ca 5-10 mnkr kan kapaciteten (mängden vatten) succesivt utökas. Skälet till kompletteringarna är att hela tiden säkerställa dricksvattnets kvalitet till kunderna.

Då investeringen i nutid är hög och intäkterna till Östhammar Vatten AB från anläggningsavgifter och brukningsavgifter genom fler anslutna kunder både beräknas ske under lång tid och omfattningen är osäker utgör investeringen ett risktagande. Enligt 30 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen) är det endast nödvändiga kostnader som ska belasta VA-kollektivet och finansieras via avgifter. Ett önskemål om tillväxt är inte en nödvändig kostnad i enlighet med vattentjänstlagen. Det innebär att riskhanteringen för överföringsledningen inte kan bekostas genom va-avgifter utan bör finansieras via skattekollektivet.

I uppdraget som VA-huvudman ingår att leverera dricksvatten till bebyggelse inom verksamhetsområde och åtgärder för att säkerställa detta uppdrag. Utifrån detta föreslås att 40 mnkr, som ändå hade behövt vidtas om inte överföringsledningen skulle genomföras, bör vara nödvändig kostnad och därmed belasta Östhammar Vatten AB. Övriga 110 mnkr bedöms härröra till tillväxten. Det kan även antas att prognosen för befolkningsökningen till 5 000 personer i Alunda, det vill säga en tredjedel av den långsiktiga prognosen på 10 000 personer, är mer säker. Utifrån detta föreslås en tredjedel av 110 mnkr, ca 35 mnkr belasta Östhammar Vatten AB. Övriga 75 mnkr bedöms vara ett risktagande och bör därför finansieras via skattekollektivet.

Finansiering av överföringsledningen bör ske genom att Östhammar Vatten AB genomför investeringen och det kapital som behövs för investeringen införskaffas genom upplåning enligt rutin. Östhammar Vatten AB och Östhammar Kommun upprättar ett avtal där Östhammar Vatten

AB har rätt att fakturera den del av investeringen där Östhammar Kommun ska stå för risktagandet. Genom faktureringen får Östhammar Vatten AB täckning för kostnader avseende avskrivningar på investeringen samt räntekostnader på upptagna lån. Fakturerat belopp uppgår årligen till under året bokförda avskrivningar och betalda räntekostnader, mervärdesskatt tillkommer.

Alternativa lösningar till fakturering har utvärderats men alternativen bedöms vara mer komplicerade redovisningsmässigt och kräver betydligt mer administration.

Bakgrund

Östhammar Vatten AB:s styrelse fattade 171213 beslut om att genomföra utbyggnad av överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda under 2018-2020. Finansiering beslutas efter att projektering är klar. Utbyggnaden har lyfts in i budget för Östhammar Vatten AB. Skälet till att finansiering beslutas senare är dels för att få en bättre kostnadsuppskattning men även för att utreda hur den risk som en framtida anslutning innebär bör hanteras.

Östhammars kommuns ambition är en start tillväxt i Alunda. I enlighet med underlaget för befolkningsprognoser som togs fram som underlag till behovsanalys i fastställd vattenförsörjningsplan för Östhammars kommun för den kommunala vattenförsörjningen är prognosen att dagens ca 2 500 personer i Alunda år 2040 är ca 5 000 personer samt ca 10 000 personer år 2060.

Idag försörjs ca 600 kunder motsvarande ca 2 200 personer av kommunalt vatten i Alunda. Sedan lång tid finns problem med både vattenmängd och vattnets kvalitet. Under större delen av 2016 kördes vatten för att klara vattenförsörjningen. Såväl 2017 och 2018 har restriktioner i vattenanvändningen för Alunda tillsammans med övriga orter med kommunal vattenförsörjning i Östhammars kommun införts. Omfattande åtgärder har vidtagits för att säkerställa leverans av dricksvatten till dagens kunder.

I beslutsunderlaget från 171213 anges att nyttjandet av flera mindre vattentäkter till viss del kan vara möjligt för att möta en tillväxt och kunna ansluta fler fastigheter i Alunda. Då detta alternativ ger små mängder vatten och är mycket kostsamt i förhållande till mängden vatten som är möjlig att ta ut har det inte utretts vidare. En övergripande kostnadsuppskattning av alternativet visar att kostnad för ledningsdragning utifrån avstånd är ca 40 mnkr. Kostnadsuppskattningen bygger på att uttag i samtliga utpekade områden Dragonslåttan, Fredrikslund, Asphagen samt Lissån 1 och 2 är möjligt. Se områden på karta i bilaga 2. Uttag i dessa områden bedöms maximalt kunna ge 1-4 l/s. Med ett antagande att hälften av uttaget skulle kunna nyttjas för kommunal vattenförsörjning skulle det innebära 1-2 l/s. Beräknat på dagens vattenförbrukning i Alunda skulle 400 – 600 personer motsvarande 200-300 bostäder kunna försörjas.

För att möta det långsiktiga behovet behövs mer vatten än vad som finns i vattenresurserna i närområdet. Inriktningen är att genom en ledning leda vatten från Örbyhus i Tierps kommun, via Österbybruk till Alunda för att komplettera vattentäkterna och vattenverken i Österbybruk och Alunda. Det finns även begränsningar i avloppsreningen i Alunda, utredning sker under 2019 för att ta fram kortsiktiga och långsiktiga åtgärdsförslag.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 Missiv till beslut om överföringsledning från 171213 Östhammar Vatten AB

Föredragande i ärendet är Lena Blad, Vd.

Styrelsen Östhammar Vatten AB

Överföringsledning Alunda

Förslag på beslut

Styrelsen föreslås besluta

- att genomföra utbyggnad av överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda under 2018-2020. Finansiering beslutas efter att projektering är klar.

Ärendebeskrivning

För att kunna ansluta fler kunder och möjliggöra fortsatt tillväxt i Alunda i enlighet med den antagna översiktsplanen och den kommande fördjupade översiktsplanen både på kort sikt 3-5 år och på längre sikt behöver åtgärder vidtas. Inom en femårsperiod är ambitionen att ansluta 150-250 nya fastigheter. Alternativ till kortsiktiga och långsiktiga lösningar för vattenförsörjningen har utretts.

Utifrån alternativ för kortsiktiga och långsiktiga lösningar med tillräcklig vattenmängd, kostnader inklusive taxepåverkan och resursallokering förordas att en överföringsledning (Örbyhus-Österbybruk-Alunda) genomförs. Detta alternativ ger även förutsättningar för en långsiktig lösning för Österbybruks vattenförsörjning. En avsiktsförklaring mellan Östhammars kommun och Tierps kommun är en förutsättning för en långsiktig leverans av dricksvatten.

I samband med utredning och projektering under 2018 kommer även en långsiktig avloppshantering att utredas. Åtgärder behöver vidtas då även reningsverkets kapacitet nyttjas till fullo idag.

Beslutsunderlag

Utifrån uppdraget som VA-huvudman har Gästrike Vatten AB på uppdrag av Östhammar Vatten AB fortsatt utredning av vattenförsörjningen i Alunda som Tekniska kontoret, Östhammar påbörjat. Åtgärder har vidtagits under 2017 och ytterligare åtgärder kommer att fortlöpa under 2018 för att trygga leverans av dricksvatten till de kunder som är anslutna idag. Infiltrationsförsök har gett bra resultat varför åtgärden permanentas. Beredningen (reningen) stärks genom UV-ljus. Fortsatt uppföljning av grundvattnets flöde, kvalitet och nivåer sker kontinuerligt. För att kunna hantera låga grundvattennivåer vidtas förberedelser för att kunna köpa vatten från Örbyhus, Tierps kommun. Arbete med avsiktsförklaring och avtal tillsammans med Tierp pågår. Nuvarande vattenförsörjning medger inte ytterligare fastigheter att anslutas.

Kortsiktiga alternativ såväl som mer långsiktiga lösningar har utretts. Lösningar i närtid kan sammanfattas:

- Att nyttja flera mindre vattentäkter, är till viss del möjligt men ger små mängder vatten och är mycket kostsamt i förhållande till mängden vatten som är möjlig att ta ut.
- Att anlägga en överföringsledning från Örbyhus i Tierp via Österbybruk (som liksom Alunda har en ansträngd vattenförsörjning) och vidare till Alunda, genomförande 150 – 200 mnkr, tidplan ca 3 år från beslut.
- Att köra vatten från Örbyhus i Tierp till Alunda, beräknad årlig kostnad ca 10-30 mnkr samt ombyggnad av vattenverket 400-800 tkr.

Mer långsiktiga lösningar är:

- Överföringsledningen mellan Örbyhus och Alunda skapar möjlighet att långsiktigt försörja ca 5 000 personer dvs dubbelt så många som idag i Alunda. För detta krävs ett utökat samarbete med Tierp och tillkommande kostnader för grundvattenutredning och åtgärder på vattentäkt, vattenverk och ledningar i Tierp. Befintliga vattentäkter i Österbybruk och Alunda behöver finnas kvar som komplement.
- En avsaltninganläggning vid kusten, kostnaden är hög och tidplanen ligger avsevärt längre fram i tid i förhållande till en överföringsledning.
- Överföringsledning och köp av vatten från Uppsala kommun. Detta alternativ har stora osäkerheter och kräver omfattande utredningar.

Föredragande i ärendet är Lena Blad.

Lena Blad
VD

Styrelsen Östhammar Vatten AB

Finansiering av överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda i Östhammars kommun

Östhammar Vatten AB:s styrelse föreslår Östhammar kommunfullmäktige att besluta

- att finansiering av överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda i Östhammar kommun sker genom att Östhammar Vatten AB årligen fakturerar Östhammar kommun avskrivnings och räntekostnader för två tredjedelar av de kostnader som överskrider 40 Mnkr och som bedöms vara ett risktagande
- att såsom för egen skuld ingå borgen för Östhammar Vatten AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 350 mnkr kr, jämte därpå löpande ränta och kostnader. Borgensavgift ska utgå med 0,2 % på aktuell lånesumma 1 januari varje år.
- att beslutet ovan förutsätter att kommunfullmäktige i Östhammars och Tierps kommuner fattar beslut om Avtal om leverans av dricksvatten mellan Östhammar Vatten AB och Tierps Energi & Miljö AB

Ärendebeskrivning

Ärendet "Finansiering av överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda i Östhammars kommun" har beslutats av Östhammar Vatten AB:s styrelse 2019-03-07, bilaga 1. Till beslutet låg Missiv Överföringsledning Alunda 2017-12-13 som underlag, bilaga 2.

För att förtydliga vad som avses har beslutspunkten om finansiering omformulerats från:
"finansiering av överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda i Östhammar kommun sker genom att Östhammar Vatten AB fakturerar de 75 mnkr som bedöms vara ett risktagande till Östhammar kommun" till

"finansiering av överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda i Östhammar kommun sker genom att Östhammar Vatten AB årligen fakturerar Östhammar kommun avskrivnings och räntekostnader för två tredjedelar av de kostnader som överskrider 40 Mnkr och som bedöms vara ett risktagande".

För att förtydliga vad som avses med ökningen av Östhammar kommuns borgen för Östhammar Vatten AB har beslutspunkten om borgen omformulerats från:

"att godkänna ett borgensåtagande för Östhammar Vatten AB avseende överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda i Östhammar kommun med 135-165 mnkr" till

"att såsom för egen skuld ingå borgen för Östhammar Vatten AB:s låneförpliktelser upp till ett totalt högsta lånebelopp om 350 mnkr kr, jämte därpå löpande ränta och kostnader. Borgensavgift ska utgå med 0,2 % på aktuell lånesumma 1 januari varje år."

Då avsiktsförklaring för Regional samverkan för dricksvattenförsörjning mellan Östhammars och Tierps kommuner är beslutad av respektive kommunfullmäktige utgår beslutspunkten:
"beslutet ovan förutsätter att kommunfullmäktige i Östhammars och Tierps kommuner fattar beslut om avsiktsförklaring Regional samverkan för dricksvattenförsörjning mellan Östhammars och Tierps kommuner".

Ett avtal mellan Östhammar Vatten AB och Tierp Energi och miljö AB har tagits fram och beslutats av Östhammar Vatten AB:s styrelse, ärendenr 201723. En ny beslutspunkt har därför lagts till:
"beslutet ovan förutsätter att kommunfullmäktige i Östhammars och Tierps kommuner fattar beslut om Avtal om leverans av dricksvatten mellan Östhammar Vatten AB och Tierps Energi & Miljö AB".

Beslutsunderlag

Bilaga 1 Styrelseprotokoll Östhammar Vatten AB från 2019-03-07

Bilaga 2 Missiv Överföringsledning Alunda från 2017-12-13

Föredragande i ärendet är Lena Blad, Vd.

Protokoll från styrelsemöte

Protokollet avser Styrelsemöte Östhammar Vatten AB
Sammanträdesdatum 2019-03-07
Plats Duvbackens reningsverk, Sältavägen 9 Gävle
Tid Kl 12:30-13:30

Sekreterare

Gunilla Boström

Ordförande

Margareta Widén Berggren

Justerare

Tomas Bendiksen

Ledamöter

Margareta Widén Berggren, Vice ordförande
Pär-Olof Olsson, Ledamot
Tomas Bendiksen, Ledamot
Lena Blad, VD

Frånvarande

Jacob Spangenberg, Ordförande
Jonas Svensson, Ledamot

Övriga närvarande

Gunilla Boström, Sekreterare

Frånvarande

Mötet öppnades

Margareta Widén Berggren, mötesordförande hälsade de närvarande välkomna och förklarade sammanträdet öppnat.

§1

Val av justerare

Till justerare valdes Tomas Bendiksen.

§2 **Fastställande av föredragslista**

Föredragningslistan fastställdes.

§3

Protokoll från föregående möte

Föregående protokoll justerat. Protokollet läggs till handlingarna.

Informationsärenden

§4

Verksamhetsuppföljning 2018

Information lämnades om:

- 2018 års miljörapporter och miljöredovisningar för avloppsreningsverk inom Östhammar Vatten

§5

Verksamhetsinformation

Information lämnades om:

- det LONA-bidrag som länsstyrelsen i Uppsala har medgivit till Östhammar Vatten AB avseende mätstation vid Karö tekniska våtmark.
- drifthändelser och status från aktiviteter och projekt
- resultat från utredningen Transport spill Östhammar. Utredningens rekommendation är att åtgärd bör avvaktas och status i Östhammars reningsverk fortsatt bör följas noga.
- resultat från utredningen Förstudie nytt reningsverk Östhammar tätort samt Öregrund. Lokaliseringsutredningen visar att två platser (av fem) är de mest fördelaktiga att utreda vidare.

§6

Avsiktsförklaring Regional samverkan för dricksvattenförsörjning mellan Östhammar och Tierps kommuner

Information gavs om det ärende som kommer att lyftas parallellt i Östhammar och Tierps kommun som en förutsättning för att genomföra planerad överföringsledning mellan Örbyhus, Tierps kommun och Österbybruk och Alunda i Östhammar kommun.

Beslutsärenden

§7

Östhammar Vatten AB internkontrollrapport årsbokslut 2018

Ärendenr 107113

Ärendebeskrivning

Kontroller är genomförda i enlighet med fastställd internkontrollplan för året.

Utveckling av bolagets internkontroll pågår löpande genom att säkerställa system och rutiner för att ge organisationen en god internkontroll.

Beslut

Styrelsen beslutade

- att godkänna internkontrollrapporten för perioden januari till december 2018.

§8

Delges
KS/KF

Årsredovisning jämte bolagsstyrningsrapport 2018 Östhammar Vatten AB

Ärendenr 110318

Ärendebeskrivning

Östhammar Vatten AB äger och förvaltar den allmänna VA-anläggningen i Östhammar kommun och därmed förenlig verksamhet samt har huvudmannskapet för den allmänna VA-anläggningen i Östhammar kommun. Östhammar Vatten AB ingår i Gästrike Vatten koncernen.

Gästrike Vatten AB äger och förvaltar aktier i dotterbolagen inom koncernen, svarar för administration och ekonomi samt drift och underhåll av VA-anläggningar i Gävle, Hofors, Ockelbo, Älvkarleby och Östhammars kommuner samt driver därmed förenlig verksamhet. Bolaget ska tillsammans med dotterbolagen svara för den allmänna vattenförsörjningen och avloppshanteringen i kommunerna.

Beslut

Styrelsen beslutade

- att godkänna framlagd årsredovisning för Östhammar Vatten AB
- att överlämna framlagd årsredovisning till Östhammar kommun
- att uppdra till VD att godkänna smärre justeringar i bifogad årsredovisning
- att framlägga årsredovisningen till bolagsstämman för beslut
- att godkänna framlagd bolagsstyrningsrapport för Östhammar Vatten AB
- att överlämna beslutad bolagsstyrningsrapport till Östhammar kommun

§9
Delges
KS/KF**Införande av verksamhetsområde för VA i Östhammar kommun** Ärendenr 200298**Ärendebeskrivning**

Sedan Östhammar Vatten AB bildades och startade sin verksamhet 2017 har en kartläggning och analys över kunder och leverans av vatten och mottagande av spillvatten gjorts. För VA-verksamheten är det av stor vikt att ett verksamhetsområde i enlighet med lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) finns beslutat som redovisar det geografiska område som Östhammar Vatten AB ska hantera som verksamhetsområde.

Införandet av verksamhetsområde för VA sker etappvis. I denna första etapp omfattas fastigheter som idag nyttjar kommunalt vatten och/eller spillvatten. Denna etapp omfattar huvuddelen av kunderna. I nästa etapp/er kommer de fastigheter som behöver utredas ytterligare för att klargöra förhållandena för att tas med.

Beslut

Styrelsen beslutade att föreslå Östhammar kommunfullmäktige att besluta

- att utöka verksamhetsområdet för vatten, spillvatten och dagvatten i enlighet med bilaga 1-13.

§10
Delges
KS/KF**Finansiering av överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda i Östhammar kommun**

Ärendenr 200464

Ärendebeskrivning

Enligt Östhammars kommun finns ett önskemål om att dubbla befolkningen i Alunda inom en 20-årsperiod och att fyrdubbla befolkningen inom en 40-årsperiod. För att Östhammar Vatten AB ska kunna tillmötesgå det önskemålet krävs stora investeringar. Kostnaderna för att få en överföringsledning i drift beräknas till 150 mnkr +- 10%, dvs 135-165 mnkr (kostnad x). Med kompletteringar till en kostnad av ca 5-10 mnkr kan kapaciteten (mängden vatten) succesivt utökas. Skälet till kompletteringarna är att hela tiden säkerställa dricksvattnets kvalitet till kunderna. Det finns även begränsningar i avloppsreningen i Alunda, utredning sker under 2019 för att ta fram kortsiktiga och långsiktiga åtgärdsförslag.

Då investeringen i nutid är hög och intäkterna till Östhammar Vatten AB från anläggningsavgifter och bruksavgifter genom fler anslutna kunder både beräknas ske under lång tid och omfattningen är osäker utgör investeringen ett risktagande. Enligt 30 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (vattentjänstlagen) är det endast nödvändiga kostnader som ska belasta VA-kollektivet och finansieras via avgifter. Ett önskemål om tillväxt är inte en nödvändig kostnad i enlighet med vattentjänstlagen. Det innebär att riskhanteringen för överföringsledningen inte kan bekostas genom VA-avgifter utan bör finansieras via skattekollektivet.

I uppdraget som VA-huvudman ingår att leverera dricksvatten till bebyggelse inom verksamhetsområde och åtgärder för att säkerställa detta uppdrag. Utifrån detta föreslås att de 40 mnkr, som ändå hade behövt vidtas om inte överföringsledningen skulle genomföras, bör vara nödvändig kostnad och därmed belasta Östhammar Vatten AB. Kostnad x reducerat med 40 mnkr bli i storleksordningen 110 mnkr, kostnad y. Kostnad y bedöms härröra till tillväxten. Det kan även antas att prognosen för befolkningsökningen till 5 000 personer i Alunda det vill säga en tredjedel av den långsiktiga prognosen på 10 000 personer är mer säker. Utifrån detta föreslås en tredjedel av kostnad y, ca 35 mnkr belasta Östhammar Vatten AB. Övriga två tredjedelar av kostnad y, ca 75 mnkr bedöms vara ett risktagande och bör därför finansieras via skattekollektivet.

Finansiering av överföringsledningen bör ske genom att Östhammar Vatten AB genomför investeringen och det kapital som behövs för investeringen införskaffas genom upplåning enligt rutin. Östhammar Vatten AB och Östhammar Kommun upprättar ett avtal där Östhammar Vatten AB har rätt att fakturera den del av investeringen där Östhammar Kommun ska stå för risktagandet, dvs två tredjedelar av kostnad y. Genom faktureringen får Östhammar Vatten AB täckning för kostnader avseende avskrivningar på investeringen samt räntekostnader på upptagna lån. Fakturerat belopp uppgår årligen till under året bokförda avskrivningar och betalda räntekostnader, mervärdesskatt tillkommer.

Beslut

Styrelsen beslutade, att med ändring av första attsatsen och med tillägg av andra attsatsen, att föreslå Östhammar kommunfullmäktige att besluta

- att finansiering av överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda i Östhammar kommun sker genom att Östhammar Vatten AB fakturerar Östhammars kommun två tredjedelar av de kostnader som överskrider 40 Mnr och som bedöms vara ett risktagande
- att godkänna ett borgensåtagande för Östhammar Vatten AB avseende överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda i Östhammar kommun med 135-165 mnr
- att besluten ovan förutsätter att kommunfullmäktige i Östhammars och Tierps kommuner fattar beslut om avsiktsförklaring Regional samverkan för dricksvattenförsörjning mellan Östhammar och Tierps kommuner

Mötet avslutades

Nästa styrelsemöte:

Datum: 24 april Typ av möte: Konstituerande möte Plats: Scandic Väst, Gävle

Styrelsen Östhammar Vatten AB

Överföringsledning Alunda

Förslag på beslut

Styrelsen föreslås besluta

- att genomföra utbyggnad av överföringsledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda under 2018-2020. Finansiering beslutas efter att projektering är klar.

Ärendebeskrivning

För att kunna ansluta fler kunder och möjliggöra fortsatt tillväxt i Alunda i enlighet med den antagna översiktsplanen och den kommande fördjupade översiktsplanen både på kort sikt 3-5 år och på längre sikt behöver åtgärder vidtas. Inom en femårsperiod är ambitionen att ansluta 150-250 nya fastigheter. Alternativ till kortsiktiga och långsiktiga lösningar för vattenförsörjningen har utretts.

Utifrån alternativ för kortsiktiga och långsiktiga lösningar med tillräcklig vattenmängd, kostnader inklusive taxepåverkan och resursallokering förordas att en överföringsledning (Örbyhus-Österbybruk-Alunda) genomförs. Detta alternativ ger även förutsättningar för en långsiktig lösning för Österbybruks vattenförsörjning. En avsiktsförklaring mellan Östhammars kommun och Tierps kommun är en förutsättning för en långsiktig leverans av dricksvatten.

I samband med utredning och projektering under 2018 kommer även en långsiktig avloppshantering att utredas. Åtgärder behöver vidtas då även reningsverkets kapacitet nyttjas till fullo idag.

Beslutsunderlag

Utifrån uppdraget som VA-huvudman har Gästrikvatten AB på uppdrag av Östhammar Vatten AB fortsatt utredning av vattenförsörjningen i Alunda som Tekniska kontoret, Östhammar påbörjat. Åtgärder har vidtagits under 2017 och ytterligare åtgärder kommer att fortlöpa under 2018 för att trygga leverans av dricksvatten till de kunder som är anslutna idag. Infiltrationsförsök har gett bra resultat varför åtgärden permanentas. Beredningen (reningen) stärks genom UV-ljus. Fortsatt uppföljning av grundvattnets flöde, kvalitet och nivåer sker kontinuerligt. För att kunna hantera låga grundvattennivåer vidtas förberedelser för att kunna köpa vatten från Örbyhus, Tierps kommun. Arbete med avsiktsförklaring och avtal tillsammans med Tierp pågår. Nuvarande vattenförsörjning medger inte ytterligare fastigheter att anslutas.

Kortsiktiga alternativ såväl som mer långsiktiga lösningar har utretts. Lösningar i närtid kan sammanfattas:

- Att nyttja flera mindre vattentäkter, är till viss del möjligt men ger små mängder vatten och är mycket kostsamt i förhållande till mängden vatten som är möjlig att ta ut.
- Att anlägga en överföringsledning från Örbyhus i Tierp via Österbybruk (som liksom Alunda har en ansträngd vattenförsörjning) och vidare till Alunda, genomförande 150 – 200 mnkr, tidplan ca 3 år från beslut.
- Att köra vatten från Örbyhus i Tierp till Alunda, beräknad årlig kostnad ca 10-30 mnkr samt ombyggnad av vattenverket 400-800 tkr.

Mer långsiktiga lösningar är:

- Överföringsledningen mellan Örbyhus och Alunda skapar möjlighet att långsiktigt försörja ca 5 000 personer dvs dubbelt så många som idag i Alunda. För detta krävs ett utökat samarbete med Tierp och tillkommande kostnader för grundvattenutredning och åtgärder på vattentäkt, vattenverk och ledningar i Tierp. Befintliga vattentäkter i Österbybruk och Alunda behöver finnas kvar som komplement.
- En avsaltningensanläggning vid kusten, kostnaden är hög och tidplanen ligger avsevärt längre fram i tid i förhållande till en överföringsledning.
- Överföringsledning och köp av vatten från Uppsala kommun. Detta alternativ har stora osäkerheter och kräver omfattande utredningar.

Föredragande i ärendet är Lena Blad.

Lena Blad
VD

Styrmodell för Östhammars kommun

Antagen av kommunfullmäktige 2019-XX-XX

Innehåll

Gemensamma grundförutsättningar.....	4
Roller och ansvar i Östhammars kommun	4
Ansvarsfördelning mellan politik och förvaltning	4
En gemensam värdegrund	4
Strategiska inriktningsområden	5
Budget	5
Kommunens styrdokument.....	5
Lagstiftning.....	5
Grunduppdraget – den gemensamma utgångspunkten ...	5
Styrmodellens olika delar	6
Mål- och resultatstyrning	6
Systematiskt kvalitetsarbete	8
Resursfördelning & ekonomistyrning.....	9
Arbetet under året	10
Från budget till verksamhetsplanering	10
Den årliga uppföljningsprocessen	11
Hur vi får styrmodellen att fungera	12
Ordlista	13

“Styrmodell för Östhammars kommun” beskriver övergripande hur kommunen leds och styrs, hur arbetet planeras och följs upp samt hur insatser och ansvar fördelas mellan förtroendevalda politiker och förvaltningsorganisationen.

Ditt ansvar att följa styrmodellen

Oavsett om du är förtroendevald, chef eller medarbetare har du ansvar för att ta till dig innehållet i styrmodellen och arbeta utifrån modellen i din vardag.

Styrmodellens relevans påverkas av kultur, värderingar och attityder i vår organisation. Här har politiker och chefer ett särskilt ansvar att aktivt visa vägen genom att agera utifrån våra värdeord öppenhet, ansvar, engagemang, tillsammans och följa styrmodellen i sitt dagliga arbete.

Hänvisningar i dokumentet

I styrmodellen ingår ibland hänvisningar till andra styrdokument. Dessa hittar du på kommunens intranät Ines eller via angivna länkar.

Dokumentet är indelat i fem avsnitt:

- 1. Gemensamma grundförutsättningar**
Här presenteras grundläggande information och genomgång av aktörerna; vilka roller och ansvar de har samt hur de samverkar. Här beskrivs också hur kommunen styrs.
- 2. Styrmodellens olika delar**
Här sammanfattas styrmodellens olika delar: Mål och resultatstyrning, Systematiskt kvalitetsarbete samt Resursfördelning och ekonomi. Här synliggörs den röda tråd som löper från kommunfullmäktiges politiska prioriteringar till medarbetarnas dagliga arbete i mötet med invånare och brukare.
- 3. Arbetet under året**
Här beskrivs arbetsgången och tidsramarna för budgetarbete, verksamhetsplanering och uppföljning under ett år.
- 4. Hur vi får styrmodellen att fungera?**
Här beskrivs vad som krävs av oss för att styrmodellen ska få genomslag och fungera.
- 5. Ordlista**
Här beskrivs begrepp som det är viktigt att känna till och veta innebörden av.

Gemensamma grundförutsättningar

Roller och ansvar i Östhammars kommun

Kommunkoncernen är det samlade begreppet för hela kommunens verksamhet. Här ingår kommunens nämnder, stiftelser och hel- och delägda bolag. Kommunens uppgifter och befogenheter regleras ytterst av regeringsformen och kommunallagen.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är högsta beslutande organ i Östhammars kommun. Ledamöterna väljs vart fjärde år genom allmänna val. Det är kommunfullmäktige som tillsätter kommunstyrelsen, de övriga nämnder som behövs för att fullgöra kommunens uppgifter samt styrelser i kommunala stiftelser och bolag.

Till fullmäktiges uppgift hör även att bestämma vilka grunduppdrag som nämnderna och styrelserna ska ha. För nämnderna regleras detta i reglementen och för bolagen i bolagsordningar och ägardirektiv. Fördelningen av uppdrag sker dels utifrån vad kommunallagen kräver, dels utifrån vad fullmäktige bedömer är lämpligt.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har enligt kommunallagen ett särskilt uppdrag från fullmäktige att leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över kommunkoncernens nämnder, stiftelser, bolag, gemensamma nämnder och kommunala förbund. I uppdraget ingår även att bereda ärenden till fullmäktige och följa upp att organisationen genomför fullmäktiges beslut.

Enligt bestämmelserna i kommunallagen ska kommunstyrelsen också utse en direktör som ska ha den ledande ställningen bland de anställda samt vara chef för kommunledningsförvaltningen. Kommundirektören har ansvar för att samordna förvaltningar, stiftelser och bolag utifrån ett helhetsperspektiv för kommunkoncernen.

Nämnderna

Kommunens nämnder ansvarar för att driva en effektiv verksamhet med god kvalitet inom sina respektive grunduppdrag. Verksamheterna kan bedrivas både i egen regi och av externa utförare. Nämnderna ansvarar också för att utföra tillkommande uppdrag som fullmäktige beslutar att tilldela dem.

Bolagen

I kommunkoncernen ingår också kommunens hel- och delägda bolag samt stiftelser. Det är endast kommunfullmäktige som kan besluta om att kommunal verksamhet ska bedrivas i bolagsform.

Kommunfullmäktige har den övergripande och lagstadgade ägarrollen för de bolag där kommunen har ett ägarintresse.

Kommunrevisionen

Kommunrevisionen utses av fullmäktige för att kontrollera att kommunens verksamhet sköts utifrån kommuninvånarnas intressen och att skattepengarna förvaltas på ett säkert och effektivt sätt. Varje år gör revisorerna en löpande oberoende granskning av den verksamhet som sker inom kommunstyrelsen och övriga nämnder. Revisorerna granskar även delårsrapport och årsredovisning. Granskningarna redovisas dels genom den revisionsberättelse som ingår i delårsrapport respektive årsredovisning, dels genom de granskningsrapporter som lämnas under året.

Förvaltningarna

Till nämnderna hör en förvaltningsorganisation som har till uppgift att genomföra grunduppdraget, verkställa nämndernas beslut samt att bistå nämnderna med beslutsunderlag. Förvaltningarnas uppgifter och befogenheter regleras bland annat i aktuell lagstiftning, i nämndernas reglemente och delegationsordning.

Ansvarsfördelning mellan politik och förvaltning

I den kommunala verksamheten ska det finnas en tydlig ansvarsfördelning mellan förtroendevalda och tjänstepersoner. Fördelningen arbetas fram genom ett förtroendefullt samspel mellan parterna och bygger på principen att de politiska företrädarna i fullmäktige, nämnder och styrelser beslutar om **vad** som ska uppnås i verksamheten och vilka mål som ska nås. Förvaltningens tjänstepersoner arbetar sedan fram strategier för **hur** målen ska uppnås samt bereder underlag för politiska beslut.

Så styrs Östhammars kommun

Kommunens verksamhet regleras både av lagstiftning och av de beslut som kommunfullmäktige fattar. I följande avsnitt beskrivs det samlade ramverk som lägger grunden för styrningen i Östhammars kommun och som alla verksamheter har att förhålla sig till och utgå från.

En gemensam värdegrund

Östhammars kommun är en värderingsstyrd organisation där vår gemensamma värdegrund anger tonen för hur vi tar oss an arbetet med att leverera välfärdstjänster. I Östhammars kommun handlar det inte bara om **vad** vi gör utan även **hur** vi gör det.

I Östhammars kommun vägleds vi genom värdeorden **Öppenhet, Ansvar, Engagemang** och **Tillsammans**.

Strategiska inriktningsområden

Kommunfullmäktige har beslutat om strategiska inriktningsområden som ska vara vägledande för all verksamhet i Östhammars kommun. Till varje strategiskt inriktningsområde finns styrtal som visar om vi rör oss i riktning mot de strategiska inriktningsområdena. De strategiska inriktningsområdena och styrtalen utgör den politiska viljan och anger färdriktningen för kommunen. De strategiska inriktningsområdena och styrtalen finns närmare beskrivna i Östhammars kommuns budgethandling.

Budget

Kommunfullmäktige fastställer varje år kommande års budget. Budgeten är ett viktigt styrdokument för all verksamhet. I den anges hur de ekonomiska resurserna fördelas i organisationen samt vilka inriktningsområden, styrtal och måltal som nämnder och styrelser ska arbeta för att nå.

Det är lagstadgat för kommunen att fastställa en budget och i kommunallagen beskrivs närmare vilka krav som gäller.

Kommunens styrdokument

Vid sidan av kommunens styrmodell finns en rad styrdokument som alla verksamheter är skyldiga att följa. I styrdokumenterna regleras ramar och gemensamma förhållningssätt för verksamheterna.

Styrdokumenterna beslutas på olika nivåer beroende på dokumenttyp. De styrdokument som används i kommunen är bland andra policy, reglemente, riktlinje och regler. Vad som gäller för de olika dokumenttyperna finns närmare beskrivet i kommunens riktlinjer för styrdokument.

Lagstiftning

Kommunens verksamhet styrs på olika sätt av lagstiftning. Grundläggande krav finns i kommunallagen och förvaltningslagen. Kommunens verksamhet regleras dessutom i speciallagar för olika områden, till exempel socialtjänstlagen, skollagen, miljöbalken och plan- och bygglag. Utöver detta sker statlig styrning även i andra former genom bland annat förordningar och föreskrifter.

Detta ska all verksamhet utgå från

Grunduppdraget – den gemensamma utgångspunkten

Kommunens nämnder och bolag har alla en viktig roll i kommunkoncernen. Varje nämnd har i sitt reglemente angivet vilka grunduppdrag som kommunfullmäktige tilldelat dem. Nämnderna ansvarar därmed för att bedriva en effektiv verksamhet med god kvalitet med utgångspunkt i

grunduppdraget, de ekonomiska förutsättningarna samt politiska mål och beslut.

Bolagens grunduppdrag framgår av bolagsordning och ägardirektiv.

Samarbete för invånarnas bästa

När uppdrag fördelas ut på separata verksamheter är det viktigt med samarbete över organisatoriska gränser. Samarbete mellan förvaltningar, nämnder och bolag är centralt för att lyckas med uppdragen från fullmäktige och på bästa sätt tillgodose behoven hos dem kommunen är till för.

Ledarskapets betydelse för möjligheten att nå framgång

Ledarskapet är en av de mest strategiska faktorerna för att kommunen ska kunna röra sig i riktning mot de strategiska inriktningsområdena och nå uppsatta mål, men också för att åstadkomma önskvärda resultat och god kvalitet i verksamheten.

Chefs- och ledarskapet i Östhammars kommun beskrivs närmare i kommunens ledarpolicy.

Styrmodellens olika delar

Mål- och resultatstyrning

Kommunens styrmodell bygger på tillitsbaserad mål- och resultatstyrning. Det innebär att fullmäktige beslutar om de strategiska inriktningsområden, styrtal och måltal som kommunkoncernen ska arbeta mot. Nämnderna beslutar därefter om sina mål som tydligt ska bidra till kommunfullmäktiges målluppfyllnad.

En viktig del i målstyrningen är att fokusera på de *effekter eller resultat* som ska nås. Effekterna tydliggör vad man förväntar sig för resultat och är ett viktigt underlag för att kunna analysera målluppfyllelsen. Sammantaget hjälper detta kommunen att på alla nivåer fokusera på de mål och effekter som är mest väsentliga för verksamheterna.

Att sätta mål

Ett mål ska beskriva ett önskat läge som fullmäktige, nämnder eller verksamheter vill uppnå. Det ska finnas en tydlig koppling mellan fullmäktiges mål, nämndens mål och det arbete som bedrivs i enskilda verksamheter. Detta bidrar till att den positiva viljeinriktningen når hela vägen ut i verksamheten och att organisationen steg för steg närmar sig kommunfullmäktiges målsättning.

Målen ska vara mätbara genom styrtal, möjliga att påverka och sättas med en rimlig och tydlig ambitionsnivå. Tydligt formulerade mål är en förutsättning för att kommunen ska kunna röra sig ifrån nuläget i riktning mot det önskade läget.

Målarbetet ska baseras på en genomgripande analys av önskvärt läge och faktiskt nuläge. De mål som sätts bör utgå från en faktabaserad kunskap om hur det ser ut just nu, i den egna verksamheten och i omvärlden. Detta skapar den utgångspunkt som kan användas vid jämförelser över tid. Först då är det möjligt att följa trender och se om verksamheten lyckas eller inte lyckas i arbetet mot målen.

En viktig utgångspunkt i målarbetet är att begränsa antalet mål. Att hålla nere antalet politiska mål möjliggör överblick och effektiv styrning.

Styrkedjan

Kommunfullmäktiges målarbete

I budgethandlingen, som antas av kommunfullmäktige, konkretiseras den politiska viljeinriktningen för det kommande året. I den del av dokumentet som heter

'Målarbete' beskrivs de *strategiska inriktningsområdena*. De strategiska inriktningsområdena beskriver kommunkoncernens målområden.

För att kunna mäta utvecklingen inom dessa områden, men även tydliggöra vad de omfattar, så knyts ett antal *styrtal* till vardera strategiskt inriktningsområde. Styrtalen, som pekar ut väsentliga delar av målluppfyllelsen, är det vi mäter och kommande års ambition uttrycks som ett *måltal*. Genom stabila styrtal, där kommunens utveckling kan följas både relativt andra och över tid, kan goda analyser göras.

Budgeten antas av Kommunfullmäktige senast i november, men arbetet med att se över kommande års måltal och vid behov även strategiska inriktningsområden och styrtal inleds redan tidigt på våren i samband med budgetupptakten.

De preliminära måltalen, kopplade till styrtalen, antas samtidigt som KSAU antar preliminära budgetramar, då dessa ambitioner har ett naturligt samband med vilka ramar respektive nämnd tilldelas.

Genom att sätta målvärden tidigt ges nämnderna längre tid och bättre förutsättningar att planera kommande års verksamhet utifrån KF:s ambitioner.

Nämndernas målarbete

Utifrån respektive grunduppdrag och fullmäktiges politiska ambitioner, styrtal och måltal arbetar nämnderna fram egna mål som verksamheter och enheter sedan ska planera och arbeta utifrån. Nämnder arbetar fram detta efter att KSAU beslutat om preliminära budgetramar.

Formulering av nämndmål ska utgå från fullmäktiges strategiska inriktningsområden med tillhörande styr- och måltal, utifrån värdering och analys av förvaltningens pågående arbete och relevanta nyckeltal, grunduppdrag, ekonomiska ramar, lagar och omvärldsanalys.

Verksamheternas och enheternas målarbete

Verksamheter och enheter ansvarar för att arbeta fram verksamhetsplaner där de beskriver hur arbetet mot nämndmålen ska genomföras. Det görs via *verksamhetsspecifika mål*, styrtal och aktiviteter och *enhetsspecifika styrtal* och aktiviteter. Det är framförallt genom *aktiviteterna* som målarbetet omsätts i konkret handling. Såväl förvaltningar som verksamheter har dessutom möjlighet att skjuta ut mål och styrtal längre ner i styrkedjan som mottagaren har att förhålla sig till specifikt.

Tillit i styrningen

Verksamheter och enheters *aktiviteter* planeras och genomförs inom respektive verksamhet eller enhet, utifrån grunduppdrag, ekonomiska förutsättningar, uppsatta målsättningar och varje medarbetares kompetens.

Med detta arbetssätt skapas en röd tråd ända från Kommunfullmäktiges strategiska inriktningsområden, via nämndernas mål, till planerade *aktiviteter* på verksamhets- och enhetsnivå; Från politiska prioriteringar till medarbetarnas dagliga arbete i mötet med invånare och brukare.

Måluppfyllelse kräver samarbete

Varje nämnd och bolag ansvarar för att säkerställa att de mål som tas fram inte strider mot andra nämnder eller bolags målsättningar. Det är också varje nämnds och bolags ansvar att samarbeta för att uppnå målen och skapa största nytta för kommuninvånarna.

Att analysera måluppfyllelse

Genom att följa upp och analysera utfall och resultat ges återkoppling på det arbete som genomförts och underlag för utveckling.

Varje styrtal som kopplar mot fullmäktiges strategiska inriktningsområden har en ansvarig tjänsteperson som ansvarar för att analysera utvecklingen och vid behov föreslå förändringar i målarbetet. Analysen sker i samarbete och dialog med berörda verksamheter. Analysen baseras bland annat på styrtalens kända utfall, jämförelse över tid och mot andra, nämndernas arbete mot styrtalens måltal samt tillkommande information såsom omvärldsanalys eller utveckling hos näraliggande nyckeltal.

Motsvarande analysarbete genomförs inom ramen för varje nämnd/förvaltning och verksamhet utifrån satta mål och kopplade styrtal.

Det är viktigt att analysen i sig inte blir slutstation utan att den mynnar ut i slutsatser och förslag på vad som ska göras för att förbättra resultaten.

För stöd i analysarbetet finns skriften [Analysera med nyckeltal](#)¹ utgiven av RKA (Rådet för främjande av kommunala analyser)

Uppdrag

Uppdrag betyder här specifikt det verktyg en nämnd använder för att uppdra förvaltningen att genomföra någonting specifikt som inte ryms inom ramen för det ordinarie målarbetet. Ofta handlar det om särskilt resurskrävande aktiviteter som ställer krav på kontinuerlig avstämning och uppföljning och som kan generera behov av prioriteringar eller extra resurser för att möjliggöra/säkra verksamheternas grunduppdrag.

Nyckeltal

Graden av möjlighet att påverka resultatet kan vara avgörande för om man skapar ett målsatt styrtal eller nöjer sig med att *följa* ett mått som ger viktig information inom ett aktuellt område.

De mått nämnder och förvaltningar väljer att *följa* systematiskt under året kallar vi för **nyckeltal**. Nyckeltalen omfattar områden eller aspekter i verksamheten som är särskilt viktiga för en god kvalitet. De kan vara av ekonomisk, kvalitativ- eller kvantitativ karaktär. Exempel på nyckeltal är sysselsättningsgrad, olika rankinglistor, demografisk utveckling, lönekartläggning, sjuktal, beläggningsgrad på särskilda boenden och så vidare.

Nämnd och förvaltning ansvarar gemensamt för att identifiera viktiga nyckeltal för de egna verksamhetsområdena. Förvaltningen analyserar insamlad data och rapporterar löpande till nämnder och styrelser enligt överenskommelse. Även enskilda verksamheter eller enheter kan följa nyckeltal där det bedöms lämpligt.

¹

<http://www.rka.nu/download/18.d600fc114fdb8c08ae5f58/1445511755249/RKA-Analysera-med-nyckeltal-2015.pdf>

Systematiskt kvalitetsarbete

Systematiskt kvalitetsarbete innebär att skapa kvalitet i mötet med invånare, företagare och besökare utifrån de olika gruppernas behov. Det är ett grundläggande uppdrag för samtliga verksamheter i kommunen.

I ansvaret ingår att kvalitetssäkra verksamheten genom att ständigt utveckla och förbättra den service och de tjänster som levereras. Hur *systemet* för dokumentation av kvalitetsarbetet är uppbyggt kan se olika ut inom olika verksamheter. Det kan bero av särskilda lagar eller föreskrifter inom ett visst verksamhetsområde (Exempel: [SOSFS 2011:19](#)). Men *metoden* för hur vi tar oss an arbetet är gemensam

Definition av kvalitet

God kvalitet innebär att verksamheten når uppsatta mål och de krav som gäller samt att den är anpassad till och ständigt utvecklas utifrån behoven hos kommuninvånarna och alla som använder kommunens tjänster.

Denna grundläggande definition av kvalitet gäller för alla verksamheter.

Kontinuerligt utvecklings- och förbättringsarbete

Kvalitetsarbetet ska ske kontinuerligt och systematiskt. I arbetet ingår moment för att **följa upp** verksamheten, **analysera** resultaten och utifrån detta **planera** och **utveckla** verksamheter, service och tjänster. Det är viktigt att kvalitetsarbetet resulterar i **förändring**, det vill säga att förbättringsområden omhändertas och leder till **utveckling**.

En hörnsten i utvecklingsarbetet är **kvalitetsjämförelser**, **erfarenhetsutbyten** och **lärande** mellan verksamheter, både inom organisationer och med omvärlden.

Att aktivt kartlägga och utveckla väsentliga processer och rutiner ingår också i det systematiska kvalitetsarbetet. Det arbetet ska bygga på behovs- omvärlds- och riskanalys.

Delaktighet och inflytande

En viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet är att föra dialog med de som bor eller vistas i kommunen och tar del av kommunala tjänster. Det kan bland annat ske genom öppna dialogmöten utifrån ett särskilt verksamhetsområde eller en särskild fråga eller i forum för specifika brukar- och intressegrupper.

Information om invånarnas upplevelse av kommunen inom ett stort antal områden samlas också in via SCB:s årliga medborgarundersökning. Särskilda enkätundersökningar för gruppen unga genomförs med viss intervall liksom brukarundersökningar inom socialnämndens ansvarområden. Utöver dessa erbjuder Östhammars

kommunen en rad olika delaktighetstjänster; Medborgarmotion, allmänhetens frågestund på Kommunfullmäktiges sammanträden, Fråga din politiker och systematiserad synpunktshantering för att tillvarata invånarnas perspektiv.

Intern kontroll

Arbetet med intern kontroll är lagstadgat och utgör en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet. Den interna kontrollen ska utveckla och säkerställa funktion och kvalitet i kommunens samtliga verksamheter och därmed minska risken för avsiktliga eller oavsiktliga fel. Enligt bestämmelserna i kommunallagen är varje nämnd skyldig att se till att den interna kontrollen är tillräcklig.

Det övergripande ansvaret för att det finns en tillräcklig intern kontroll i kommunen vilar på kommunstyrelsen, som med utgångspunkt från nämndernas rapporter ska utvärdera kommunens samlade arbete med intern kontroll och vid behov ta initiativ till förbättringar.

Arbetet med intern kontroll är riskbaserat och ska bygga på en risk- och väsentlighetsanalys. Nämnderna ska inför varje nytt verksamhetsår upprätta en plan för den interna kontrollen och beskriva vilka kontrollaktiviteter som ska genomföras. Närmare anvisningar för hur arbetet ska bedrivas framgår av dokumentet Riktlinje för internkontroll. H/Styrdokument/Reglementen.

Egenkontroll

Utifrån lagstiftning (bla Miljöbalken, Livsmedelslagen, Plan- och bygglagen) ska vissa verksamheter ha system för egenkontroll. Egenkontroll innebär systematisk uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten samt kontroll av att den bedrivs i enlighet med de processer och rutiner som verksamheten fastställt. Egenkontrollen ska göras med den frekvens och i den omfattning som krävs för att kunna säkra verksamhetens kvalitet och säkerhet. Den ansvarige för verksamheten ska ta fram ett system för egenkontroll som är anpassat efter verksamhetens omfattning och art. Det måste också finnas rutiner för den dokumentation som behövs.

Resursfördelning & ekonomistyrning

Kommunens resurser ska användas och utnyttjas effektivt. Då resurser är begränsade måste såväl uppdraget till verksamheterna som de arbetssätt som används inom verksamheterna planeras i förhållande till de ekonomiska förutsättningarna.

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Det innebär att de ska sköta sin ekonomi på ett ansvarsfullt sätt.

Kommunerna ska enligt lagen anta mål både för ekonomin och för verksamheten – så kallade finansiella mål och verksamhetsmål. De finansiella målen ger ramar för verksamhetens omfattning och resultat, och verksamhetsmålen anger hur medlen ska användas på ett ändamålsenligt sätt.

I Östhammars kommun är det fullmäktiges finansiella mål och de strategiska inriktningsområdena som utgör ramverket för en god ekonomisk hushållning. Detta regleras årligen i budgethandlingen som beslutas av fullmäktige. Kommunen formulerar sina egna finansiella mål men kommunallagen anger ett minimikrav för kommunens ekonomi, det så kallade balanskravet, som innebär att det inte är tillåtet att budgetera eller redovisa ett underskott.

Om resultatet ändå blir negativt ska det återställas inom tre år. För att resurstilldelningen till kommunens verksamheter inte ska påverkas alltför mycket vid en lågkonjunktur har kommunen en resultatutjämningsreserv som gör det möjligt att reservera överskott de år då skatteintäkterna ökar, för att kunna använda dem till att täcka underskott när skatteintäkterna viker nedåt.

I riktlinjerna för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv kan du läsa mer om hur kommunen arbetar. [Riktlinjer för ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv](#)

Resursfördelning

Kommunens finansiella utrymme och nämndernas ramar för drift och investering fastställs genom fullmäktiges årliga beslut om budget. Nämnderna beslutar därefter själva över den interna fördelningen av resurser genom sina respektive budgetprocesser och budgethandlingar.

Övergripande resursfördelning

Utgångspunkten för fastställandet av nämndernas ekonomiska ramar är föregående års driftsbudget för respektive nämnd. I den årliga budgetprocessen justeras sedan de ekonomiska ramarna utifrån olika parametrar såsom löneöversyn och inflation. Ramarna för vissa

verksamheter justeras utifrån demografiska förändringar enligt befolkningsprognos.

Ramarna för de nämnder och verksamheter som inte omfattas av demografiska förändringar kan justeras för exempelvis förändrade hyreskostnader, kapitalkostnader samt andra driftkostnader kopplade till investeringar beslutade av fullmäktige.

Nämndernas ekonomiska ramar fastställs slutligen genom politiska prioriteringar och beslut.

Åtgärder vid underskott

Om en nämnd prognosticerar eller konstaterar ett underskott om >1% av sin budgetram ska kommunstyrelsen skyndsamt underrättas. Nämnden ska vidta åtgärder för att uppnå ekonomisk balans och presentera för kommunstyrelsen hur det negativa resultatet ska återställas.

Investeringsplan

Kommunens investeringar hanteras enligt ett särskilt regelverk, fastställt av kommunstyrelsen. För att säkerställa att nya investeringar görs vid rätt tidpunkt och på lämplig geografisk plats, ska varje investering vara ett resultat av ett väl planlagt utredningsarbete, där berörda förvaltningar bidrar med sina perspektiv.

Arbetet under året

All verksamhet kräver god planering. Syftet med kommunens planeringsprocess är att ta fram mål, strategier och aktiviteter och besluta hur ekonomiska resurser ska fördelas.

I följande stycken beskrivs den planering som görs för det närmaste året.

Dokumentation av planering och uppföljning sker för närvarande i det molnbaserade verktyget Stratsys.

Den årliga budgetprocessen

Genom den årliga budgetprocessen fastställer fullmäktige mål och uppdrag och fördelar resurser till nämnderna. Syftet med budgetprocessen är att, i enlighet med kommunens styrmodell, bidra till ett långsiktigt förhållningssätt och god ekonomisk hushållning där såväl verksamhetsmål som finansiella mål nås.

Kommunstyrelsen fattar under våren beslut om planeringsförutsättningar inför budget. Här tydliggörs mål, uppdrag och ekonomiska ramar för nästa år. Budgetarbetet under hösten har sedan ett mer långsiktigt perspektiv och fokuserar på den kommande fyraårsperioden. Arbetet resulterar i en budget för nästa år och plan för därefter kommande tre år, beslut fattas av fullmäktige senast under november månad.

Hela budgetprocessen beskrivs mer ingående i följande stycken. Aktuella datum för händelser i budgetprocessen innevarande år finns på Ines.

Omvärldsbild och nyckeltal

Budgetarbetet inleds med att kommunledningsförvaltningen arbetar fram en nuläges- och omvärldsbild i samarbete med kommunens övriga förvaltningar. Omvärldsbilden beskriver trender och strömningar i omvärlden, på vilket sätt de kan påverka kommunens verksamheter och behovet av beredskap att möta dessa.

Omvärldsbilden presenteras och diskuteras i samband med en Nyckeltalsdag för ledande politiker och tjänstpersoner. Under Nyckeltalsdagen ges också förvaltningarna utrymme att presentera värdefulla nyckeltal och verksamhetsdata. Syftet med Nyckeltalsdagen är att skapa en gemensam plattform inför det kommande planeringsarbetet.

Budgetberedningens arbete

Budgetarbetet leds av den så kallade budgetberedningen. Beredningen består av kommunstyrelsens arbetsutskott samt de som gruppen ser behov av att bjuda in. Budgetberedningen rapporterar till kommunstyrelsen. Beredningsgruppen tar fram preliminära budgetramar, mål, styrtalet och målvärden i sådan tid att de kan presenteras för och beslutas av Kommunstyrelsen under våren. Men redan då KSAU hanterat ärendet distribueras de preliminära budgetramarna till nämnderna som då kan påbörja sin verksamhetsplanering.

Nämndernas planering

Utifrån de preliminära budgetramarna kan nämnderna arbeta fram underlag till kommunens budget och långtidsplan. I underlaget beskriver nämnderna behov av verksamhetsförändringar för planeringsperioden utifrån demografisk utveckling, verksamhetens resultat, måluppfyllelse, och förändringar i omvärlden. Detta munnar ut i nämndens mål, styrtalet och måltal. Här lämnar nämnderna även sitt förslag på investeringsplan och anger behov av förändringar av taxor och avgifter. Underlagen beslutas i nämnderna.

Beslut i kommunfullmäktige

Kommunens samlade plan- och budgetdokument bereds och hanteras av Kommunstyrelsen. Senast i november beslutar Kommunfullmäktige om budget och långtidsplan.

Nämndernas beslut om budget

Efter Kommunfullmäktiges beslut kan förvaltningarna upprätta budget på detaljnivå. Budgeten behandlas i nämnderna senast **sista december**.

Efter att nämnderna antagit detaljbudget så ska den läggas in i ekonomisystemet Raindance.

Från budget till verksamhetsplanering

Utifrån nämndens preliminärbudget arbetar respektive **verksamhet och enhet** fram en verksamhetsplan för kommande år. Arbetet påbörjas under hösten parallellt med budgetarbetet. I verksamhetsplanen anges målsättningar och aktiviteter för att nå nämndmålen. Dessa planer skall vara klara och dokumenterade **inför årsskiftet**.

Bolagen

För bolagen gäller att utformningen av budgetprocessen och den ekonomiska planeringen avgörs av respektive bolag. Förslag till budget behandlas av styrelsen under hösten.

Den årliga uppföljningsprocessen

Varje nämnd och bolag ansvarar för att regelbundet och systematiskt följa upp den egna verksamheten utifrån mål och resultat, kvalitet, ekonomi och personal.

Kvalitet i analysarbetet är grundläggande för att kunna skapa välgrundade slutsatser och utveckla och förbättra den kommunala verksamheten. En central princip i all analys är att fokusera på de mest väsentliga avvikelserna och deras eventuella underliggande orsaker. Det åligger varje nämnd att ansvara för god kvalitet i uppföljningsarbetet och att det följer given process.

Fullmäktige och nämnder

Gemensam uppföljning sker vid sex tillfällen per år: kvartalsrapport efter mars, juni och september, tertialrapport efter april, delårsrapport efter augusti och årsredovisning efter årsskiftet. I anvisningarna för uppföljning och rapportering som ges ut av kommunledningsförvaltningen beskrivs vad uppföljningen från nämnderna ska innehålla samt vilka datum och deadlines som gäller.

Nämnderna och bolagen ansvarar för att rapportera till kommunstyrelsen i enlighet med aktuella anvisningar. Kommunstyrelsen ansvarar i sin tur för att sammanställa och rapportera till kommunfullmäktige utifrån budget och prioriterade mål samt övrigt som är av risk och väsentlighet utifrån kommunstyrelsens uppsiktsplikt över nämnder och styrelser.

Bokslutsdag

Som en del i årsredovisningsprocessen anordnas en bokslutsdag där nämndernas ordförande redovisar det gångna årets verksamhet och resultat avseende mål och ekonomi. Kommunstyrelsens ordförande redogör motsvarande för kommuntotalen.

Verksamheternas uppföljning

Förvaltningarna ska rapportera till sina respektive nämnder vid de tillfällen som nämnderna rapporterar till fullmäktige. Utöver detta beslutar nämnderna själva om frekvens och innehåll för verksamhetens uppföljning. Detsamma gäller bolagen som själva avgör utformningen av den interna uppföljningen.

Hur vi får styrmodellen att fungera

Vi har alla ett ansvar för att styrmodellen ska få genomslag och effekt.

Vi har alla ett eget ansvar för att förstå styrmodellens innehåll, syfte och roll och att bidra till att den efterlevs i den egna verksamheten.

Vi har också ett gemensamt ansvar för att vara uppmärksamma på brister i styrmodellen och vid behov föreslå ändringar. Detta sker inom ramen för linjeorganisationen eller etablerade grupper och nätverk.

Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att följa upp hur styrmodellen fungerar och följs. Detta sker i dialog med nämnderna.

Styrdokument och anvisningar

Dokumentet Styrmodell för Östhammars kommun kompletteras med styrdokument och anvisningar inom olika områden. Varje chef ansvarar för att hålla sig uppdaterad kring de anvisningar som gäller.

Kommunstyrelsen ansvarar för att samla dessa, hålla dem aktuella och göra informationen lättillgänglig.

Revidering

Översyn och revidering av styrmodellen ska göras inför varje ny mandatperiod eller oftare utifrån uppkomna behov.

Kommunstyrelsen är dokumentansvarig och ansvarar därmed för såväl revidering som eventuellt initiativ till revidering under pågående mandatperiod.

Ordlista

I styrmodellen används ett antal begrepp som är viktiga att känna till och förstå innebörden av.

Aktivitet – Aktiviteter anger vad en verksamhet eller enhet planerar att utföra under en tidsperiod, i syfte att nå uppsatta målsättningar. *Exempel: Genomföra arbetstygdsräkning vecka 42.*

Egenkontroll - Egenkontroll innebär systematisk uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten samt kontroll av att den bedrivs i enlighet med fastställda rutiner och processer.

Finansiella mål - Enligt kommunallagen ska kommuner anta finansiella mål. Lagen anger en miniminivå som alla kommuner måste uppnå, därutöver står det kommunerna fritt att formulera sina mål. *Exempel: Alla nämnder i Östhammars kommun ska hålla budget.*

Grunduppdrag – Varje nämnd har i sitt reglemente angivet vilka grunduppdrag som kommunfullmäktige tilldelat dem. Bolagens grunduppdrag framgår av bolagsordning och ägardirektiv. *Exempel: Bygg- och miljönämndens grunduppdrag innefattar bl.a. trafikavgifter som avses i 1§ Lag (1978:234) om nämnder för vissa trafikfrågor.*

Intern kontroll - Alla styrelser och nämnder är skyldiga att se till att det finns en tillräcklig intern kontroll i den egna verksamheten. Kommunstyrelsen har det kommunövergripande ansvaret för detta. Arbetet med intern kontroll är en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Inför varje nytt verksamhetsår ska nämnderna upprätta en plan för den interna kontrollen, baserad på en risk- och väsentlighetsanalys. I planen ska nämnderna ange vilka kontrollaktiviteter som ska göras.

Måltal – Ett måltal kopplas till ett styrtal. Det utgörs av det (ofta) numeriska resultat man vill nå under en viss period. *Exempel: För styrtalet Andel elever som tagit examen inom 4 år är måltalet 82%.*

Nyckeltal - De mått nämnder och förvaltningar följer systematiskt under året, utan att styra mot, kallar vi för nyckeltal. *Exempel: Ungdomsarbetslöshet i Uppsala län.*

Strategiskt inriktningsområde - Kommunens strategiska inriktningsområden beslutas av fullmäktige och anger den politiska viljeriktningen för den kommande mandatperioden.

Exempel: Östhammars kommun ska vara en attraktiv och växande kommun.

Styrdokument – Ett dokument som anger vilka regler som gäller för en viss verksamhet. *Exempel: Riktlinjer och policy för hur förtroendevalda och anställda reser.*

Styrmodell – En beskrivning av hur någonting ska ledas och styras.

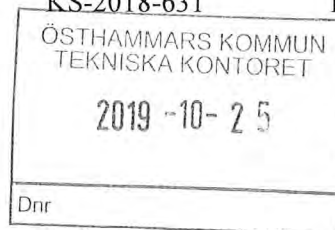
Styrtal - Ett styrtal är ett mått som används för att analysera och bedöma framgång i förhållande till uppsatta mål. Varje styrtal kompletteras med ett måltal. *Se exempel under Måltal.*

Uppdrag - Uppdrag är ett instrument för en nämnd att uppdraga förvaltningen att genomföra någonting specifikt som inte ryms inom ramen för det ordinarie målarbetet. *Exempel: Ett uppdrag från kommunstyrelsen till kommunledningsförvaltningen att aktualitetspröva kommunens modell för styrande dokument.*

Värdeord - Värdeorden Öppenhet, Ansvar, Engagemang och Tillsammans utgör vår värdegrund och hjälper kommunkoncernen att styra mot gemensamma mål.

LÄGENHETSARRENDE

- Upplåtare:** Östhammars kommun, 212000-0290, Box 66, 742 21 Östhammar, nedan kallad upplåtaren.
- Arrendator:** Öregrunds Tennissällskap, 817301-0672, [REDACTED], nedan kallad arrendatorn.
- Bakgrund:** Med anledning av att Tallparksbanorna renoveras och nytt avtal upprättas, upprättas även ett nytt fristående avtal för Kyrkbanan.
- Område:** Markområde på del av Öregrund 8:1, även kallad Kyrkbanan. Området är markerade på avtalet tillhörande kartbilaga, bilaga 1
- Ändamål:** Området ska användas till tennisverksamhet. För annan användning krävs upplåtarens medgivande.
- Arrendetid:** 2019-06-01 – 2024-05-31
- Förlängning:** Förlängning sker automatiskt med 3 år i taget om uppsägning inte sker senast 1 år före den löpande avtalstidens slut.
- Avgift:** Arrendeavgiften är 25.000 kr för varje arrendeår. Arrendeavgiften skall betalas i förskott före 1 juni varje år.
- Index:** Arrendeavgiften är baserad på konsumentprisindextalet (totalindex) 330,72 för oktober månad 2018 och gäller under det första arrendeåret. För varje följande arrendeår skall avgiften justeras så att den följer indexändringarna fram till oktober månad närmast före det aktuella arrendeårets början.
- Sopor:** Arrendatorn ska stå för sophämtning för anläggningen.
- Vatten:** Arrendatorn har rätt att använda kommande havsvattenanläggning som är under uppbyggnad. Arrendatorn ansvarar för uppstart och stängning för vintern.
- Drift, skötsel, Underhåll:** Arrendatorn ska svara för och bekosta objektets samtliga drift, skötsel och underhållskostnader.
- Skick:** Området upplåts i det skick det befinner sig på tillträdesdagen. Arrendatorn är skyldig att alltid hålla området i städat och vårdat skick. Arrendatorn ska genast underrätta upplåtaren om förhållanden som är av betydelse för upplåtaren i dess egenskap av fastighetsägare.

- Reklamplatser: Arrendatorn har rätt att under avtalstiden upplåta reklamplats inom objektets område. Arrendatorn ansvarar för att nödvändiga tillstånd finns. Reklam med tobak eller alkoholhaltiga drycker får inte förekomma inte heller diskriminerande reklam. Reklamintäkter tillfaller arrendatorn.
- Försäkringar: Arrendatorn ska säkerställa att nödvändiga försäkringar för verksamhet för arrendeställe finns under hela arrendetiden.
- Utveckling/
utbyggnad: Arrendatorn får inte utan upplåtarens tillstånd bygga ut eller på annat sätt förändra upplåtelseområdet.
- Ledningar: Arrendatorn medger upplåtaren, eller annan som har dennes tillstånd, att få dra ledningsarbeten, om detta kan ske utan avsevärd olägenhet för arrendatorn. Arrendatorn är skyldig att utan ersättning tåla det intrång som föranleds av att ledningarna anläggs och nyttjas, men har rätt till ersättning för direkta skador i övrigt.
- Upplåtelse/
överlåtelse: Arrendatorn får inte upplåta eller överlåta arrendet eller sätta annan i sitt ställe utan upplåtarens skriftliga medgivande.
- Upplåtelse-
utgång: Vid avtalets upphörande ska syn företas för att säkerställa att området lämnas i godtagbart skick.
- Inskrivning: Detta avtal får inte inskrivas.
- Ersätter tidigare
avtal: Detta avtal ersätter tidigare avtal daterat 1986-08-27 med upplåtelse-
tid 19860901-20110831 med förlängning 5 år i sänder.

Detta avtal gäller under förutsättning att Östhammars Kommunstyrelsen beslutar att godkänna avtalet.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

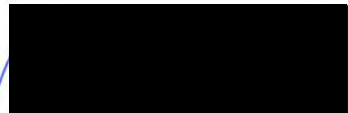
Bilagor: 1. Karta område

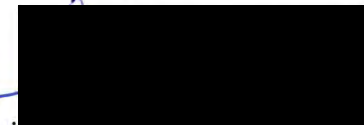
Östhammar 2019-11-05

Östhammar 2019-10-21

ÖSTHAMMARS KOMMUN

ÖREGRUNDS TENNISSÄLLSKAP

.....
Jacob Spangenberg
Kommunstyrelsens ordförande

.....
Helen Åsbrink
Teknisk chef

Del av Öregrund 8:1

Skala 1:500

Datum 13-05-2019

Utskriven av Carina Hemlin

Karlsson

Teckenförklaring

theme-orto2016

Kommunägd mark

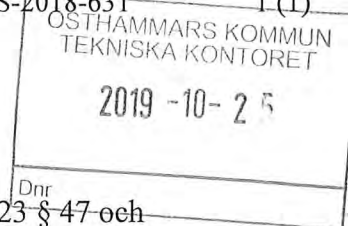
Fastighetsyta

Fastighetsbeteckning

© LMV

Handwritten blue scribbles at the bottom right of the page.

TILLÄGG TILL LÄGENHETSARRENDE

Avtal avseende Kyrkbanan med beslut i KF 2019-04-23 § 47 och KS 2019-05-28 § 175 gäller med följande tillägg.

- Upplåtare: Östhammars kommun, 212000-0290, Box 66, 742 21 Östhammar, nedan kallad upplåtaren.
- Arrendator: Öregrunds Tennissällskap, 817301-0672, [REDACTED], nedan kallad arrendatorn.
- Avgift: Arrendeavgiften för första arrendeåret 2019-06-01 – 2020-05-31 för Kyrkbanan ska efter överenskommelse mellan upplåtare och arrendator vara 12.500 kr med anledning av att den nya havsvattenanläggningen inte varit i drift i den omfattning som avsågs vid avtalets tecknande. Anstånd med arrendeavgiften kan ges till 1 september de år arrendator meddelar behov om det.
- Vatten: Östhammars Kommun ansvarar för drift, skötsel och underhåll av havsvattenanläggningen. Övrig drift regleras enligt huvudavtalet.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

Östhammar 2019-11-05

Östhammar 2019-10-21

ÖSTHAMMARS KOMMUN

ÖREGRUNDS TENNISSÄLLSKAP

Helen Åsbrink
Teknisk chef

LÄGENHETSARRENDE

- Upplåtare: Östhammars kommun, 212000-0290, Box 66, 742 21 Östhammar, nedan kallad upplåtaren.
- Arrendator: Öregrunds Tennissällskap, 817301-0672, [REDACTED] [REDACTED] nedan kallad arrendatorn.
- Bakgrund: För att möjliggöra att Öregrunds Tennissällskap kan söka idrottslyftsmedel frångår Östhammars Kommun med detta avtal sin normala avtalslängd eftersom Riksidrottsförbundet ställer krav på ett 10-årigt avtal. Kommunfullmäktige har genom beslut 2019-04-23 tillstyrkt avtalstid på 10 år, se bilaga 1.
- Område: Markområde på del av Öregrund 8:1, även kallad Tallparksbanorna. På området finns även en kioskbyggnad, läktare samt en bod som tillhör Öregrunds Tennissällskap. Området är markerade på avtalet tillhörande kartbilaga, bilaga 2
- Ändamål: Området ska användas till tennisverksamhet.
För annan användning krävs upplåtarens medgivande.
- Arrendetid: 2019-06-01 – 2029-05-31
- Förlängning: Förlängning sker automatiskt med 3 år i taget om uppsägning inte sker senast 1 år före den löpande avtalstidens slut.
- Avgift: Arrendeavgiften är 37.000 kr för varje arrendeår. Arrendeavgiften skall betalas i förskott före 1 juni varje år.
- Index: Arrendeavgiften är baserad på konsumentprisindextalet (totalindex) 330,72 för oktober månad 2018 och gäller under det första arrendeåret. För varje följande arrendeår skall avgiften justeras så att den följer indexändringarna fram till oktober månad närmast före det aktuella arrendeårets början.
- El och sopor: Arrendatorn ska stå för el och sophämtning för anläggningen.
- Vatten: Arrendatorn har rätt att använda kommande havsvattenanläggning som är under uppbyggnad. Arrendatorn ansvarar för uppstart och stängning för vintern.
- Drift, skötsel, Underhåll: Arrendatorn ska svara för och bekosta objektets samtliga drift, skötsel och underhållskostnader.

- Skick:** Området upplåts i det skick det befinner sig på tillträdesdagen. Arrendatorn är skyldig att alltid hålla området i städat och vårdat skick. Arrendatorn ska genast underrätta upplåtaren om förhållanden som är av betydelse för upplåtaren i dess egenskap av fastighetsägare.
- Tillgänglighet:** Området utanför banorna som upplåtes ska vara tillgängligt för allmänheten.
- Reklamplatser:** Arrendatorn har rätt att under avtalstiden upplåta reklamplats inom objektets område. Arrendatorn ansvarar för att nödvändiga tillstånd finns. Reklam med tobak eller alkoholhaltiga drycker får inte förekomma inte heller diskriminerande reklam. Reklamintäkter tillfaller arrendatorn.
- Försäkringar:** Arrendatorn ska säkerställa att nödvändiga försäkringar för verksamhet för arrendeställe finns under hela arrendetiden.
- Utveckling/
utbyggnad:** Arrendatorn får inte utan upplåtarens tillstånd bygga ut eller på annat sätt förändra upplåtelseområdet.
- Ledningar:** Arrendatorn medger upplåtaren, eller annan som har dennes tillstånd, att få dra ledningsarbeten, om detta kan ske utan avsevärd olägenhet för arrendatorn. Arrendatorn är skyldig att utan ersättning tåla det intrång som föranleds av att ledningarna anläggs och nyttjas, men har rätt till ersättning för direkta skador i övrigt.
- Upplåtelse/
överlåtelse:** Arrendatorn får inte upplåta eller överlåta arrendet eller sätta annan i sitt ställe utan upplåtarens skriftliga medgivande.
- Upplåtelse-
utgång:** Vid avtalets upphörande ska syn företas för att säkerställa att området lämnas i godtagbart skick.
- Inskrivning:** Detta avtal får inte inskrivas.
- Ersätter tidigare
avtal:** Detta avtal ersätter tidigare avtal daterat 1986-08-27 med upplåtelse-
tid 19860901-20110831 med förlängning 5 år i sänder.
- Villkor om
finansiering** Detta avtal gäller under förutsättning av att arrendatorn har löst finansieringen av omläggningen av bana 1, som framgår av bilagor.

Detta avtal gäller under förutsättning att Östhammars Kommunfullmäktige beslutar att godkänna avtalet.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

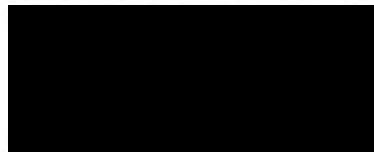

Bilagor: 1. Beslut Kommunfullmäktige
2. Karta område

Östhammar 2019-11-05

Östhammar 2019-10-21

ÖSTHAMMARS KOMMUN

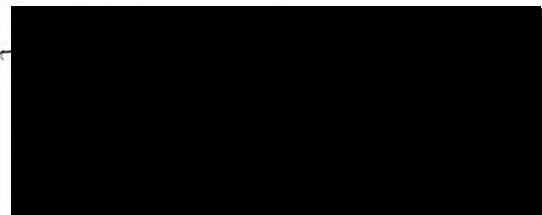

Jacob Spangenberg
Kommunstyrelsens ordförande

Helen Åsbrink
Teknisk chef

ÖREGRUNDS TENNISÄLLSKAP

Kommunfullmäktige

Dnr KS-2018-631

§ 47. Arrendeavtal med Öregrunds Tennissällskap

Beslut

Kommunfullmäktige tillstyrker en avtalstid på 10 år med möjlighet till förlängning under förutsättning att Öregrunds tennissällskap visar på att de löst finansieringen av omläggning av tennisbana 1 i Tallparken.

Kommunfullmäktige delegerar beslut om 10-åriga avtalets innehåll till kommunstyrelsen när Öregrunds Tennissällskap finansiering är klar och avtalets slutliga utformning har framförhandlats.

Ärendebeskrivning

Tennisbana 1 i Tallparken är i behov av omläggning. Banan anlades 1986. Underhållsansvaret ligger på Öregrunds Tennissällskap enligt nuvarande arrendeavtal. Öregrunds Tennissällskap har ansökt om medel från Upplands Idrottsförbund och fått ett bidrag beviljat på 200.000 kronor under förutsättning att övrig finansiering och ett 10-årigt kommunalt markavtal finns. Öregrunds Tennissällskap har inhämtat en offert på omläggning av tennisbana 1 på ca 435.000 kronor.

Enligt kommunens delegationsordning så krävs beslut i kommunfullmäktige vid avtal som sträcker sig 10 år.

Öregrunds Tennissällskap har ännu inte visat att finansieringen är ordnad men har sökt bidrag från Kultur och Fritidsnämnden. Kultur och Fritidsnämnden har uttryckt behov av att säkerställa att ett 10 årigt avtal har beviljats för att kunna ta ställning till ansökan om bidrag.

Målsättningen för kommunens arbete är att hantera avtal inom den givna tjänstemannadelegationen men att detta ärende utgör ett motiverat undantag då kravet för att få bidraget från Upplands Idrottsförbund är att kommunen upprättar ett 10-årigt markavtal.

Ett avtal upprättas när Öregrunds Tennissällskap visar på att förutsättningarna är uppfyllda för ett 10-årigt avtal.

Fram tills att nytt avtal är framtaget så tillämpas gällande markavtal med Öregrunds Tennissällskap.

2 H

Kommunfullmäktige

Beslutet skickas till

- Öregrunds Tennissällskap
- Kultur- och fritidsförvaltningen
- Tekniska förvaltningen

ÖSTHAMMARS KOMMUN
 - EN DEL AV ROSLAGEN

Del av Öregrund 8:1
 Skala 1:500
 Datum 13-05-2019
 Utskriven av Carina Hemlin
 Karlsson

Teckenförklaring
 theme-orto2016
 Kommunägd mark
 Fastighetsyta
 Fastighetsbeteckning

© LMV

Handwritten blue marks at the bottom right of the page.

TILLÄGG TILL LÄGENHETSARRENDE

Avtal avseende Tallparksbanorna med beslut i KF 2019-04-23 § 47 och KS 2019-05-28 § 175 gäller med följande tillägg.

- Upplåtare: Östhammars kommun, 212000-0290, Box 66, 742 21 Östhammar, nedan kallad upplåtaren.
- Arrendator: Öregrunds Tennissällskap, 817301-0672, [redacted] nedan kallad arrendatorn.
- Avgift: Arrendavgiften för första arrendeåret 2019-06-01 – 2020-05-31 för Tallparksbanorna ska efter överenskommelse mellan upplåtare och arrendator vara 18.500 kr med anledning av att den nya havsvattenanläggningen inte varit i drift i den omfattning som avsågs vid avtalets tecknande. Anstånd med arrendavgiften kan ges till 1 september de år arrendator meddelar behov om det.
- Vatten: Östhammars Kommun ansvarar för drift, skötsel och underhåll av havsvattenanläggningen. Övrig drift regleras enligt huvudavtalet.

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

Östhammar 2019-11-05

Östhammar 2019-10-21

ÖSTHAMMARS KOMMUN

ÖREGRUNDS TENNISÄLLSKAP

[redacted]
Helen Åsbrink
Teknisk chef

TILLÄGG TILL LÄGENHETSARRENDE

Avtal, med beslut i KF 2019-04-23 KS 2019-05-28 gäller med följande tillägg.

- Upplåtare/
Fastighetsägare: Östhammars kommun, 212000-0290, Box 66, 742 21 Östhammar, nedan kallad upplåtaren.
- Arrendator: Öregrunds Tennissällskap, 817301-0672, [REDACTED],
[REDACTED] nedan kallad arrendator
- Bakgrund: Öregrunds Tennissällskap önskar ändra arrendeområde så det möjliggör att de kan utöka sin verksamhet med paddelbana. Befintligt arrendeområde minskas och ny del läggs till men den totala arean blir oförändrad.
- Område: Markområde på del av Öregrund 8:1, även kallad Tallparksbanorna. Området är markerat på en till detta avtal bifogad karta. Avtalet avser endast förändring av område markerat på avtalet tillhörande kartbilaga, bilaga 1.
- Ändamål: Området ska även kunna användas för paddelbana.
- Nyttjandetid: 2020-01-01 – 2029-05-31
- Bilaga: Karta område

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

Östhammar 2019-12-

Östhammar 2019-12-

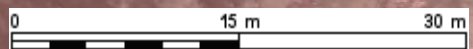
ÖSTHAMMARS KOMMUN

ÖREGRUNDS TENNISSÄLLSKAP

.....
Jacob Spangenberg
Kommunstyrelsens ordförande

.....
[REDACTED]
Ordförande

.....
Helen Åsbrink
Teknisk chef

Skala 1:500
Datum 14-11-2019
Utskriven av Carina Hemlin Karlsson

Teckenförklaring
■ theme-orto2016
■ Kommunägd mark

Tekniska förvaltningen
Lollo Jansson

Renhållningordning

Föreskrifter för avfallshantering för Östhammar kommun

Inledande bestämmelser

Bemyndigande

1. § Med stöd av 15 kap. 38, 39 och 41 §§ miljöbalken (1998:808) och 74-75 §§ avfallsförordningen (2011:927) meddelar kommunfullmäktige dessa föreskrifter för avfallshantering i Östhammar kommun.

Definitioner

2 § Följande termer och begrepp används i dessa föreskrifter med de betydelser som anges här:

1. Med hushållsavfall avses detsamma som i 15 kap. 3 § miljöbalken, det vill säga avfall som kommer från hushåll och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet.
  - a. Med kärl- och säckavfall avses den del av hushållsavfallet som får läggas i kärl eller säck.
  - b. Med grovavfall avses hushållsavfall som är så tungt eller skrymmande eller har egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl.
  - c. Med trädgårdsavfall avses sådant biologiskt avfall som uppstår vid normalt nyttjande av trädgård vid bostadshus.
  - d. Med farligt avfall avses ett ämne eller föremål som är avfall och som är markerat med * i bilaga 4 till avfallsförordningen eller som omfattas av föreskrifter som har meddelats med stöd av 12 § avfallsförordningen.
  - e. Med konsumentelavfall avses detsamma som i 13 § förordningen (2014:1075) om producentansvar för elutrustning.
  - f. Med före detta livsmedel avses butiksavfall av animaliskt ursprung enligt förordningarna 1069/2009/EG och 142/2011/EU.

g. Med matavfall avses allt biologiskt nedbrytbart avfall som uppkommer i och med livsmedelshanteringen i hushåll, restauranger, storkök, butiker och liknande och som skulle kunna, eller har kunnat, användas som livsmedel och som utgör hushållsavfall. I begreppet matavfall som utgör hushållsavfall ingår också avfall som hälls ut i vasken (flytande livsmedel såsom mjölk eller livsmedel som sköljs ur förpackningar) i de fall detta samlas upp i slutna tankar. Förutom detta ingår också skal, ben och liknande som visserligen inte är mat men ändå intimt förknippat med mat. Butiksavfall av animaliskt ursprung utgör dock före detta livsmedel i enlighet med punkten (f) ovan.

- h. Med restavfall avses sorterat brännbart kärl- och säckavfall. Med detta avses det avfall som kvarstår när matavfall, farligt avfall, förpackningar, returpapper, elavfall och annat avfall som omfattas av producentansvar, har sorterats ut från hushållets kärl- och säckavfall.
- i. Definitioner av vissa andra avfallsslag finns i [bilaga 1] till dessa föreskrifter.
2. Med fastighetsinnehavare avses den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) ska anses som fastighetsägare.
  3. Med nyttjanderättshavare avses den som, utan att omfattas av begreppet fastighetsinnehavare, har rätt att bruka eller nyttja fastighet.
  4. Med den avfallsansvariga nämnden avses kommunens Kommunstyrelsen.
  5. Med den tillsynsansvariga nämnden avses kommunens Bygg- och miljönämnd.
  6. Med behållare avses kärl, container, säck, latrinbehållare, fettavskiljare eller annan anordning för uppsamling av hushållsavfall.
  7. Med små avloppsanläggningar avses slutna tank, slamavskiljare, minireningsverk och andra motsvarande anläggningar som ger upphov till hushållsavfall.

För definitioner av andra termer och begrepp som används i dessa föreskrifter hänvisas till 15 kap. miljöbalken och till avfallsförordningen.

Kommunens ansvar för avfallshantering, tillsyn och information

3 § Den avfallsansvariga nämnden har verksamhetsansvar, enligt 15 kap. 20 § miljöbalken, för hanteringen av hushållsavfall i kommunen, med särskilt ansvar för att hushållsavfall som utgörs av farligt avfall samlas in och transporteras till en behandlingsanläggning.

Hantering av det avfall som omfattas av kommunens ansvar utförs av den eller dem som kommunen anlitar för ändamålet, nedan kallad renhållaren.

4 § Tillsynen över avfallshanteringen enligt 15 kap. miljöbalken och enligt föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken utförs av den tillsynsansvariga nämnden.

5 § Kommunstyrelsen informerar hushållen om krav och hantering avseende förpackningar, returpapper och konsumentelavfall i enlighet med gällande producentansvar.

Betalning och information

6 § Avgift ska betalas för den insamling, transport, återvinning och

bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg och i enlighet med föreskrifter som kommunen har antagit med stöd av 27 kap. 4 § miljöbalken.

7 § Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare är skyldiga att i behövlig omfattning informera den eller dem som bor på eller är verksam inom fastigheten om gällande regler för avfallshantering.

Sortering och överlämning av hushållsavfall

Sortering av avfall

8 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare ska sortera ut avfallsslag i enlighet med bilaga 1 och hålla det skilt från annat avfall.

9 § Fastighetsinnehavare ska säkerställa möjligheter att sortera ut och hålla åtskilda de avfallsfraktioner som enligt dessa föreskrifter ska överlämnas till renhållaren för borttransport.

Skyldighet att överlämna hushållsavfall

10 § Hushållsavfall under kommunens ansvar ska lämnas till renhållaren om inte annat sägs i dessa föreskrifter eller i bilagorna till dessa föreskrifter.

Utsorterade avfallsslag hämtas vid fastigheten, vid överenskommen eller anvisad plats enligt 19 § eller lämnas enligt vad som framgår av bilaga 1. Det utsorterade avfallet ska transporteras bort så ofta att olägenhet för människors hälsa och miljön inte uppstår. Hämtningsintervall och storlek på behållare ska motsvara behovet av borttransport av hushållsavfall från fastigheten. Fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare ska upplysa kommunen om ändrade förhållanden av betydelse för avfallshanteringen för fastigheten.

Emballering av hushållsavfall samt placering av behållare

11 § I behållare och utrymme för avfall får endast läggas sådant avfall för vilket behållaren och utrymmet är avsedd. Närmare krav på emballering med mera framgår av bilaga 1. Glödande avfall får inte lämnas till kommunens avfallshantering.

Anläggande, underhåll och skötsel av behållare och annan utrustning

Anskaffande och ägande

12 § De behållare och annan utrustning som används i kommunen framgår av bilaga 3.

13 § Ägare av behållare ansvarar för märkning, reparation och, vid behov, utbyte av behållare. Märkning ska ske enligt anvisning från renhållaren.

Anläggande

14 § Vid nyanläggande av små avloppsanläggningar samt fettavskiljare ska inte avstånd mellan uppställningsplats för slambil och anslutningspunkt för tömning överstiga 10 meter såvida inte särskilda skäl föreligger. Höjdskillnaden mellan fordonets uppställningsplats och botten på anläggningen ska vara mindre än 5 meter, om inte särskilda skäl föreligger.

Rengöring och tillsyn

15 § Fastighetsinnehavaren har ansvar för rengöring och tillsyn av behållare samt anläggning. Behållare och anläggningar ska ges regelbunden service för att förebygga störningar i anordningens funktion och olägenhet såsom buller, lukt och dylikt. Både behållare och andra inom fastigheten förekommande anläggningar, anordningar och utrymmen för avfallshantering ska skötas så att kraven på god arbetsmiljö uppfylls och risken för olycksfall minimeras.

Åtgärder inför hämtning av avfall som lämnas i kärl eller säck

16 § Behållare får inte fyllas mer än att den kan stängas. Den får inte heller vara så tung att det blir uppenbara svårigheter att flytta den eller att arbetsmiljökrav inte kan tillgodoses. Behållare bör vara fri från snö och is vid hämtningstillfället. Behållare ska vara uppställda så att hantering med den utrustning som används i kommunens insamlingssystem kan ske och att hämtning underlättas. Kärl ska placeras och vändas så att de kan hämtas med sidlastande bil

där sådan används och baklastande bil där sådan används. Renhållaren ska ha tillträde till de utrymmen i fastigheten där arbetet ska utföras. Nycklar, portkoder och dylikt ska tillhandahållas till renhållaren. Ändringar ska utan anmaning meddelas renhållaren. Fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren ska försluta latrinbehållare och rengöra den på utsidan innan hämtning sker.

Åtgärder inför hämtning av avfall från anläggningar avsett för slam

17 § Inför tömning ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren förbereda anläggningen så att tömning kan ske med det fordon som används. Små avloppsanläggningar; slutna tankar, BDT, slamavskiljare och fettavskiljare ska vara lätt tillgängliga för tömning. Lock eller manlucka som öppnas manuellt får inte vara övertäckt eller fastfruset när tömning ska ske. Lock eller manlucka får väga högst 15 kilo, om inte särskilda skäl föreligger. Om brunnen eller tanken öppnas genom att locket kan dras åt sidan får locket väga högst 35 kilo, om inte särskilda skäl föreligger. Anläggningen ska vara tillsluten på ett barnsäkert sätt och försedd med de säkerhetsanordningar som behövs med

hänsyn till anläggningens beskaffenhet och belägenhet. Avstånd mellan uppställningsplats för slambil och enskilda avlopp får vid hämtning inte överstiga 25 meter om inte särskilda skäl föreligger.(10 meter gäller för nya anläggningar.)

Tydliga instruktioner som behövs i samband med hämtning ska tillhandahållas av fastighetsinnehavaren och nyttjanderättshavaren i god tid innan tömning och ska finnas tillgängliga i direkt anslutning till anläggningen. När anläggningen är belägen utanför fastigheten ska den vara markerad med skylt som anger till vilken fastighet anläggningen tillhör.

Fastighetsinnehavaren är skyldig att vidta erforderliga åtgärder för att skydda sin anläggning från skador vid tömning.

Renhållaren har rätt att lämna kvar vattenfasen i slamavskiljare efter verkställd slamtömning.

Renhållaren ska ha tillträde till de utrymmen på fastigheten där arbetet ska utföras. Nycklar, låskoder och dylikt ska tillhandahållas till renhållaren. Ändringar ska utan anmaning meddelas renhållaren.

18 § Efter anslutning till kommunalt avloppsnät eller annan godkänd avloppsanläggning som innebär att befintlig anläggning tas ur bruk, ska sluttömning ske. Sluttömning ska beställas av fastighetsinnehavaren.

Hämtnings- och transportvägar

19 § Hämtning av hushållsavfall inom hämtningsområde 1-2 sker normalt vid fastighetsgränsen, vid en överenskommen plats eller vid en av kommunen anvisad plats (hämtningsställe). Behållare ska normalt ställas vid fastighetsgräns så nära uppställningsplats för hämtningsfordon som möjligt såvida inte särskilda skäl föreligger eller det är fråga om tömning av särskilda behållare såsom enskilda avlopp och fettavskiljare.

20 § Behållare ska vara uppställd enligt renhållarens anvisningar på hämtningsdagens morgon. Om behållare är placerad längre bort betalas ett gångvägstillägg med en avgift för varje påbörjad femmetersintervall. Varje hinder i form av trappsteg, olåst dörr, sopskåp och grind och bom ökar avståndet med 1 meter. Varje hinder i form av låst dörr, låst sopskåp och låst grind och bom ökar avståndet med 2 meter. Hinder enligt ovan påverkar alltså avgiften.

21 § Fastighetsinnehavaren ska se till att transportväg fram till behållarens hämtnings- och tömningsplats hålls i farbart skick för hämtningsfordonet. Erforderlig vändmöjlighet ska finnas. Transportvägen ska inför hämtning ha fri sikt, hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri.

22 § Enskild väg som utnyttjas vid hämtning av hushållsavfall ska vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är farbar vid varje

hämtningstillfälle, för de hämtningsfordon som normalt används i hämtningsområdet. Erforderlig vändmöjlighet ska finnas. Om farbar väg inte kan upprättas ska fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren avlämna avfallet på plats som överenskommes med renhållaren eller anvisas enligt 19 §.

23 § Fastighetsinnehavaren ska se till att den väg som kärlet behöver dras av den som utför hämtningen hålls i sådant skick att kärl utan svårighet kan förflyttas. Dragvägen ska inför hämtning hållas fri från hinder, röjas från snö och hållas halkfri.

24 § Hämtningsställe för hämtningsområde 3 är av kommunen godkänd brygga. Hämtningsställe för hämtningsområde 4 är av kommunen anvisad och godkänd plats på fastlandet.

Hämtningsområde och hämtningsintervall

25 § Kommunen är indelad i 4 hämtningsområden.

1. Sammanhängande bebyggelse fastland, detaljplanelagda områden med i huvudsak permanentboende.
2. Övriga fastlandsområden och öar med bro eller färjeförbindelse.
3. Öar utan bro eller färjeförbindelse.
4. Vissa öar undantagna från sjöhämtning.

Områdena framgår av bilaga 2.

26 § Ordinarie hämtning av hushållsavfall sker med de intervall som framgår av bilaga 3.

Åtgärder om föreskrift inte följs.

27 § Renhållaren har rätt att inte utföra ordinarie hämtning om föreskrifterna i 16 §, 17 § 1-3 st., 6 st. och 8 och 9 st. samt 20 § 2 st. inte följs. Avfallet ska efter rättelseåtgärder från fastighetsinnehavaren hämtas vid nästa ordinarie hämtningstillfälle.

Särskilt om hushållsavfall från verksamheter

28 § Hushållsavfall från verksamheter ska hållas skilt från annat avfall än hushållsavfall. För hushållsavfall från verksamheter gäller 8-23 §§ om ej annat anges i dessa föreskrifter.

Annat avfall än hushållsavfall från verksamheter

Uppgiftsskyldighet

29 § Den som bedriver en yrkesmässig verksamhet inom kommunen som ger upphov till annat avfall än hushållsavfall ska lämna de uppgifter om arten, sammansättningen, mängden eller hanteringen av avfallet som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning.

Enligt 24 § avfallsförordningen ska den som är innehavare av en hamn lämna uppgift om behovet av avfallshantering enligt 23 § avfallsförordningen till kommunen.

Undantag och dispens

Handläggning av anmälnings- och ansökningsärenden

30 § Anmälan om kompostering eller ansökan om annat omhändertagande av hushållsavfall på den egna fastigheten och andra undantag från avfallsföreskrifterna handläggs av tillsynsansvarig nämnd enligt vad som anges nedan.

Anmälan och ansökan ska vara skriftlig och innehålla uppgifter om vilka avfallsslag som avses omhändertas samt en redogörelse för på vilket sätt omhändertagandet ska ske så att eventuell påverkan på miljön och människors hälsa kan bedömas. Av ansökan eller anmälan ska framgå den tidsperiod som avses och uppgifter om de beräknade avfallsmängderna. Ansökan enligt bestämmelserna i 32, 33 och 34 §§ ska ske senast [en månad] före den avsedda uppehållsperioden.

Uppehåll i hämtning av hushållsavfall medges för maximalt 12 månader per ansökningstillfälle.

Kompostering, annan återvinning eller bortskaffande av visst hushållsavfall

31 § Avfall får endast tas om hand på den egna fastigheten enligt vad som anges nedan och under förutsättning att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljön.

32 § Trädgårdsavfall från fastigheten får komposteras på fastigheten utan särskild anmälan. Torrt trädgårdsavfall som inte kan utnyttjas för kompostering får eldas endast om det kan ske utan att olägenhet uppstår och inte strider mot andra föreskrifter eller beslut.

33 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som själv avser att kompostera matavfall och liknande avfall från fastigheten på sin fastighet, ska anmäla detta till tillsynsansvarig nämnd. Kompostering av matavfall och liknande avfall på fastigheten ska ske i skadedjursäker behållare och på sådant sätt att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppstår. Fastigheten ska ge utrymme för användning av den erhållna kompostjorden.

34 § Kompostering av latrin på fastigheten får, efter ansökan, medges i särskild därför avsedd anläggning på fastigheten, s.k. förmultningsanläggning eller liknande anläggning för omhändertagande av latrin för användning av näringsämnen. Ansökan om omhändertagande av latrin genom egen anläggning ska innehålla en komplett beskrivning av anläggningen. Fastigheten ska ge utrymme för användning av den erhållna latrin.

35 § För enskilda avlopp kan fastighetsinnehavare eller den nyttjande rättshavare som äger anläggningen, efter ansökan till tillsynsansvarig nämnd medges utsträckt hämtningsintervall för avfall från anläggningen. Förlängt intervall kan medges under förutsättning att nämnden utifrån ansökan med uppgifter om anläggningens belastning och beskaffenhet kan bedöma att hämtning inte behöver utföras med ordinarie intervall, utan risk för olägenhet för människors hälsa eller miljön. Det är fastighetsinnehavarens ansvar att hämtning anpassas till anläggningens behov. Medgivande om utsträckt hämtningsintervall kan återkallas om kommunen konstaterar att förutsättningarna för sådant inte är uppfyllda.

Gemensamma avfallsbehållare

33 § Två närboende fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare kan efter ansökan till [X-nämnd] under viss tid medges rätt att använda gemensam avfallsbehållare under förutsättning att bestämmelserna i dessa föreskrifter om fyllnadsgrad och vikt beaktas och att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår. En av fastighetsinnehavarna ska förbinda sig att ansvara för uppställningsplats.

Medgivande om gemensam avfallsbehållare kan återkallas om kommunen konstaterar att förutsättningar för medgivandet inte längre är uppfyllda.

Uppehåll i hämtning

34 a § Uppehåll i hämtning av kärll- och säckavfall (hushållsavfall), latrin och slam vid permanentbostad kan efter ansökan till tillsynsansvarig nämnd medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att utnyttjas under en sammanhängande tid om minst sex månader och maximalt 12 månader.

34 b § Uppehåll i hämtning av kärll- och säckavfall (hushållsavfall), latrin och slam vid fritidsbostad kan efter ansökan till tillsynsansvarig nämnd medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att utnyttjas under hela hämtningssäsongen. En förutsättning för sådant uppehåll avseende slam är att hämtning av avfall från anläggningen har skett i anslutning till föregående hämtningssäsong.

Eget omhändertagande och befrielse från skyldigheten att överlämna hushållsavfall till kommunen

35 § Kommunen får efter ansökan till den tillsynsansvariga nämnden, om det finns särskilda skäl, medge dispens för fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare från förbudet i 15 kap. 24 § 1 st. miljöbalken om den som ska hantera avfallet med stöd av dispensen kan göra det på ett hälso- och miljömässigt godtagbart sätt.

Ikraftträdande

Dessa föreskrifter träder i kraft 2020-01-01 och ersätter föreskrifter för avfallshantering för Östhammars kommun 2012-01-01 som upphör att gälla.

Till detta document hör även bilagor;

Bilaga 1 Avisningar sortering överlämnande

Bilaga 2 hämtningsområden

Bilaga 3 abonnemang, hämtningsintervall och avfallsbehållare

Tekniska förvaltningen

Östhammars kommun avfallsföreskrifter Bilaga 1

Anvisningar om sortering och överlämning av avfall m.m. i Östhammars kommun.

Kärl- och säckavfall som läggs i behållare ska läggas i påse eller paket av lämpligt material och storlek. Det paketerade avfallet ska vara väl förslutet så att avfallet inte kan spridas. Avfall ska vara väl emballerat så att skada, arbetsmiljöproblem eller annan olägenhet inte uppkommer.

Hushållsavfall

Hushållsavfall ska utsorteras och hämtas i enlighet med abonnemang.

Matavfall

Matavfall ska sorteras ut och hållas skilt från annat avfall. Matavfall från hushåll ska läggas i påse som hämtas på återvinningscentral eller på vissa matbutiker. Matavfall från verksamheter ska av avfallslämnaren förpackas i särskild påse. Matavfall borttransporteras från fastigheten i enlighet med hämtningsintervall som kommunen tillhandahåller.

Latrin

Latrin ska avskiljas och hållas skilt från annat avfall. Latrin ska samlas i uppmärkt tunna som ska lämnas väl försluten så att avfallet inte kan spridas. Latrintunnor hämtas och transporteras från fastighet genom kommunens försorg i enlighet med abonnemang.

Slam och fettavskiljare

Slam och material från små avloppsanläggningar ska vara åtkomligt för tömning i den anläggning där det genereras. Tömning sker genom kommunens försorg i enlighet med abonnemang.

Fett från fettavskiljare ska utsorteras och ska vara åtkomligt för tömning i den anläggning där det genereras. Tömning sker genom kommunens försorg i enlighet med abonnemang.

Farligt avfall

Följande produkter eller ämnen utgör exempel på vad som ska hanteras som farligt avfall:

- Färg, lackavfall samt hartser,
- Limavfall (exempelvis kontaklim, epoxilim, spackel),
- Lysrör (exempelvis lågenergilampor, solarierör, halogenlampor),
- Lösningsmedel,
- Fotokemikalier (exempelvis fix och framkallare),

Tekniska förvaltningen

- Bekämpningsmedel,
- Sprayburkar,
- Annat starkt surt eller alkaliskt avfall (exempelvis frätande ämnen som kaustiksoda, svavelsyra, ammoniak, lut, avkalkningsmedel),
- Avfall som innehåller kvicksilver (exempelvis termometrar, barometrar, reläer).

Farligt avfall ska vara tydligt märkt med uppgift om innehåll. Olika typer av farligt avfall får inte blandas. Farligt avfall lämnas vid återvinningscentral.

Grovavfall

Grovavfall som utgör hushållsavfall behöver på grund av avfallets egenskaper hanteras separat från annat hushållsavfall exempelvis utrangerade möbler, cyklar och liknande.

Grovavfall från hushållen lämnas vid återvinningscentral. På återvinningscentralen ska avfallet sorteras och lämnas enligt instruktioner på plats.

Trädgårdsavfall

Trädgårdsavfall ska sorteras ut och hållas skilt från annat grovavfall. Trädgårdsavfall från hushållen lämnas vid återvinningscentral. På återvinningscentralen ska avfallet lämnas enligt instruktioner på plats. Trädgårdsavfall i form av löv och ogrärens får komposteras på den egna tomten.

Producentansvar

Förpackningar

Förpackningar i enlighet med definitionen av förpackning i FPF (2018:1462), (förpackningsförordningen) är hushållen skyldiga att sortera ut förpackningar. Hushåll kan lämna förpackningar av metall, kartong, plast, wellpapp samt glas vid återvinningsstationer. Förpackningar kan lämnas lösa i de behållare/ kärl som tillhandahålls av producenten.

Returpapper

I enlighet med definitionen av returpapper i FPR (2018:1463), (returpappersförordningen). Lämnas löst i de behållare kärl som tillhandahålls/anvisas. Returpapper ska lämnas i de insamlings- system som tillhandahålls av producenten.

Kasserade bilbatterier

Kasserade bilbatterier ska utsorteras i enlighet med definitionen av batteri i batteriförordningen (2008:834). Bilbatterier ska ställas upp på ett sätt som förhindrar att batterisyra/innehåll rinner ut. Bilbatterier ska lämnas vid återvinningscentraler eller vid Väddika avfallsanläggning.

Kasserade bärbara batterier.

Om kasserade produkter innehåller lösa bärbara batterier ska dessa plockas ur. Är de

Tekniska förvaltningen
bärbara batterierna inbyggda i produkten hanteras den som avfall från elutrustning i enlighet med definitionen av bärbart batteri i batteriförordningen (2008:834). Kasserade bärbara batterier ska lämnas i de insamlingssystem som tillhandahålls av producenten.

Konsumentelavfall

Skrymmande konsumentelavfall ska sorteras ut och hållas skilt från annat grovavfall. Smått elavfall ska sorteras ut och hållas skilt från kärll- och säckavfall. Konsumentelavfall lämnas vid återvinningscentral. På återvinningscentralen ska avfallet lämnas enligt instruktioner på plats.

Bilar

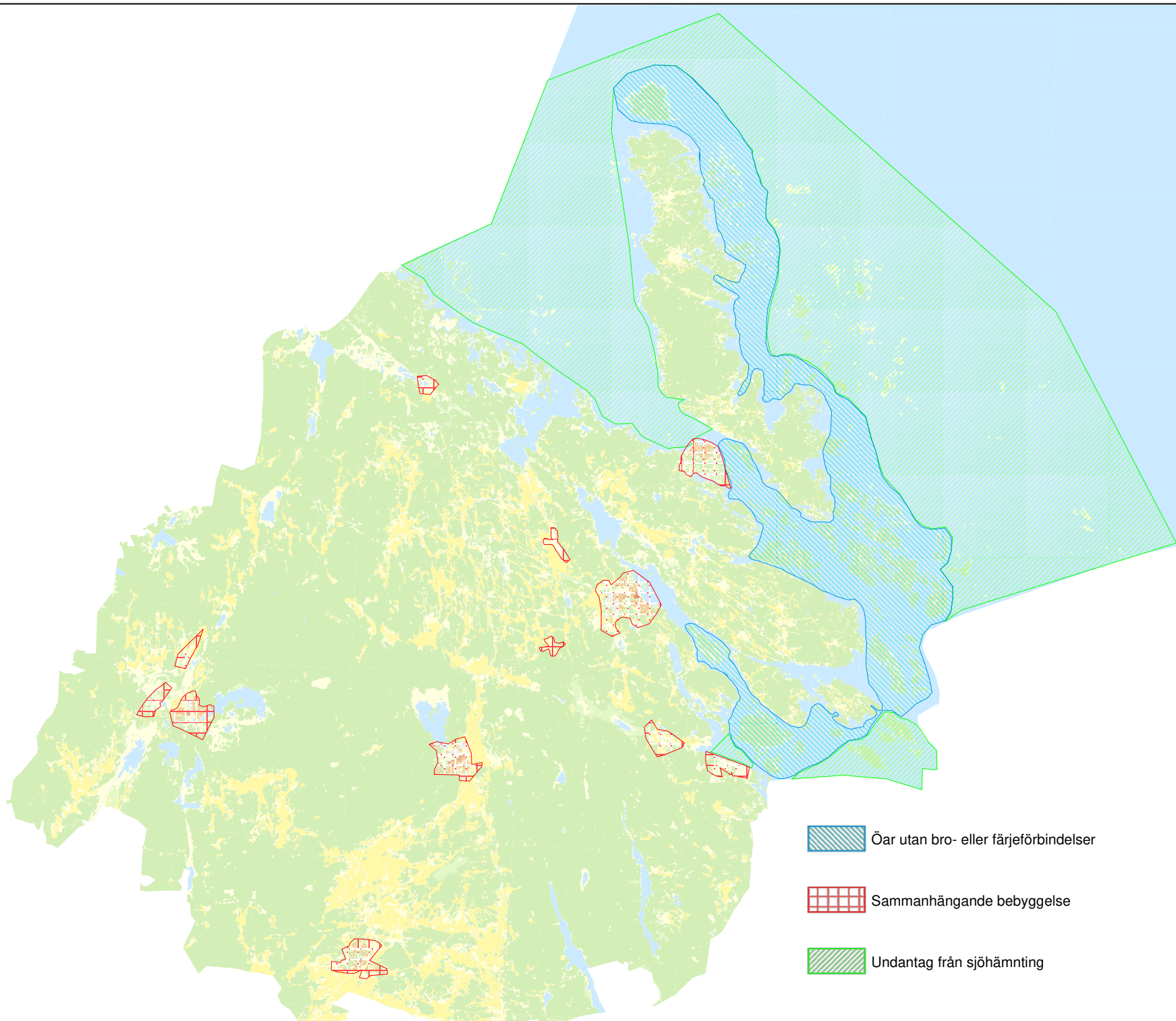
Producentansvaret för bilar regleras i förordning (2007:185) om producentansvar för bilar. Fordon, som inte saknar väsentliga delar, får lämnas gratis på något av bilproducenternas mottagningsställen. Fordon kan även lämnas hos en auktoriserad bilskrotare där betalning kan behövas för att få lämna fordonet.

Däck

Producentansvaret för däck regleras i förordningen (1994:1236) om producentansvar för däck. Däck kan lämnas på utvalda återvinningscentraler.

Läkemedel

Läkemedel ska utsorteras i enlighet med definitionen av läkemedel i förordningen (2009:1031) om producent- ansvar för läkemedel. Överblivna läkemedel från hushåll ska lämnas i behållare/påse som tillhandahålls av apoteket. Läkemedel lämnas till apotek.

Tekniska förvaltningen

Östhammars kommun avfallsföreskrifter Bilaga 3

Abonnemangsformer, hämtintervall och avfallsbehållare.

Abonnemangsformer

För samtliga abonnemang gäller att avfall sorteras och hanteras enligt upprättade anvisningar. Med hämtningsställe avses av kommunen anvisad plats.

Grundabonnemang

Grundabonnemang ska betalas av samtliga fastighetsinnehavare. Grundabonnemang baseras på kostnader för hantering av hushållsavfall och farligt avfall, transportsystem, återvinningscentraler och hanteringen på Vaddika avfallsanläggning samt administrativ hantering av renhållningsfrågor.

För fastigheter belägna i hämtningsområde 4 utgår endast grundabonnemang då fastighetsinnehavaren själv transporterar allt uppkommet avfall till av kommunen anvisad plats.

Grundabonnemangets taxa varierar beroende på om det är 1-2-familjsfastigheter, flerfamiljsfastigheter eller verksamheter som avses. Grundavgiften för verksamheter baseras inte på kostnader för återvinningscentraler eftersom företagare betalar avgifter enligt särskilda taxor vid överlämnande av avfall på återvinningscentral eller Vaddika på avfallsanläggning.

Årsabonnemang hushållsavfall (brännbart och matavfall)

Årsabonnemang för 1-2-familjshus är avsett för åretruntboende, permanentboende i kommunen samt fritidsfastigheter. Hämtning sker hela året. Hämtning sker vid hämtningsställe. När en person är mantalsskriven på en fastighet ska årsabonnemang finnas för fastigheten.

För årsabonnemang kan två servicenivåer väljas, miljö- eller normalservice.

- **Normalservice** innebär att hushållsavfall, brännbart hushållsavfall samt matavfall, hämtas varannan vecka. I hämtningsområde 1 kan hämtning av brännbart hushållsavfall ske en gång i veckan där tätare hämtningsintervall erfordras.
- **Miljöservice** innebär att brännbart hushållsavfall hämtas var fjärde vecka. Miljöservice förutsätter att allt matavfall sorteras ut och komposteras i godkänd kompost på den egna fastigheten. Skriftlig anmälan till tillsynsansvarig nämnd samt beslut krävs av tillsynsansvarig nämnd. Medgivande om hämtning var fjärde vecka kan komma att återkallas om kommunen konstaterar att matavfall trots uppgifterna om kompostering lämnas för avhämtning eller om kommunen på annat sätt gör sannolikt eller kommer fram till att matavfall från fastigheten inte omhändertas på det sätt som medgivits.

Avgift tas ut som årsabonnemang för antingen normalservice eller miljöservice beroende på fastighetsinnehavarens val av servicenivå. För hämtningsområde 3 kommer särskild avgift debiteras på grund av sjöhämtning.

Tekniska förvaltningen

Verksamheter och flerfamiljshus kan endast ha årsabonnemang med normalservice. I hämtningsområde 1 kan hämtning av brännbart hushållsavfall och matavfall ske en-tre gånger i veckan där tätare hämtningsintervall erfordras.

Sommarabonnemang

Sommarabonnemang är avsett för sommarboende i kommunen. Hämtning av hushållsavfall sker vid hämtningsställe. Hämtning sker under perioden maj till september, vecka 18-38 eller vecka 19-39.

För årsabonnemang kan två servicenivåer väljas, miljö- eller normalservice.

- **Normalservice** innebär att hushållsavfall, brännbart hushållsavfall samt matavfall, hämtas varannan vecka. I hämtningsområde 1 kan hämtning av brännbart hushållsavfall ske en gång i veckan där tätare hämtningsintervall erfordras.
- **Miljöservice** innebär att brännbart hushållsavfall hämtas var fjärde vecka. Miljöservice förutsätter att allt matavfall sorteras ut och komposteras i godkänd kompost på den egna fastigheten. Skriftlig anmälan till tillsynsansvarig nämnd samt beslut krävs av tillsynsansvarig nämnd. Medgivande om hämtning var fjärde vecka kan komma att återkallas om kommunen konstaterar att matavfall trots uppgifterna om kompostering lämnas för avhämtning eller om kommunen på annat sätt gör sannolikt eller kommer fram till att matavfall från fastigheten inte omhändertaras på det sätt som medgivits.

Avgift tas ut som sommarabonnemang för antingen normalservice eller miljöservice beroende på fastighetsinnehavarens val av servicenivå. För hämtningsområde 3 kommer särskild avgift debiteras på grund av sjöhämtning.

Verksamheter kan endast ha sommarabonnemang med normalservice. I hämtningsområde 1 kan hämtning av brännbart hushållsavfall och matavfall ske en-tre gånger i veckan där tätare hämtningsintervall erfordras.

För säsongsrestauranger finns möjlighet att avropa hämtning under utökad period efter begäran en kalendermånad före önskad uppstart och begäran en kalendermånad före önskat upphörande. Debitering för detta sker i enlighet med avgift för periodens del av årsabonnemangskostnaden.

Extra kärl och säck

Extra kärl kan beställas vid behov inom hämtningsområde 1-2 vid hämtningsintervall var annan vecka. Hämtning av extra kärl sker vid ordinarie hämtning. Avgift tas ut för extra kärl.

Extra säck vid enstaka tillfällen kan avropas inom hämtningsområde 1-3. Hämtning av extra säck sker vid ordinarie hämtning. Avgift tas ut för extra säck.

Abonnemang Latrin

Hämtning av latrin sker i hämtningsområde 1-3 mot en avgift. För hämtningsområde 3 kommer särskild avgift debiteras på grund av sjöhämtning.

Hämtning av latrin sker 20 gånger per år vid **årsabonnemang**.

Hämtning av latrin sker 9 alternativt 5 gånger per år vid **sommarabonnemang**. Hämtning sker under perioden maj till september enligt hämtningsschema upprättat av renhållaren.

Tekniska förvaltningen
Extra kärl kan avropas mot en avgift.

Abonnemang slam

Slam hämtas i hämtningsområde 1 och 2. För hämtning krävs att anläggningen är anmäld och beslutad av tillsynsansvarig nämnd.

Ordinarie tömning av slutna tankar sker en gång per år.

Ordinarie tömning av slamavskiljare sker en gång per år.

Ordinarie tömning av minireningsverk sker en till två gånger per år i enlighet med tillsynsmyndighetens beslut.

Tömning av slamavskiljare för bad-, disk- och tvättvatten (BDT) sker minst en gång vart annat år.

Tömning av fettavskiljare sker minst två gånger per år.

Vid särskilda fall kan fler ordinarie tömningar än beskrivet ovan ingå i ett abonnemang om detta avropas minst 6 månader i förväg.

Avgift tas ut för varje tömnings tillfälle.

Extra tömning kan avropas mot extra avgifter; Budning sker inom tre arbetsdagar efter avropsdagen, Akut sker inom 6 timmar efter avrop.

Sluttömning kan avropas vid fastighetsöverlåtelse eller i samband med att ny anläggning anläggs.

Avgift för detta tas ut som extra tömning.

Förlängt hämtningsintervall kan efter ansökan till tillsynsansvarig nämnd medges.

Avfallsbehållare

Det åligger fastighetsinnehavaren att lösa uppställningsplats för avfallskärl.

Fastighetsinnehavaren ansvarar för och bekostar installation och underhåll av inom fastigheten förekommande anordningar och utrymmen för avfallshanteringen.

Typ av avfallsbehållare samt storlekar fastställs av kommunen.

Brännbart hushållsavfall samt matavfall

Avfallsbehållare och utrymmen för avfall skall underhållas och hållas rena av fastighetsinnehavaren och däri får endast läggas väl paketerat avfall för vilket behållaren och förvaringsplatsen är avsedd. Hämtningen omfattar en maximal vikt om ca 15 kg per kolli (säck).

För 1-2-familjshus används avfallsbehållare på 240 liter för utsorterat brännbart hushållsavfall samt avfallsbehållare på 140 liter för matavfall. Avfallsbehållare ingår i abonnemanget.

För Verksamheter och Flerfamiljshus används avfallsbehållare på 240 liter, 370 liter, 660 liter för utsorterat brännbart hushållsavfall samt avfallsbehållare på 140 liter för matavfall. Avfallsbehållare ingår i abonnemanget.

Containerabonnemang tillhandahålls för verksamheter. Container med storlek 4, 6, 8 eller 10 m³ tillhandahålls av fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavare.

Kärlgarage är endast avsett för kommunens verksamhet.

Sopmaja är endast avsett för kommunens verksamhet.

Tekniska förvaltningen

Latrin

För latrinhämtning används plastkärll på ca 23 liter med tätslutande plastlock. I abonnemanget ingår tillhandahållande av uppmärkta kärll och hämtning av 20st latrinkärll per år vid årsabonnemang och 5st alternativt 9st latrinkärll vid sommarabonnemang. Hämtning omfattar en maximal vikt om 15 kg per kärll och tillåten fyllnadsgrad är 2/3 av behållarens volym. Ytterligare kärll kan avropas vid behov.

Plastkärll på ca 40 liter tillhandahålls endast för kommunens ändamål.

Slam

Behållare för slam tillhandahålls, anskaffas, installeras och underhålls av fastighetsinnehavare. Samtliga slamavskiljare eller tankar ska vara markerade med en tydlig skylt som anger fastighetsinnehavarens namn och fastighetsbeteckning. Fastighetsinnehavaren ansvarar för framkomligheten till behållaren. För det fall framkomligheten till behållaren inte finns vid tömningstillfället klassas besöket som "bomkörning" och debiteras enligt särskild taxa.

Tekniska förvaltningen

Renhållningstaxor 2020

Renhållningstaxa framtagen med stöd av 27kap 4§ miljöbalken samt kommunens renhållningsföreskrifter, renhållningsordningen. I renhållningsföreskrifterna beskrivs hämtningsområden, abonnemangsformer, anvisningar om sortering av avfall mm. De taxor som återfinns nedan har sin utgångspunkt i antagna avfallsföreskrifter.

Grundavgifter

Följande årliga grundavgifter ska erläggas:

Grundavgifter	Kr/År
Småhus, en- och tvåfamiljshus.	922 kr
Flerfamiljshus med 3-9 lgh, per bostadslägenhet	150 kr
Flerfamiljshus med 10 eller fler lgh, per bostadslägenhet	125 kr
Verksamheter inklusive föreningar	290 kr

Grundavgiften för flerfamiljshus gäller från 20200701.

HÄMTNING AV HUSHÅLLSAVFALL (ÅRSavgifter)

Hushåll i en- och tvåfamiljshus

Brännbart Hushållsavfall, Kostnad per år				
Hämtintervall/ År	240 liter kärl Hämtnings- omr. 1	240 liter kärl Hämtnings- omr. 2	160 liter (säck) Hämtnings- omr. 3	Länsö
6*	365 kr	365 kr	605 kr	omr 3+ 209
11*	848	848 kr	1 317 kr	omr 3+ 383
13**	500 kr	500 kr	774 kr	omr3 + 209
26	1 232 kr	1 232 kr	1 650 kr	omr 3+ 383****
52	2 820 kr	X	X	X

* sommarabonnemang

** egen kompostering av matavfall

**** okt-apr finns kärl uppställt på fastlandet

Brännbart Hushållsavfall, Kostnad per kärl	
Tillägg för extra kärl (Endast vid hämtning varannan vecka)	1 000 kr
Extra säck, enstaka tillfällen i samband med ordinarie hämtning	60 kr

Tekniska förvaltningen

Matavfall, 140 liter kärl	
Hämtintervall/År	Kostnad per år
11*	0 kr
26	0 kr
52	0 kr

Gångavståndstillägg efter 0-5 m
10% tillägg baserat på årsavgiften för varje påbörjat 5 metersintervall

Verksamheter och flerfamiljshus

Brännbart Hushållsavfall, hämtningsområde 1, Kostnad per år			
Hämtintervall/År	240 liter kärl	370 liter kärl	660 liter kärl
11*	1 150 kr	1 090 kr	2 545 kr
26	2 078 kr	2 515 kr	4 464 kr
52	3 321 kr	4 980 kr	8 908 kr
104	6 621 kr	10 052 kr	17 991 kr
156	9 942 kr	X	27 074 kr
260	16 584 kr	X	44 187 kr

Möjlighet för restaurang att ha flexibel säsongperiod sommartid för att möjliggöra uppstart och avslut av verksamhet anpassad efter väderlek finns inom hämtningsområde 1. Uppstart och avslut skall meddelas 1 månad i förväg.

Brännbart Hushållsavfall, hämtningsområde 2, Kostnad per år			
Hämtintervall/År	240 liter kärl	370 liter kärl	660 liter kärl
11*	1 150 kr	1 090 kr	2 545 kr
26	2 078 kr	2 515 kr	4 464 kr

Brännbart Hushållsavfall, Övriga tjänster, Kostnad per år		
Hämtintervall/År	160L säck omr 1	Well
26	X	2 200 kr
104	6 621 kr	X

Övrig tjänst: Kommunens kärlgarageabonnemang med möjlighet att variera hämtintervall under olika delar av året. Avgifter sätts efter antal hämtningar per år.

Tekniska förvaltningen

Brännbart Hushållsavfall, Kostnad per år, Containers				
Hämtintervall/År	4 m³	6 m³	8 m³	10 m³
11*	X	X	X	X
21*	17 514 kr	24 943 kr	32 059 kr	X
26	21 719 kr	30 882 kr	38 720 kr	X
52	43 367 kr	61 695 kr	79 384 kr	X
104	X	X	160 278 kr	197 491 kr
Extra tömning	964 kr	1 333 kr	1 650 kr	2 026 kr

Matavfall, Kostnad per år	
Hämtintervall/År	140 liter kärl
11*	187 kr
26	454 kr
52	908 kr
104	1 816 kr
156	2 724 kr

Gångavståndstillägg efter 0-5 m per kärl
10% tillägg baserat på årsavgift för varje påbörjat 5 metersintervall

Verksamheter undantagsfall

Hämtning av löst hushållsavfall.
Kostnad per m³
16 923 kr

Vid evenemang och tillfälliga uppställningar, ex foodtruck, regleras avfallshanteringen, pris och tillvägagångsätt, i separat överenskommelse. Tillstånd bör inte beviljas/tillstyrkas av kommunen om överenskommelse om avfallshantering saknas.

Slam

Slam hämtas från enskilda avlopp eller gemensamhetsanläggningar inom hämtningsområde 1 och 2. Ordinarie hämtning av slam från slutna tankar, trekammarbrunnar samt fettavskiljare sker 1 ggr per år. Ordinarie hämtning av slam från BDT-brunnar sker 1 gång vart annat år. Tjänsten återfyllnad av vatten tillhandahålls restriktivt och endast efter särskild prövning.

Tekniska förvaltningen

Slamavskiljare – trekammarbrunnar, BDT-brunnar och fettavskiljare					
Kostnad per tömning					
Tjänst	0-1000 liter	1001-3000 liter	3001-5000 liter	5001-6000 liter	>6000 liter ***
Ordinarie tömning slam	1 338 kr	1 394 kr	1 654 kr	1 843 kr	1 843 kr
Ordinarie tömning fettavskiljare	1 299 kr	1 353 kr	1 606 kr	1 789 kr	X

*** +tillägg per 1000 liter

Slutna tankar och minireningsverk				
Kostnad per tömning				
Tjänst	0-2000 liter	2001-5000	5001-6000	>6000 liter***
Ordinarie tömning sluten tank	1 484 kr	1 876 kr	2 805 kr	2 805 kr
Minireningsverk	1 484 kr	1 876 kr	2 805 kr	2 805 kr

***+tillägg per 1000 liter

Tilläggstjänster	Kostnad kr
Tillägg för brunn över 6000 liter, pris per 1000 liter	510 kr
Tillägg för tank över 6000 liter, pris per 1000 liter	510 kr
Tillägg för fettavskiljare över 6000 liter, pris per 1000 liter	510 kr
Tillägg slang >25 m, pris per var 10 meter.	200 kr
Tillägg vid budning, utöver taxan för ordinarie hämtning.	1 000 kr
Tillägg vid akut tömning, utöver taxan för ordinarie hämtning.	4 000 kr
Bomkörning, pris per st.	1 276 kr
Återfyllning av vatten i samband med tömning, pris per tillfälle.	2 500 kr

Latrin

Latrinhämtning tillhandahålls inom hämtningsområde 2 och 3. Hämtning sker enligt schema som tillhandahålls av renhållaren. Latrinkärl ska vara framställd vid tomtgräns (hämtningsområde 2) eller vid anvisad brygga (hämtningsområde 3) på hämtningsdagens morgon. Fastighetsnära hämtning av latrin tillhandahålls på Länsö (beläget inom hämtningsområde 3).

Latrin, 23L behållare		
Kostnad per år		
Behållare/År	Hämtningsområde 2	Hämtningsområde 3
5*	2 635 kr	3 221 kr
9*	4 285 kr	5 261 kr
20	10 279 kr	12 623 kr
Extra tunna	878 kr	878 kr

*sommarabonnemang maj-sep

Tekniska förvaltningen

Latrin, 40L behållare, avser endast kommunens verksamhet Kostnad per år		
Behållare/År	Hämtningsområde 2	Hämtningsområde 3
5*	4 913 kr	5 261 kr
12	10 279 kr	12 623 kr
Extra tunna	878 kr	878 kr

*sommarabonnemang maj-sep

**Gångavståndstillägg efter 0-5 m per kärl (inom hämtningsområde 2)
10% tillägg baserat på årsavgift för varje påbörjat 5 metersintervall**

Verksamhetsavfall Vaddika/ÅVC

Verksamheter har möjlighet att lämna verksamhetsavfall på kommunens återvinningscentraler samt vid Vaddika. Avgifter tas ut enligt nedan.

Företagskort, Priset gäller 10 avlämningar och max 2 kbm per avlämning.	2 000 kr
--	----------

Behandlingsavgifter Vaddika avfallsanläggning	
Material	Pris per ton (kr) ink moms
Brännbart avfall	1 215 kr
Osorterat avfall	1 769 kr
Järn och metall	0 kr
Wellpapp	300 kr
Trä avfall	432 kr
Slipers/tryckimpregnerat	1 620 kr
Stubbar och stockar	945 kr
Ris	162 kr
Däck/Däck med fälg	0 kr
Matavfall	945 kr
Betong och sten	108 kr
Rena Schaktmassor	108 kr
Avrymningsmassor/Trädgårdsavfall	108 kr
Sorterat Avfall till Deponi	1 168 kr
Schaktmassor till deponi	753 kr
Asbest	1 620 kr
Gjuterisand	84 kr
Aska, Stoft och slagger	753 kr

Tekniska förvaltningen

Hårdmetallslam/Aluminiumoxid	753 kr
Metallhydroxidslam	84 kr
Gatubrunnsrens och ledningsrens	753 kr
Avvattnat slam, BDT	753 kr
Rötslam från Reningsverk	115 kr
Salt/Lakvatten	753 kr
Fettavskiljare	753 kr

Övrig taxor	
Avfall	Kostnad/st
Minimiavgift vid invägning	125 kr
Omklassningsavgift	1 250 kr
Maskintid per påbörjad halvtimme	438 kr

Tekniska förvaltningen

Renhållningstaxor 2020 effekter av föreslagna taxor Bilaga 2

Småhus, en- och tvåfamiljshus.

För ett normalt småhushåll innebär den föreslagna förändringen av taxan att grundavgiften höjs och abonnemangskostnaden sänks. Totalt innebär förändringarna en höjning. Se exempel nedan.

Småhus, en- och tvåfamiljshus	Taxa 2019 per år	Taxa 2020 per år	Effekt per månad	Kostnad 2019 per kvartal	Kostnad 2020 per kvartal
Grundavgift	561 kr	922 kr	30 kr	140 kr	231 kr
Normalabonnemang	1 449 kr	1 232 kr	-18 kr	362 kr	308 kr
Summa	2 010 kr	2 154 kr	12 kr	503 kr	539 kr

Flerfamiljshus med 3-9 lgh, per bostadslägenhet

För ett flerfamiljshus med 3-9 lägenheter innebär den föreslagna förändringen av taxan att grundavgift per lägenhet tas ut. Flerfamiljshus har ofta större kärl och effektivare hantering (både administrativt och själva insamlingen) vilket får effekter på abonnemangskostnaden som inte förändrats. Oavsett antalet lägenheter i fastigheten så är endast fastighetsägaren mottagare av fakturan. Se exempel nedan.

Flerfamiljshus med 3-9 lgh, per bostadslägenhet	Taxa 2019 per år	Taxa 2020 per år	Effekt per månad	Kostnad 2019 per kvartal	Kostnad 2020 per kvartal
Grundavgift (i litet flerfamiljshus)	0 kr	150 kr	13 kr	0 kr	38 kr
Abonnemangavgift brännbart (Andel av ett 660l kärl)	1 488 kr	1 488 kr	0 kr	372 kr	372 kr
Abonnemangavgift matavfall	454 kr	454 kr	0 kr	114 kr	114 kr
Summa	1 942 kr	2 092 kr	13 kr	486 kr	523 kr

Verksamheter inklusive föreningar

För en verksamhet innebär den föreslagna förändringen av taxan att grundavgift bryts ut och tas ut utöver abonnemangskostnaden. Abonnemangskostnaden är oförändrad. Exemplet nedan beskriver det mest nyttjade verksamhetsabonnemanget.

Verksamheter betalar en avgift för varje tillfälle som de nyttjar återvinningscentralerna vilket innebär att grundavgiften baseras på kostnader utöver återvinningscentralerna, se avfallsföreskrifterna för mer information.

Tekniska förvaltningen

Verksamheter	Taxa 2019 per år	Taxa 2020 per år	Effekt per månad	Kostnad 2019 per kvartal	Kostnad 2020 per kvartal
Grundavgift	211 kr	290 kr	7 kr	53 kr	73 kr
Abonnemangsavgift brännbart	2 078 kr	2 078 kr	0 kr	520 kr	520 kr
Abonnemangsavgift matavfall	454 kr	454 kr	0 kr	114 kr	114 kr
Summa	2 743 kr	2 822 kr	7 kr	686 kr	706 kr

Latrin

Vid användning av latrin innebär den föreslagna förändringen av taxan att abonnemanget höjs. Hanteringen av latrin är ineffektiv och kostsam. Långa transporter och höjda efterbehandlingskostnader är grunden för höjningen. Exemplet nedan beskriver de mest nyttjade abonnemangen.

Latrin	Taxa 2019 per år	Taxa 2020 per år	Effekt per hämttillfälle	Kostnad 2019 per debitering	Kostnad 2020 per debitering
23L 9st/säsong	3 895 kr	4 285 kr	43 kr	1 948 kr	2 143 kr
23L 5st/säsong	2 396 kr	2 635 kr	48 kr	1 198 kr	1 318 kr

Taxa för Livsmedelslagen

Innehållsförteckning

Taxa för Livsmedelslagen	1
Livsmedelslagen	1
Taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen i Östhammar kommun.....	3
Inledande bestämmelser	3
Avgift för registrering	4
Årlig kontrollavgift	4
Avgift för uppföljande kontroll och utredning av klagomål	5
Höjning eller nedsättning av avgift	5
Avgift exportkontroll.....	5
Avgift importkontroll	5
Avgiftens erläggande och verkställighet	5
Överklaganden	5
Ikraftträdande	5

bilaga 1 Riskmodul

Taxa för offentlig kontroll enligt livsmedelslagstiftningen i Östhammar kommun

Inledande bestämmelser

1 § Denna taxa gäller avgifter för Östhammar kommuns kostnader för offentlig kontroll, prövning och registrering enligt EU:s bestämmelser inom livsmedelsområdet, livsmedelslagen (2006:804) samt de författningar, inklusive förordning (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter, som meddelats med stöd av denna lagstiftning.

Enligt 3 § livsmedelslagen jämställs med livsmedel

1. vatten, från och med den punkt där det tas in i vattenverken till den punkt där det tappas ur kran till konsument,¹ och
2. snus och tuggtobak.

2 § Avgift enligt denna taxa tas ut för

1. registrering av anläggning
2. årlig offentlig kontroll
3. uppföljande kontroll som inte var planerad
4. utredning av klagomål
5. exportkontroll och utfärdande av exportintyg
6. importkontroll
7. offentlig kontroll i övrigt

3 § Avgift enligt denna taxa tas inte ut för handläggning som föranleds av ett beslut enligt livsmedels- och foderlagstiftningen överklagas.

4 § Beslut om avgift eller nedsättning av avgift i enskilda fall fattas av Bygg- och miljönämnden efter handläggning.

---

¹ Där värdena skall iaktas enligt artikel 6 i rådets direktiv 98/83/EG av den 3 november 1998 om kvaliteten på dricksvatten, ändrat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003

Timavgift

5 § Vid tillämpningen av denna taxa är timavgiften 1450 kronor per timme kontrolltid. Avgiftsuttag sker i förhållande till den kontrolltid som fastställts för en anläggning eller i förhållande till faktiskt nedlagd kontrolltid i varje ärende eller enligt de andra grunder som anges i taxan.

Med kontrolltid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och myndigheter, inspektioner, revisioner, provtagning och kontroller i övrigt.

Om den sammanlagda kontrolltiden understiger en halv timme per år tas ingen timavgift ut. För inspektioner, mätningar och övrig offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00 lördagar, söndagar, julafton, nyårsafton, påskafton, trettondagsafton, midsommarafton och helgdagar, tas avgift ut med 1,5 gånger ordinarie timavgift.

Timtaxan indexjusteras årligen ”prisindex för kommunal verksamhet” (PKV).

Avgift för registrering

6 § Den som anmäler en livsmedelsanläggning för registrering ska betala avgift för 1 timmes kontrolltid.

Årlig kontrollavgift

7 § För normal offentlig kontroll av en livsmedelsanläggning enligt 11 § livsmedelslagen (2006:804) ska en fast årlig kontrollavgift betalas.

Avgiftens storlek baseras på den kontrolltid Bygg- och miljönämnden tilldelat eller beslutat för anläggningen och beräknas på det sätt som anges i bilaga 1.

Den årliga kontrollavgiften beräknas genom att kontrolltiden (timmar) multipliceras med timavgiften.

8 § Om en tillämpning av 7 § skulle medföra att kontrolltiden för en anläggning blir uppenbart oriktig i förhållande till det faktiska kontrollbehovet enligt nämndens riskbedömning, ska anläggningen istället tilldelas kontrolltid på grundval av nämndens bedömning av anläggningens kontrollbehov.

9 § Fast årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Fast årlig avgift omfattar kalenderår och ska betalas i förskott. Den årliga avgiften ska betalas från och med det kalenderår då verksamheten påbörjas. Avgiften ska därefter betalas med helt avgiftsbelopp för varje helt kalenderår. För det kalenderår registrering skett faktureras den årliga kontrollavgiften i efterskott och beräknas som timavgift enligt 5 § och i förekommande fall enligt 15 §. Avgiften ska därefter betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår.

Om anläggningen placeras i en annan avgiftsklass eller annars tilldelas en annan kontrolltid, ska den nya avgiften betalas från och med det följande kalenderåret.

Avgiftsskyldigheten upphör från och med det kalenderår som följer efter det år som verksamheten visat nämnden att verksamheten upphört.

10 § Den årliga kontrollavgiften ska betalas av den som äger eller innehar livsmedelsanläggningen (livsmedels- eller foderföretagaren) vid kalenderårets början.

Avgift för uppföljande kontroll och utredning av klagomål

11 § Livsmedelsföretagare ska för offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad och som har blivit nödvändig efter det att bristande efterlevnad upptäckts under en offentlig kontroll, och utförs för att bedöma omfattningen och konsekvenserna av denna bristande efterlevnad eller för att verifiera att korrigerande åtgärder har vidtagits, betala en avgift för nämndens nedlagda kontrolltid enligt § 5 och för de faktiska kostnaderna för provtagning och analys av prover.

Detsamma gäller för offentlig kontroll som föranleds av ett klagomål som leder till att bristande efterlevnad hos livsmedelsföretagaren kan bekräftas.

Höjning eller nedsättning av avgift

12 § Om det finns särskilda skäl med hänsyn till en verksamhets art, omfattning, tillsynsbehov eller övriga omständigheter, får Bygg- och miljönämnden i ett enskilt ärende besluta ändra avgiften enligt denna taxa.

Avgift exportkontroll

13 § Livsmedelsföretagare ska utöver sådan kontrollavgift som avses i 7 § betala avgift till Bygg- och miljönämnden för sådan särskild offentlig kontroll, inklusive utfärdande av exportintyg, som föranleds av införselbestämmelser i tredje land.

Avgiften ska motsvara den faktiska kontrolltid som nämnden nedlagt i ärendet, beräknat enligt 5 §.

Avgift importkontroll

14 § Importör eller dennes ombud ska, utöver sådan kontrollavgift som avses i 7 §, betala avgift till Bygg- och miljönämnden för sådan särskild importkontroll som följer av förordningen (2006:812) om offentlig kontroll av livsmedel som importeras från ett tredje land och de EU-bestämmelser som förordningen kompletterar.

Avgiften ska motsvara den faktiska kontrolltid som nämnden nedlagt i ärendet, beräknat enligt 5 §, och nämndens faktiska kostnader för provtagning och analys av prover

Avgiftens erläggande och verkställighet

15 § Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Östhammar kommun genom dess Bygg- och miljönämnd. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller faktura.

Överklaganden

Nämndens beslut om avgift överklagas till länsstyrelsen.

Ikraftträdande

Denna taxa träder i kraft den 1 januari 2020.

Bilaga 1: Riskmodul

Riskmodulen bygger på Livsmedelsverkets modell för riskklassning enligt föreskrifter om avgifter för offentlig kontroll, prövning och registrering (LIVSFS 2006:21). Årlig kontrolltid beräknas genom att addera den kontrolltid som följer av riskmodulen (tabell 1 nedan) och av informationsmodulen (tabell 2 nedan), varefter summan multipliceras med den tidsfaktor som följer av erfarenhetsmodulen (tabell 3 nedan).

Tabell 1. Riskmodulen

Riskklass	Kontrolltid (timmar)
1	26
2	20
3	14
4	10
5	6
6	4
7	2
8	1

Tabell 2. Informationsmodulen

Orsak till kontroll- behov vid anläggningen	Verksamhetens storlek	Kontrolltid (timmar)
Utformar märkning men märker/förpackar inte livsmedel	Oberoende	24
Utformar märkning samt märker/förpackar livsmedel	a - mycket stor	8
	b - stor	
	c - mellan	6
	d - liten	
	e - mycket liten (I) f - mycket liten (II) g - ytterst liten	2
Utformar inte märkning men märker/förpackar livsmedel	a - mycket stor	4
	b - stor	
	c - mellan	3
	d - liten	
	e - mycket liten (I) f - mycket liten (II) g - ytterst liten	1
Utformar presentation men märker/förpackar inte livsmedel	Oberoende	1
Utformar inte presen- tation och märker/ förpackar inte livsmedel	Oberoende	0

Tabell 3. Erfarenhetsmodulen

Erfarenhetsklass	A	B	C
Tidsfaktor	0.5	1	1.5

Dnr SN-2019-150

Dpl 738

§ 181. Översyn av kostavgifter

Socialnämndens förslag

Kostavgiften på särskilt boende höjs med 5 % från och med 1 januari 2020.

Ärendebeskrivning

En översyn av kostavgifterna har genomförts. Översynen visade att kostavgifterna och måltidskostnaderna i Östhammars kommun är relativt höga men att det finns kommuner som både har högre avgifter och måltidskostnader. Några av de kommuner som undersöktes hade ett självkostnadspris för maten på särskilt boende och subventionerade inte måltidskostnaderna.

Ökning av intäkter

I dagsläget ligger kostavgiften på 3526 kr/ månad. En höjning om 5 % innebär att avgiften höjs till 3702 kr/ månad. Kostnaden och avgiften har under 2018 fördelat sig på följande vis:

	Kostnad	Avgift
SÄBO	15 075 000	8 673 000

Höjningen om 176 kr brukare/månad innebär ökade intäkter om 2 112 kr brukare/år. Totalt finns det 265 platser på SÄBO (inkl. korttidsenheten och närvårdsenheten). Sammantaget innebär detta i teorin en intäktsökning på 560 tkr/ år. Om hänsyn tas till beläggningsgraden på 92% blir ökningen 515 tkr.

Effekter av förbehållsbelopp

Om hänsyn också tas till att den minskade betalningsförmågan påverkar förbehållsbeloppet för omsorgsavgiften innebär detta att intäktsökningen kommer bli lägre än summan av den höjda avgiften. Uppskattningsvis har 40% av brukarna ett negativt avgiftsutrymme vilket innebär att de inte betalar någon omsorgsavgift, detta medför att denna grupp kommer att få höjda avgifter motsvarande hela höjningen. 23% har ett högt avgiftsutrymme och påverkas också fullt ut av höjningen. Resterande påverkas inte av höjningen genom att deras omsorgsavgift minskas med motsvarande belopp som höjning av kostavgiften medför.

För de med låga inkomster finns det möjlighet att ansöka om matjämkning som skyddar den enskilda som annars skulle få en alltför betungande kostnad. En höjning antas medföra att fler personer med ett negativt avgiftsutrymme ansöker och beviljas en nedsatt kostnad. Trots detta bedöms andelen som beviljas matjämkning fortsatt vara lågt, således bedöms effekten av detta vara begränsad. Sammantaget uppskattas att en höjning av avgiften till 3 702 kr/månad skulle ge ökade intäkter på omkring 300 tkr årligen. I dagsläget sker en årlig avgiftsjustering i

Socialnämnden

enlighet med prisbasbeloppet. Denna årliga justering utgår för 2020 genom denna höjning. Om det samtidigt beaktas att den årliga justeringen skulle medfört en intäktsökning om 60 tkr så blir nettoeffekten 240 tkr.

Effektivisering av matproduktion

Socialförvaltningen ser förutom en avgiftshöjning behovet av ett arbete för att sänka kostnaden för matproduktionen. Däremot har socialförvaltningen ingen möjlighet att fatta beslut om åtgärder för att sänka kostnaderna. Behov finns av att hantera frågan centralt i kommunen.

Beslutsunderlag

- Översyn kostavgifter

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Administrativ chef Torbjörn Nyqvist föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Administrativ chef Torbjörn Nyqvist

Chef myndighet Agneta Rönnkvist

Utredare Oskar Johansson

ÖVERSYN KOSTAVGIFTER

VÅRD OCH OMSORG

Oskar Johansson

2019-06-28

ÖVERSYN KOSTAVGIFTER

Innehållsförteckning

1. Bakgrund	2
2. Metod	2
3. Analys	2
3.1. Avgifter och kostnader	2
3.2. Kostnader 2019.....	3
3.3. Andra kommuner	4
3.4. Konsekvenser av förändring.....	5
4. Slutsats	5
4.1. Alternativ 1.....	6
4.2. Alternativ 2.....	6
4.3. Alternativ 3.....	6

1. BAKGRUND

Syftet med denna översyn är att belysa äldreomsorgens måltidsavgifter och kostnad samt att undersöka förutsättningarna att genom förändrade avgifter minska förvaltningens nettokostnader. Detta kommer att göras genom att undersöka de faktiska kostnaderna och avgifterna, per individ och för förvaltningen som helhet. Det kommer också att göras en jämförelse med andra kommuner för att undersöka hur Östhammars kommuns kostnader och avgifter förhåller sig i en jämförelse.

Den som bor på särskilt boende får betala en avgift för helpension av mat. Kostnaden för att producera maten i Östhammars kommun är i dagsläget högre vilket innebär att kostnaden subventioneras av förvaltningen. Den som istället bor i hemmet och inte själv kan laga mat har också möjlighet att få hemleveranser av kylda matlådor. Brukaren betalar en avgift för matlådorna som inte täcker kostnaderna utan också här sker en subvention av kostnaden. Kostnaden för leveranserna behöver den enskilda inte betala för. Produktionen av matlådor sköts av tekniska förvaltningen som fakturerar socialförvaltningen. Leveransen av matlådorna är upphandlat av Samhall och sker till en fast kostnad per leverans. Lådorna kan levereras flera åt gången och vanligen så sker leveranser tre gånger i veckan.

2. METOD

Frågor om avgifter respektive kostnader har skickats till ett 20-tal kommuner. Av dessa har flertalet svarat men många har saknat uppgifter om vad kostnaden är för att producera och distribuera maten. Därför har det inkommit ett större antal svar om avgifterna medan det endast är ett fåtal som rör kostnaderna. En lista med de uppgifter som har inkommit har samlats i en tabell. För att balansera upp för de kommuner som inte svarat har uppgifter om kostnaderna hämtats på några andra kommuner respektive hemsida och förts in i tabellen.

Kostnader och avgifter för särskilt boende har beskrivits per månad medan kostnaden för matlådor till ordinärt boende har beskrivits per dag. Flera av svaren från andra kommuner har skett i annan form och därav har kostnaderna räknats om. Detta har skett från dag till månad genom beräkningen $\times 365/12$ eller tvärtom för månad till dag.

3. ANALYS

3.1. Avgifter och kostnader

Östhammars kommun tar i dagsläget ut följande avgifter:

- SÄBO helabonnemang mat 3526 kr/ månad
- Matlåda ordinärt boende 62 kr/ måltid

Avgifterna subventioneras av förvaltningen och de faktiska kostnaderna presenteras nedan:

- SÄBO Helabonnemang mat
  - Frukost 24,88 kr per måltid
  - Mellanmål 12,45 kr per måltid
  - Lunch 45,89 per måltid
  - Mellanmål 12,45 kr per måltid
  - Middag 45,89 per måltid
  - Kvällsmat 17,20 per måltid
  - Totalt 158 kr per dygn

- Matlåda ordinärt boende
  - 45,89 kr

Modellen med avgifterna bygger på att tekniska förvaltningen fakturerar socialförvaltningen en kostnad om 158 kr/ dygn för antalet platser på kommunens särskilda boenden, detta är i dagsläget 265 stycken. I verkligheten är beläggningsgraden lägre vilket gör att mat inte lagas för samtliga platser på boendet. Den ekonomiska modellen tar alltså inte hänsyn till den faktiska produktionen av mat utan till antalet platser. Om man tar hänsyn till beläggningsgraden blir den faktiska kostnaden per lagad måltid högre, i dagsläget uppgår beläggningsgraden (utifrån dygn som faktureras till brukaren) till ca 92 %. Detta ger en faktisk kostnad per brukare och dygn på 172 kr (158/0,92). Således är de redovisade kostnaderna per måltid något missvisande och den faktiska kostnaden per lagad måltid högre.

Detsamma gäller kostnaden för ordinärt boende där behovet av matlådor sjunker vid sjukhusvistelser och andra anledningar som gör att personen inte är i sitt hem och nyttjar matdistributionen. Utöver skillnaden för den faktiska kostnaden tillkommer också kostnaden för distributionen av maten. Servicen med hemkörningen har upphandlats och hanteras av Samhall som fakturerar socialförvaltningen 48 kr per leveranstillfälle. Dessa leveranser sker vanligen tre gånger per vecka. Denna kostnad tas inte ut av brukaren utan belastar ytterligare socialförvaltningen. Under juni 2019 fanns 124 brukare med matdistribution medan snittet för hela året fram till juni är 142 brukare. Detta kan jämföras med antalet fakturerade matlådor som för 2019 uppgår till 197 st.

3.2. Kostnader 2019

Kostnader och avgifter har under 2019 fördelat sig på följande vis:

	Kostnad	Avgift
SÄBO	15 075 000	8 673 000
Matlåda ordinärt boende	3 464 624 (3 272 000 +192 624)	2 865 000
Totalt	18 347 000	11 538 000

En stor del av kostnaden för maten subventioneras av förvaltningen, detta belastar förvaltningen med 6 809 000 kr årligen (leveransen av matlådor ej inräknad) varav 6 402 000 går till Särskilt boende och 407 000 går till ordinärt boende.

Under 2018 utförde Samhall 4013 stycken leveranser av mat, detta gav en totalkostnad på 192 624 kr. Vilket ger en total subvention av matlådorna inklusive leverans av matlådor på 599 624 kr.

3.3. Andra kommuner

En genomgång av avgifter respektive kostnader har gjorts i ett antal kommuner som presenteras nedan:

Kommun	Avgift mat SÄBO	Kostnad mat SÄBO	Avgift matlåda	Kostnad matlåda
Östhammars kommun	3526	5232 (faktisk kostnad)	62	46
Laholms kommun	3150	5132	54 (exkl. dessert)/ 68 (inkl. dessert)	
Hudiksvalls kommun	3372	Subvention genom täckningsbidrag	57	Subvention genom täckningsbidrag
Nyköpings kommun	3273		29	
Karlskoga kommun	3940	3940 (Ej subvention)	67	67 (ej subvention)
Kiruna kommun	3475		56	
Ljungby kommun	3717			
Uddevalla kommun	3292	55	48 (ej subvention)	
Ludvika kommun	1880			
Vallentuna kommun	4195	4195 (ej subvention)	60 ej subvention	
Strängnäs kommun	4200	4200 (ej subvention)		
Solna Stad	3178		Omvårdnadsförvaltningen ej inblandad	42
Osby kommun	3046			
Tierps kommun	3634			
Torsby kommun	3564			
Filipstads kommun	2900			
Lomma	3300			

kommun				
Danderyds kommun	3270			
Pajala kommun	3578		42	

Som ses har Strängnäs kommun den högsta avgiften vilket är 674 kr högre än Östhammars kommun. Av de undersökta kommunerna är det tre som inte subventioner maten utan låter avgiften täcka kostnaden.

3.4. Konsekvenser av förändring

En höjning av kostavgifterna skulle medföra en besparing inom måltidsverksamheten men det är samtidigt nödvändigt att beakta de ekonomiska konsekvenserna för hela förvaltningen. Inom de biståndsbedömda insatserna så finns det ett förbehållsbelopp, detta innebär det existensminimum som beräknas krävas för att man ska klara sig med en skälig levnadsnivå. Den som riskerar att hamna under detta belopp får en reducerad omvårdnadsavgift medan kostavgifterna ska betalas inom det utrymme som finns inom förbehållsbeloppet. Detta innebär att även fast inte kostavgifterna individanpassas så kan en höjning av kostavgifterna tränga undan betalningsförmågan för omsorgsavgifterna. Detta skulle troligen medföra att delar av de ökade intäkterna från kostavgifterna skulle utebli genom längre intäkter från omvårdnadsavgifterna. Det bedöms att runt 60 % av brukarna har inkomster som ligger under den nivån där förbehållsbeloppet nås om avgiften höjs, detta innebär alltså att det är 40 % av brukarna som sammantaget kommer betala mer till kommunen om avgiften höjs. Denna siffra är givetvis beroende på vilken höjning som görs. Om en mindre höjning görs kommer fler att beröras med en större höjning skulle påverka en ytterligare mindre andel av brukarna. Denna effekt medför alltså att all minskning av subventionen inte kommer ge en motsvarande nettobesparing för kommunen. Samtidigt kan konstateras modellen med förbehållsbeloppet inom omsorgsavgifterna hindrar att människor utan betalningsförmåga får kostnader de inte kan betala utan istället hamnar en ökad avgift på de brukare som har en högre inkomst.

Ifall en höjning av kostavgifterna genomförs så behöver en översyn av avtalsmodellen göras, detta är nödvändigt för att höjningen ska göras proportionerligt till kostnaderna mellan särskilt boende och ordinärt boende. Kostnaderna på särskilt boende mellan måltiderna behöver med andra ord vara proportionerligt fördelade för att lunchkostnaden på särskilt boende ska motsvara lunchkostnaden i ordinärt boende. Detta blir viktigt för att boendeformen inte ska avgöra hur stora subventionen av den enskildes måltider ska vara.

4. SLUTSATS

Generellt har Östhammar en relativt hög avgift för mat på särskilt boende. De flesta av de undersökta kommunerna subventionerar matkostnaderna men det förekommer

att kommuner inte gör detta utan låter avgiften svara för kostnaden. Detta innebär att avgifterna i dessa kommuner blir relativt hög men samtliga av dessa kommuner har en lägre kostnad än Östhammars kommun.

Östhammars kommun tar inte ut någon avgift för distributionen av matlådorna. Hur övriga kommuner gör skiljer sig åt men de undersökta kommuner som tar ut en avgift har satt en nivå mellan 6 kr och 18 kr.

Den modell som används när tekniska förvaltningen fakturerar socialförvaltningen har brister och medför att den redovisade kostnaden per brukare inte tar hänsyn till antalet boende och hur många som för tillfället är närvarande, således framstår kostnaden lägre än vad som är fallet. Detta visar på ett behov av en översyn över modellen. En alternativ modell skulle vara att istället basera kostnaden utifrån antalet lagade portioner. Kostnaden för lunch och middag framstår också som relativt låg vilket kan ställas i relation till övriga måltider som utgör en betydande del av den totala kostnaden. En översyn över denna fördelning skulle vara motiverat för att tillförsäkra att kostnaden för matlådor blir proportionerlig till övriga måltider på särskilt boende.

Det kan konstateras att de tillfrågade kommunerna haft svårt att ta fram uppgifter för kostnaderna för deras verksamhet. Detta framstår som naturligt om man beaktar att det finns många sätt och räkna och att gränsen för vad som ska räknas in i kostnaden är flytande. Det är därför rimligt att anta att kostnaderna i Östhammars kommun och andra kommuners kostnader har räknats fram med olika metoder och därför får tolkas med en viss försiktighet.

4.1. Alternativ 1

Kostavgifterna höjs för att minska den ekonomiska belastningen för förvaltningen att subventionera kostnaderna. Eftersom kostavgiften för särskilt boende redan är relativt hög mot andra kommuner så kommer en kraftig höjning av avgiften troligen medföra att kommunen tar ut en avgift som är betydligt högre än andra kommuner. En mindre höjning av avgiften är däremot möjlig för att avgiften ska ligga i nivå med den undersökta kommun som har högst avgift. En höjning i den omfattningen skulle innebära att avgiften höjs med 674 kr. Detta skulle ge en teoretisk besparing på 2 143 320 kr/ år (baserat på antalet platser).

4.2. Alternativ 2

Kostavgifterna lämnas oförändrade och en höjning gör istället av avgiften för matdistributionen. Den högsta avgiften för matdistributionen som en av de undersökta kommunerna har uppgår till 18 kr. En höjning till denna nivå skulle innebära en teoretisk besparing på 72 234 kr/ år (baserat på antalet utförda leveranser sen 2018), om istället hela subventionen tas bort skulle det ge en teoretisk besparing på 192 624 Kr.

4.3. Alternativ 3

Förvaltningen slutar att subventionera kostnaden för mat på särskilt boende samt på matlådor för ordinärt boende. Detta skulle medföra att den enskilde får en betydande höjning av avgiften. Inom Särskilt boende skulle avskaffandet av subventionen medföra att månadskostnaden för helpension skulle hamna på 5232 Kr. En sådan förändring medföra en teoretisk besparing på 6 809 000 kr årligen.

Motion om koldioxidbudget

Under den torra och varma sommaren 2018 fick vi en försmak av det som klimatforskarna varnar för. Stigande temperaturer, brist på vatten, brist på mat.

I FN:s klimatpanels (IPCC) nya rapport från oktober 2018 varnas för kraftigt ökade klimatförändringar om den globala uppvärmningen blir 2 grader i stället för 1,5 grad. IPCC:s rapport pekar på att den halva graden kan bli avgörande för planetens framtid.

Att begränsa uppvärmningen till 1,5 grad är möjligt, men det kräver snabba och långtgående förändringar inom energi, industri, byggnader, transporter och städer. Det är nu upp till oss politiker runt om i världen att omsätta de vetenskapliga slutsatserna i konkret samhällsomställning. Vi måste få ner nettoutsläppen av klimatgaser till noll senast 2030, för att undvika de allra värsta skräckscenarierna vad gäller klimatförändringarna, och då gäller det att vi sätter igång att arbeta strukturerat med de här frågorna NU. Om inte vi så vilka? Om inte nu så när?

Med hänvisning till ovanstående yrkar vi

- *att kommunen ska ta fram en plan för att bli klimatneutral till 2030. Planen ska inbegripa en koldioxidbudget med årliga utsläppsminskningar på minst 10 %.*

Morkarla den 17 februari 2019

Kerstin Dreborg (MP)

Svar på motion från Kerstin Dreborg (MP) om koldioxidbudget

I bilagda tjänsteskrivelse från Marcus Jakobsson beskrivs väl förutsättningarna och därmed svårigheterna för att besluta i enlighet med Dreborgs förslag. Trots de goda intentionerna i motionen, är det mycket svårt att mäta förändringar i utsläppsnivåer på kommunnivå. Dessutom kräver ett sådant mätningarbete stora resurser, som vi hellre bör lägga på utsläppsminskande aktiviteter. Som beskrivs i skrivelsen har Östhammars kommun som organisation ett antal aktiviteter, vilka kommer att bidra till minskade CO₂-utsläpp. För att kommunen som helhet ska lyckas med att uppnå nationella mål, krävs att medborgare, privata företag och ideella organisationer bidrar med egna aktiviteter.

Kommunfullmäktige föreslås besluta:

Att ställa sig positiva till motionen men med hänvisning till ovanstående avslå yrkandet.

Jacob Spangenberg (C)

Ordförande i kommunstyrelsen

Tekniska förvaltningen
Marcus Jakobson

Svar på motion från Kerstin Dreborg (MP) om koldioxidbudget

Ärendebeskrivning

Kerstin Dreborg (MP) yrkar i motion att kommunen ska ta fram en plan för att bli klimatneutral till år 2030. Planen ska inbegripa en koldioxidbudget med årliga utsläppsminskningar på minst 10 procent.

Förslag till svar

Det nationella målet för Sverige är att vi inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till år 2045. Begreppet koldioxidbudget, i bemärkelsen att det finns ett begränsat globalt utsläppsutrymme för att kunna hålla oss inom en viss global medeltemperatur, är grunden för exempelvis IPCC:s arbete och rapporter. På senare år har metoder utvecklats för att på ett rättvist sätt fördela den globala koldioxidbudgeten till olika geografiska nivåer, till exempel länder och kommuner.

Arbetet med att ta fram en sådan budget för länet har nyligen slutförts. Man har då utrett hur stor årlig minskning kommunerna i länet behöver göra för att ligga i nivå med de utsläppsminskningar som krävs för att uppfylla Parisavtalet. Man har då kommit fram till att det krävs en minskning av koldioxidutsläppen med 16 procent per år för åren 2020-2040.

Ska kommunen formellt fastställa en målsättning vad gäller minskning av koldioxidutsläpp inom kommunens geografiska område, är det kanske snarare ovanstående målsättning, än den som föreslås i motionen, som bör gälla. Detta om man vill gå längre än det nationella målet till år 2045 som vi idag har att förhålla oss till.

Vi måste vara medvetna om att om målet ska kunna nås, är vi också beroende av att alla samhällssektorer bidrar och sätter upp målsättningar, då kommunen endast har rådighet över en liten del av utsläppen.

Kommunstyrelsen har nyligen föreslagit/antagit ett antal preliminära åtaganden inom det regionala åtgärdsprogrammet för minskad klimatpåverkan. Programmet syftar till att samla prioriterade åtgärder för att minska de klimatpåverkande utsläppen och effektivisera energianvändningen i länet. Dessa åtaganden ska fastställas av kommunfullmäktige inför att Östhammars kommun och andra kommuner i länet under hösten erbjuds att teckna s.k. hållbarhetslöften med länsstyrelsen. I dessa hållbarhetslöften åtar vi oss att arbeta med ett antal åtgärder för minskad klimatpåverkan.

Detta är ett delvis annat angreppssätt, än att sätta målnivåer för utsläppen inom ett geografiskt område, då man på regional och lokal nivå sett svårigheter att följa upp hur stora utsläppen/minskningarna egentligen är. Här är tanken att man istället arbetar med vedertagna åtgärder som leder till/ger förutsättningar för en minskad klimatpåverkan.

Vi har begränsade resurser att arbeta med klimatfrågan och förslagsvis ska fokus i arbetet med minskade koldioxidutsläpp ligga här, med dessa konkreta åtaganden där vi har rådighet. Samtidigt är det förstås önskvärt att kommunerna i länet och i Sverige ställer sig bakom Parisavtalet med ett formellt antaget mål om en minskningstakt vad gäller utsläppen. Då

Tekniska förvaltningen
Marcus Jakobson

måste och att man också tillföra betydligt mer resurser för att arbeta med åtgärder för minskad klimatpåverkan, för att det inte ska bli ett mål utan reella möjligheter att nås.

Marcus Jakobson
Energi- och klimatstrateg

ÖSTHAMMARS KOMMUN Kommunstyrelsen	
2019 -11- 29	
Dnr:	Dpt:

Östhammar 25.11. 19

Vänsterpartiet i Östhammar

Ingeborg Sevastik

Mohammad Sabur

FRÅGA

Till BUN:s ordförande

Angående NATTIS

Efter att budgeten antagits och efter att ha hört vårdnadshavare ställa frågor på fullmäktige den 19 november 2019

Undrar vi

Om det inte finns någon möjlighet att bistå med Nattis eller tillsyn med hjälp av dagbarnvårdare för de barn som behöver tillsyn nattetid? Kan det finansieras genom att någon tjänst inom förvaltningen eller i Östhammars kommun överhuvudtaget som enbart arbetar med administration eller som kommunikatör dras in?

Det är cyniskt att svara att vårdnadshavare ska ta hjälp av närstående eller av kontaktnätet, alla har inte tillgång till sådant eller har någon som är villig att ställa upp.

Barnkonventionen blir snart lag och är så gott som 30 år. Vi måste se till barnens bästa att de får en god tillsyn när deras vårdnadshavare arbetar, det är angeläget att stödja dem som vill jobba natt, vilket är tungt i sig.

Östhammar dag som ovan

Ingeborg Sevastik

Mohammad Sabur

Dnr SN-2019-114

Dpl 701

§ 186. Statistikrapport av ej verkställda gynnande beslut för kvartal 3, 2019

Socialnämndens beslut

Statistikrapporten överlämnas till kommunfullmäktige (Bilaga 3).

Ärendebeskrivning

Enligt 16 kap § 6 h Socialtjänstlagen (SoL) ska socialnämnden kvartalsvis lämna en statistikrapport till fullmäktige över hur många av nämndens gynnande beslut enligt 4 kap 1 § SoL som inte har verkställts inom tre månader från dagen för respektive beslut. Nämnden ska vidare ange vilka typer av bistånd dessa beslut gäller och hur lång tid som har förflutit från dagen för respektive beslut.

Samma rapporteringskyldighet gäller för beslut som inte verkställs på nytt efter avbrott i verkställigheten. Det ska också framgå hur stor del av de ej verkställda besluten som gäller bistånd till kvinnor respektive män. Enligt Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) § 28h gäller en motsvarande rapporterings-skyldighet för beslut om insatser enligt 9 § LSS.

Beslutsunderlag

- Statistikrapport av ej verkställda gynnande beslut kvartal 3 2019.

Dagens sammanträde

Muntlig föredragning

Verksamhetsområdeschef myndighet VoO Agneta Rönnkvist och individ- och familjeomsorgschef Yvonne Wahlbeck föredrar ärendet.

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Statistikrapport av ej verkställda beslut

Socialnämnden, Kvartal 3 2019

Innehållsförteckning

1 Statistikrapport av ej verkställda beslut	3
---	---

1 Statistikrapport av ej verkställda beslut

Socialförvaltningens förslag till beslut

Bakgrund

Beslutet skickas till

LSS Beslut

Beslutsdatum/Avbrott	Beslut	Orsak till att beslutet inte verkstälts	Vidtagna åtgärder	Kön
2018-05-15	9.9§ Bostad för vuxna	Resursbrist, t ex saknar ledig bostad		Man
2018-07-26	9.9§ Bostad för vuxna	Resursbrist, t ex saknar ledig bostad		Man
2019-06-18	9.9§ Bostad för vuxna	Resursbrist, t ex saknar ledig bostad		Kvinna
2019-06-26	9.9§ Bostad för vuxna	Resursbrist, t ex saknar ledig bostad		Man
2019-03-13	9.9§ Bostad för vuxna	Resursbrist,t ex saknar ledig bostad	Brukaren bor på HVB i kommunen	Man
2019-04-26	9.9§ Bostad för vuxna	Resursbrist, t ex saknar ledig bostad		Man
2019-06-14	9.4§ Kontaktperson	Den enskilde har tackat nej till erbjudandet		Kvinna
2019-06-14	9.4§ Kontaktperson	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare		Kvinna
2019-04-16	9.4§ Kontaktperson	Den enskilde har tackat nej till erbjudandet	Avslutat 2019-08-13 på grund av planerad flytt till annan kommun	Kvinna
2018-07-27	9.9§ Bostad för vuxna	Resursbrist, t ex saknar ledig bostad		Man

SoL Beslut

Beslutsdatum/Avbrott	Beslut	Orsak till att beslutet inte verkställts	Vidtagna åtgärder	Kön
2019-04-02	Permanent bostad (ÄO)	Brukaren har ansökt om plast på ett specifikt boende i kommunen där det inte finns ledigt bostad		Kvinna
2019-03-31	Kontaktperson (OF)	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare		Man
2019-02-25	Kontaktperson (OF)	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare		Man
2019-02-04	Kontaktperson (IFO)	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare	Verkställt 2019-08-30	Man
2019-05-10	Kontaktfamilj (IFO)	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare		Kvinna
2019-05-27	Kontaktfamilj (IFO)	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare		Man
2019-08-14	Kontaktperson (IFO)	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare	Verkställt 2019-08-14	Kvinna
2019-04-11	Kontaktperson (IFO)	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare	Verkställt 2019-08-15	Kvinna
2019-06-05	Kontaktperson (IFO)	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare		Man
2019-06-13	Kontaktfamilj (IFO)	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare		Man
2019-06-13	Kontaktfamilj (IFO)	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare		Man
2019-06-05	Kontaktperson (IFO)	Resursbrist, saknar lämplig personal/uppdragstagare		Kvinna

2019-04-11	Permanent bostad (ÄO)	Brukaren har tackat nej till erbjudandet		Man
------------	-----------------------	--	--	-----

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2019-12-17

Rapport från Slutförvarsenheten till KF

Perioden 2019-10-19 – 2020-02-18

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Miljödepartementet tog den 23 januari 2018 över handläggningen av ansökan om att bygga ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark. Departementet gav i början av juni 2018 SKB tillfälle att komplettera ärendet i enlighet med de brister som Mark- och miljödomstolen identifierat, lämna förslag på tillåtlighetsvillkor samt yttra sig över handlingar som inkommit i ärendet sedan departementet tog över handläggningen.

Den 4 april 2019 lämnade SKB in en komplettering av ansökan till miljödepartementet. Kompletteringen skickades på remiss och flertalet instanser har lämnat yttranden. Yttranden över kompletteringen, i prövningen enligt **miljöbalken** och enligt **kärntekniklagen**, finns att läsa på regeringskansliets hemsida. SKB har getts möjlighet att senast den 18 december 2019 inkomma med synpunkter på vad som framförts i remissyttrandena.

Östhammars kommun lämnade den 3 december 2019 in sina yttranden över kompletteringen. Yttrandena kommer att presenteras på Referensgruppens möte den 17 december och finns att läsa på kommunens **slutförvarswebb**.

SFR – fortsatt drift och utbyggnad

Strålsäkerhetsmyndigheten och Mark- och miljödomstolen har under hösten lämnat över sina yttranden över ansökan om utbyggnad och fortsatt drift av SFR till regeringen. Miljödepartementet har därmed tagit över handläggningen av de båda ärendena.

Strålsäkerhetsmyndigheten lämnade den 21 oktober sitt yttrande över ansökan enligt kärntekniklagen till regeringen. Myndigheten tillstyrker att verksamheten ges tillstånd. Tillstyrkan förutsätter att SKB under uppförande och drift beaktar de frågor som är av betydelse för säkerheten, vilket bland annat innebär att beakta de utvecklingsbehov som myndigheten identifierat och påtalat.

Mark- och miljödomstolen i Nacka lämnade den 13 november sitt yttrande över ansökan enligt miljöbalken till regeringen. Domstolens bedömning är att det inte framkommit några hinder mot att tillåta verksamheten och att den sökta verksamheten därmed kan tillåtas.

Strålsäkerhetsmyndighetens och **Mark- och miljödomstolens yttranden** finns att läsa på kommunens slutförvarswebb.

Övrig aktuell information

Referensgruppsmöte – huvudförhandling om utbyggnaden av SFR och yttrande över SKB:s komplettering av kärnbränsleansökan

Den 5 november anordnade referensgruppen ett öppet möte. Mötet bestod av två delar; dels en rapport från huvudförhandlingen i Mark- och miljödomstolen om utbyggnad och fortsatt drift av slutförvaret för låg- och medelaktivt avfall (SFR) och dels en presentation av andra remissinstansers yttrande över SKB:s komplettering i prövningen av kärnbränsleförvaret. Mötet går att se i efterhand på kommunens **slutförvarswebb**.

Kärnavfallsrådets seminarium om stegvis prövning och ett sekel av utmaningar

Den 12 november anordnade Kärnavfallsrådet ett seminarium om stegvis prövning och ett sekel av utmaningar. Mer information om seminariet och samtliga presentationer från dagen finns på **Kärnavfallsrådets hemsida**.

Årlig överläggning med Strålsäkerhetsmyndigheten

Varje år genomförs en överläggning mellan Östhammars kommun, Oskarshamns kommun och Strålsäkerhetsmyndigheten. Årets överläggning skulle ha hållits den 13 november men blev framflyttat. Nytt datum är inte beslutat än men överläggningen planeras att hållas vid månadsskiftet januari-februari.

Granskningsgruppen träffade SKB

Den 14 november träffade Granskningsgruppen SKB för en heldag med presentationer och diskussioner runt prövningar av kärnbränsleförvaret och SFR.

Minne över generationer

Östhammars kommun deltar i projektet **"Minne över generationer"** som handlar om informationsbevarande över generationer. Projektet leds av Linnéuniversitetet med medel från Vinnova. Den 29 november anordnades inom projektet en workshop i Stockholm. Planering pågår för ansökan om medel för fortsättning av projektet.

Fud-programmet

SKB lämnade den 30 september in det så kallade Fud-programmet till Strålsäkerhetsmyndigheten. Fud står för forskning, utveckling och demonstration och redovisningen ska enligt kärntekniklagen lämnas in vart tredje år. Strålsäkerhetsmyndigheten och Kärnavfallsrådet granskar programmet och ska senast den 31 mars 2020 yttra sig över programmet till regeringen.

Inför Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande genomförs en remissrunda där bland annat Östhammars kommun ingår. Östhammars kommun har dock avstått från att lämna synpunkter eftersom det inte är möjligt för slutförvarsorganisationen att bereda och formulera yttrande över Fud-programmet med finansiering via Kärnavfallsfonden.

Hemställan om ändring i finansieringslagen

Östhammars kommun har tillsammans med Oskarshamns kommun skrivit en hemställan om ändring av finansieringslagen, den lagstiftning som reglerar vad bland annat kommuner kan få ersättning för från Kärnavfallsfonden. Kommunerna anser att lagstiftningen bör ändras så att kommuner även ges möjlighet till ersättning för kostnader för arbete med prövningen enligt kärntekniklagen.

Referensgruppsmöte - Östhammars kommuns yttrande i kärnbränsleprövningen samt Strålsäkerhetsmyndighetens och Mark- och miljödomstolens yttrande över SFR-utbyggnaden

Den 17 december anordnar Referensgruppen ett öppet möte. På mötet kommer tre aktuella yttranden att presenteras; Östhammars kommuns yttrande över den senaste kompletteringen i kärnbränsleprövningen, Strålsäkerhetsmyndighetens yttrande till regeringen över SFR-ansökan enligt kärntekniklagen och Mark- och miljödomstolens yttrande till regeringen över SFR-ansökan enligt miljöbalken.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på SKB:s hemsida. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Östhammar Vatten AB

Delårsrapport T2 augusti 2019 Östhammar vatten AB

Förslag till beslut

Östhammar Vatten AB:s styrelse beslutar

- att godkänna förslag till Verksamhetsrapport inklusive tertialbokslut
- att överlämna framlagd tertialrapport till Östhammar kommun

Ärendebeskrivning

Redovisning av tertialbokslutet inklusive målanalys för perioden maj-augusti 2019.

Beslutsunderlag

- Verksamhetsrapport Gästrike Vatten AB med dotterbolag Tertialbokslut delår 2 samt prognos 2019
- Östhammar vatten AB Balansräkning T2 2019

Föredragande i ärendet är Lena Blad, Vd

Resultaträkning	2019-01-01 -2019-08-31	2018-01-01 -2018-08-31
Nettoomsättning	36 066 673	30 282 136
Övriga intäkter	87 119	1 319 887
	<hr/>	<hr/>
	36 153 792	31 602 023
Rörelsens kostnader		
Produktionskostnader	-11 028 845	-8 104 064
Handelsvaror	-82 310	-53 800
Övriga externa kostnader	-20 319 634	-18 824 733
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	-4 050 050	-3 949 974
	<hr/>	<hr/>
Summa rörelsens kostnader	-35 480 839	-30 932 571
Rörelseresultat	672 953	669 452
Resultat från finansiella poster		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	3 456	1 585
Räntekostnader och liknande resultatposter	-676 409	-671 037
	<hr/>	<hr/>
Summa resultat från finansiella poster	-672 953	-669 452
Resultat efter finansiella poster	0	0
Skatt på årets resultat	-	-
	<hr/>	<hr/>
Årets resultat	<u>0</u>	<u>0</u>

Balansräkning	Not	2019-08-31	2018-08-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Byggnader och mark	2	18 966 214	19 913 020
Maskiner och andra tekniska anläggningar	3	121 005 221	123 510 696
Inventarier	4	13 889 707	14 525 395
Pågående nyanläggningar och materiella anläggningstillgångar	5	6 761 872	4 183 014
		<hr/>	<hr/>
		160 623 014	162 132 125
		<hr/>	<hr/>
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Uppskjutna skattefordringar		535 646	577 056
		<hr/>	<hr/>
		535 646	577 056
		<hr/>	<hr/>
Summa anläggningstillgångar		161 158 660	162 709 181
Omsättningstillgångar			
<u>Kortfristiga fordringar</u>			
Kundfordringar		3 406 427	631 313
Övriga kortfristiga fordringar		-	1 242 187
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		75 392	8 366 781
		<hr/>	<hr/>
		3 481 819	10 240 281
		<hr/>	<hr/>
<u>Kassa och bank</u>		14 988 014	4 867 429
		<hr/>	<hr/>
Summa omsättningstillgångar		18 469 833	15 107 710
		<hr/>	<hr/>
Summa tillgångar		179 628 493	177 816 891

Balansräkning	Not	2019-08-31	2018-08-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
<u>Bundet eget kapital</u>			
Aktiekapital		100 000	100 000
		<u>100 000</u>	<u>100 000</u>
<u>Fritt eget kapital</u>			
Ovillkorat aktieägartillskott		-107 425	9 892 575
Villkorat aktieägartillskott		10 000 000	-
Årets resultat		-	-
		<u>9 892 575</u>	<u>9 892 575</u>
Summa eget kapital		<u>9 992 575</u>	<u>9 992 575</u>
Avsättningar			
Övriga avsättningar		181 010	399 419
Summa avsättningar		<u>181 010</u>	<u>399 419</u>
Långfristiga skulder			
Ack.upplösning av inv.bidrag		-21 692	-12 396
Skulder till kreditinstitut		130 745 123	134 892 124
Övriga långfristiga skulder		25 894 954	25 190 831
Summa långfristiga skulder		<u>156 618 385</u>	<u>160 070 559</u>
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		2 297 058	2 015 912
Skulder till koncernföretag		2 581 388	677 572
Skulder till Östhammars kommun		74 434	208 884
Övriga kortfristiga skulder		5 112 718	3 021 000
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2 770 925	1 430 970
Summa kortfristiga skulder		<u>12 836 523</u>	<u>7 354 338</u>
Summa eget kapital och skulder		<u>179 628 493</u>	<u>177 816 891</u>

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Koncernredovisningen/årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Intäkter

Bolagen följer BFNAR 2003:3 som anger att en inkomst redovisas som intäkt först då det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna som företaget ska få av transaktionen kommer att tillfalla företaget.

I enlighet med Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) får avgifterna inte överskrida det som behövs för att täcka kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen. Eventuella överuttag/underuttag bör återföras/belasta abonnentkollektivet inom tre år från det att dessa uppstått genom återbetalning eller som taxesänkning alternativt taxehöjning för att uppnå kostnadstäckning. Om inkomsterna från avgifterna överskrider kostnaderna föreligger följaktligen en legal förpliktelse.

I enlighet med VA-lagen redovisas överuttag som en skuld och det överuttag som skett för framtida investeringar redovisas som långfristig skuld och löses upp i den takt som anläggningen skrivs av.

Anläggningsavgifter

Anläggningsavgiften är en engångsavgift som ska betalas när fastigheten ansluts till kommunalt VA. Anläggningsavgiften ska täcka kostnaderna för att ansluta en fastighet vilket innebär att den ska täcka kostnader för nyinvesteringar i anläggningen samt del av huvudanläggningen, administration (fakturerings, kommunikation, inspektion m m) och räntekostnader för nyanläggning i ledningsnätet och del av huvudanläggning.

Anläggningsavgiften intäktsförs i dotterbolagen enligt matchningsprincipen vilket innebär att den möter kapitalkostnaderna som är hänförliga till anslutningsavgiften enligt nedanstående.

År 1	10 % för administrationskostnader och 1/33 av resterande 90 %.
År 2-33	1/33 av resterande 90 %.

Brukningsavgifter

Brukningsavgiften är en periodisk avgift för täckande av drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra kostnader för en allmän va-anläggning som inte täcks av en anläggningsavgift. Brukningsavgiften faktureras löpande till alla kunder.

Gemensamma intäkter och kostnader

Gemensamma kostnader från moderbolaget har fördelats utifrån olika fördelningsnycklar: Personalkostnader har fördelats från moderbolaget till dotterbolagen utifrån tidredovisning. Direkta kostnader hänförliga till dotterbolagen har debiterats dotterbolagen i sin helhet. Övriga kostnader fördelas utifrån fördelningsnyckel fastställd av styrelsen i Gästrike Vatten AB.

Lån

Östhammars kommun har borgensåtagande för finansiering av investeringar i Östhammar Vatten AB. För Östhammar Vatten AB sker upptagning av lån externt hos kreditinstitut mot reverser som löper med ränta och amortering för samtliga nettoinvesteringar i VA-anläggningar som inte är internt finansierade.

Skatter

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år och justeringar avseende tidigare års aktuella skatt. Skatteskulder/-fordringar värderas till vad som enligt företagets bedömning skall betala till eller erhållas från skatteverket. Bedömningen görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller som är aviserade och med stor säkerhet kommer att fastställas. För poster som redovisas i resultaträkningen, redovisas även därmed sammanhängande skatteeffekter i resultaträkningen. Uppskjuten skatt avseende framtida skatteeffekter redovisas i resultat- och balansräkningen.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. När en komponent i en anläggning byts ut, utträngs eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Materiella anläggningstillgångar har i balansräkningen tagits upp till anskaffningsvärdet med avdrag för avskrivningar och eventuella ned/uppskrivningar. Avskrivningar på anläggningstillgångar redovisas i resultaträkningen och belastar rörelseresultatet med avskrivningar enligt plan från anskaffningstillfället. Följande avskrivningstider har tillämpats

	<u>År</u>
Inventarier	3-10
Maskiner	5-10
Tekniska anläggningar *	10-33
VA-ledningar **	33-50

* Som tekniska anläggningar räknas exempelvis; pumpstationer, tryckstegringar, högreservoarer, brunnar, infiltrationsanläggningar

** VA-ledningar är en tekniska anläggning och avskrivningstiden är beroende av om det är en; huvudledning, servisledning, områdesledning samt om mark eller sjöförlagd ledning.

Byggnader * (vattenverk och avloppsreningsverk)

Delas upp i komponenter i enlighet med K3; tak, stomme, grund, byggnadsanläggning. Anläggningens huvudsakliga funktion styr om anläggningen är att betrakta som en byggnad eller en produktionsanläggning. Syftet med byggnaden vid en produktionsanläggning är ett skal/skydd för att skydda produktionen, den tekniska anläggningen och utgör därmed byggnadsanläggning.

	<u>År*</u>	<u>andel i %</u>
- tak	25	10-50
- stomme	50	5-35
- grund	50	5-20
- byggnadsanläggning	10-25	40-80

* Avskrivningstiden för byggnader övertagna från kommunen har anpassats till återstående nyttjandeperiod från tidpunkten vid övertagandet.

Fordringar

Fordringar med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen redovisas som anläggningstillgångar, övriga som omsättningstillgångar. Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

Not 2 Byggnader och mark

	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-08-31</u>
Ingående anskaffningsvärden	21 175 429	21 175 429
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	21 175 429	21 175 429
Ingående avskrivningar	-1 578 011	-631 204
Avskrivningar	-631 205	-631 205
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 209 216	-1 262 409
Utgående restvärde enligt plan	<u>18 966 213</u>	<u>19 913 020</u>
Bokfört värde byggnader	16 726 913	17 673 720
Bokfört värde mark	2 239 300	2 239 300
	<u>18 966 213</u>	<u>19 913 020</u>

Not 3 Maskiner och andra tekniska anläggningar

	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-08-31</u>
Ingående anskaffningsvärden	131 366 423	130 313 147
Inköp	98 823	758 188
Omföring från pågående projekt	1 543 157	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	133 008 403	131 071 335
Ingående avskrivningar	-9 008 128	-4 665 663
Avskrivningar	-2 995 054	-2 894 977
Utgående ackumulerade avskrivningar	-12 003 182	-7 560 640
Utgående restvärde enligt plan	<u>121 005 221</u>	<u>123 510 695</u>

Not 4 Inventarier

	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-08-31</u>
Ingående anskaffningsvärden	15 372 979	15 372 979
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	15 372 979	15 372 979
Ingående avskrivningar	-1 059 480	-423 792
Avskrivningar	-423 792	-423 792
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 483 272	-847 584
Utgående restvärde enligt plan	<u>13 889 707</u>	<u>14 525 395</u>

Not 5 Pågående nyanläggningar materiella anläggningstillgångar

	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-08-31</u>
Ingående anskaffningsvärde	5 613 194	1 737 655
Inköp	2 691 834	2 445 360
Under året genomförda omfördelningar	-1 543 156	-
Utgående anskaffningsvärde	<u>6 761 872</u>	<u>4 183 015</u>

Verksamhetsrapport

Gästrikе Vatten AB med dotterbolag

Tertialbokslut delår 2 samt prognos 2019

Innehållsförteckning

1 Målanalys	3
<i>Invånare och kunder har förtroende för våra VA-tjänster.....</i>	<i>3</i>
<i>Gästrikе Vatten är en attraktiv arbetsgivare.....</i>	<i>4</i>
<i>Gästrikе Vatten har en långsiktig hållbar VA-försörjning .....</i>	<i>6</i>
<i>Verksamheten har en ekonomi i balans .....</i>	<i>8</i>
2 Resultat och investeringar	10
<i>Gästrikе Vatten AB .....</i>	<i>10</i>
<i>Gävle Vatten AB.....</i>	<i>11</i>
<i>Hofors Vatten AB .....</i>	<i>13</i>
<i>Ockelbo Vatten AB.....</i>	<i>14</i>
<i>Älvkarleby Vatten AB .....</i>	<i>16</i>
<i>Östhammar Vatten AB.....</i>	<i>17</i>
3 Sammanfattning av viktiga händelser under perioden	19
<i>Gästrikе Vatten AB .....</i>	<i>19</i>
<i>Gävle Vatten AB.....</i>	<i>19</i>
<i>Hofors Vatten AB .....</i>	<i>20</i>
<i>Ockelbo Vatten AB.....</i>	<i>20</i>
<i>Älvkarleby Vatten AB .....</i>	<i>20</i>
<i>Östhammar Vatten AB.....</i>	<i>20</i>
4 För verksamheten viktig statistik.....	22

1 Målanalys

Invånare och kunder har förtroende för våra VA-tjänster

- Bedömningen är att vi kommer att nå målet under året.

Målet innebär att vi har en driftsäker VA-försörjning och säkra leveranser av god kvalitet till invånare och kunder i samtliga kommuner. Även en hög tillgänglighet och tydlig information som ger god service.

Under 2019 prioriteras aktiviteter för en God produktivitet - Fortsatt utveckling av effektiva arbetssätt med hög kundnytta och utveckla tjänsternas kvalitet utan att öka kostnaderna.

Under perioden har vi lagt fokus på att ta fram nya och uppdatera våra befintliga rutiner samt arbeta med processer som i hög utsträckning berör våra kunder och deras upplevelse kring vår förmåga till god service. Kartläggningen gällande vilka rutiner och processer vi behöver prioritera är färdigställd och vi har påbörjat arbetet med både de enskilda rutinerna och de olika processerna. I samband med detta har vi även startat vårt arbete med förtydliganden internt kring ansvarsområden. Båda dessa arbeten utmynnar i att öka vår möjlighet att erbjuda en god och trygg service till våra kunder och invånare.

En sammanställning av vårens enkätsvar där vi frågade andra VA-bolag kring deras tillgänglighet avseende öppettider och kanaler in är färdigställd. En första bedömning talar om för oss att vi har en god tillgänglighet i relation till öppettider och mängd inkommande samtal och mail. Men vi behöver fundera över om fler kanaler till exempel inloggning direkt via hemsida och chatfunktion bör finnas.

Analys av indikatorerna

God ärendehantering > 80 %.

Målvärdet visar svars- och handläggningstider inom uppsatt tid för kundärenden. Ansvar för mätning och analys: Enhet Kund

Vi har arbetat vidare med möjligheterna att mäta våra ärende-/handläggningstider för att på så sätt kunna effektivisera handläggning där vi ser behov. Då vi fortfarande utvecklar arbetssätt och kategorisering av ärenden har inte mätning påbörjats.

Hälsomässigt säkert vatten > 99 %.

Beskriver andelen vattenprover som är tjänliga enligt fastställt kontrollprogram. Ansvar för mätning och analys: Enhet Drift Vatten

Uppnås för samtliga bolag för perioden.

Hälsomässigt säkert vatten	Gästrike Vatten AB	100		>99%	Uppnås
Hälsomässigt säkert vatten	Gävle Vatten AB	100		>99%	Uppnås
Hälsomässigt säkert vatten	Hofors Vatten AB	100		>99%	Uppnås
Hälsomässigt säkert vatten	Ockelbo Vatten AB	100		>99%	Uppnås
Hälsomässigt säkert vatten	Älvkarleby Vatten AB	100		>99%	Uppnås
Hälsomässigt säkert vatten	Östhammar Vatten AB	100		>99%	Uppnås

Gästrike Vatten är en attraktiv arbetsgivare

- Bedömningen är att målet kommer att nås

Målet innebär att vi har en god organisatorisk och social arbetsmiljö där medarbetare trivs och kan utvecklas. Förutsättningar finns för ett aktivt ledarskap och medarbetarskap.

Under 2019 prioriteras aktiviteter för en väl fungerande verksamhetsplanering – Då verksamheten haft svårt att hinna genomföra planerade åtgärder är det viktigt att skapa en god framförhållning och utrymme för löpande händelser redan i verksamhetsplaneringen samt säkerställa behovet av resurser internt på kort och lång sikt.

God balans mellan arbetsliv och privatliv – Med ett tydligt fokus på prioritering och verksamhetsplanering förbättras medarbetarnas balans mellan arbetsliv och privatliv och övertiden för enskilda individer minskar.

Under hela året sker ett omfattande arbete för att både genomföra planerade åtgärder samt hantera löpande händelser. Resursförstärkning har delvis skett men utfall och prognos visar att vi har en bit kvar innan hela kedjan för den komplexa planeringen och genomförandet av reinvesteringar, nyinvesteringar samt exploateringar i samtliga bolag är på önskad nivå. En stark tillväxt ställer krav på såväl kapacitet i vattentäkter, vattenverk och reningsverk som i distributionssystemet samtidigt som utbyggnad och anslutning förväntas ske i närtid av såväl kommunala som privata aktörer.

Under andra tertialet av 2019 har vi fortsatt vårt arbete mot målet att utveckla en god organisatorisk och social arbetsmiljö med ett aktivt och tydligt ledarskap. Utbildningspassen i personalprocesser för chefer har fortsatt.

Må bra enkäten som genomfördes i maj visar även den ett väl godkänt resultat och vi kan se att vårt arbete med fokus arbetsbelastning och balans mellan arbetsliv och privatliv har givit resultat

över tid. Vi har dock inte nått hela vägen fram och fortsätter att ha dessa områden som fokusområden. I övrigt är resultatet väl godkänt och ligger i paritet med tidigare år.

Under perioden har sex nya medarbetare påbörjat och sex medarbetare avslutat sin anställning. Av de som avslutat sin anställning har två gått i pension.

Analys av indikatorerna

Nöjd medarbetarindex >3,2.

Målvärdet visar ett medelvärde på medarbetarenkätens resultat. För att målvärdet ska nås ska samtliga frågor överstiga 2,6. Ansvar för mätning och analys: Stab

Utfallet hämtas från den årliga medarbetarenkäten som genomförs under hösten 2019. Med resultaten från de mindre enkäterna som är genomförda under våren förväntar vi oss att målet kommer att uppnås.

Sjukfrånvaro <3.

Målvärdet visar sjukfrånvaron på årsbasis. Ansvar för mätning och analys: Stab

Utfallet för perioden är 2,16 och målet bedöms nås på helårsbasis.

Indikator	Enhet	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Nöjd medarbetarindex	Gästriked Vatten AB	-	⇒3,2		Uppnås
Sjukfrånvaro	Gästriked Vatten AB	2,16	⇒<3		Uppnås

Gästrikvatten har en långsiktig hållbar VA-försörjning

◆ Bedömningen är att målet delvis kommer att nås

Målet innebär att vi har en låg miljöpåverkan, god hushållning av resurser och en robust vattenförsörjning. Vi tillgodoser dagens behov och kan möta tillväxt utan att äventyra kommande generationers möjligheter.

*Under 2019 prioriteras aktiviteter för en
Säkerhet – Med en genomarbetad säkerhetsanalys kan en långsiktig åtgärdsplan tas fram.
Tydlig struktur för ägar- och styrelsedialog – För en tydlig verksamhetsplan och en verksamhet med god framförhållning och hantering av risker.*

Efterfrågan på att bygga ut och ansluta fler till den allmänna VA-försörjningen har ökat i våra kommuner. På vissa orter och främst i Gävle, Ockelbo och Östhammar kommuner är den kommunala VA-försörjningen mycket ansträngd idag. Fler anslutningar i detta ansträngda läge gör att vi som VA-huvudman dvs dotterbolag riskerar att inte klara vårt uppdrag att leverera dricksvatten av god kvalitet och att överskrida våra miljötillstånd för reningsverken. Vi har därmed inte utrymmet att möta efterfrågad tillväxt. Större åtgärder måste genomföras för att på sikt komma i fas. En utveckling sker av utökad samordning såväl internt som med våra fem ägarkommuner. Inom ramen för det arbetet fortlöper arbetet av en översyn av de dokument som styr koncernen i samråd med ägarkommunerna.

Arbete med en säkerhetsskyddsanalys fortlöper. Vi följer på olika sätt hur andra VA-organisationer utvecklar sitt säkerhetsskyddsarbete samt nya rekommendationer från regionalt och nationellt håll.

Analys av indikatorerna

Kontroll på vattenanvändning > 80 %.

Målvärdet visar hur stor andel av producerad mängd vatten som vi har kontroll på hur den används.

Läckage på ca 20 % räknas som normalvärde.

Ansvar för mätning och analys: Avdelning Teknik och utveckling

Våra insatser med läcksökning, fler vattenmätare, etablering av vattenkiosker och samhällsinformation gör att vi kan uppnå målvärdet inom våra kommuner.

God tillståndshantering > 99 %.

Målvärdet beskriver andelen miljödömmar för vattenuttag och tillstånd/villkor för avloppsreningsverk som klaras för år/max eller medelvärden. Ansvar för mätning och analys: Avdelning Produktion

Uppföljning av tillstånd, miljödömmar för vattenuttag och tillstånd/villkor för avloppsreningsverk, har skett och visar att indikatorn har en mindre avvikelse i Hofors och Östhammar. Detta då vi har svårt att hålla kraven gällande gränsvärdet för Alunda reningsverk samt att vi överskred vattendomen för Hammardammen 2018 gällande spolvatten och åtgärder behöver vidtas.

Indikator	Enhet	Utfall	Målvärde	Status	Prognos Helår
Kontroll på vattenanvändning	Gävle Vatten AB		80 %	Ok	Uppnås
Kontroll på vattenanvändning	Hofors Vatten AB		80 %	Ok	Uppnås
Kontroll på vattenanvändning	Ockelbo Vatten AB		80 %	Ok	Uppnås
Kontroll på vattenanvändning	Älvkarleby Vatten AB		80 %	Ok	Uppnås
Kontroll på vattenanvändning	Östhammar Vatten AB		80 %	Ok	Uppnås
God tillståndshantering	Gävle Vatten AB		>99 %	Ok	Uppnås
God tillståndshantering	Hofors Vatten AB		>99 %	Ok	Mindre avvikelse
God tillståndshantering	Ockelbo Vatten AB		>99 %	Ok	Uppnås
God tillståndshantering	Älvkarleby Vatten AB		>99 %	Ok	Uppnås
God tillståndshantering	Östhammar Vatten AB		>99 %	Ok	Mindre avvikelse

Verksamheten har en ekonomi i balans

- Bedömningen är att målet kommer att nås

Målet innebär att vi har rätt nivå på bruksavgift och anläggningsavgift utifrån ett 5-årsperspektiv.

Under 2019 prioriteras aktiviteter för

Prioritering av den interna verksamheten – Den förändrade organisationen och arbetssätt behöver fortsatt utvecklas för att skapa transparens och tydlighet. Det innefattar såväl systemstöd som fortsatt fokus på mätning och uppföljning för att ha en god bild av status.

Väl fungerande uppföljning - Med en väl grundad budget kan uppföljningen utvecklas med en aktiv avvikelshantering och säkra prognoser.

Arbete med att utveckla arbetssätt och system för att stödja verksamheten i såväl det löpande arbetet som i uppföljning och långsiktig planering har fortlöpt.

Analys av indikatorerna

Kostnader vs budget +/- 5 % (Indikator för att mäta måluppfyllelse för samtliga bolag)

Målvärdet visar årets avvikelse mellan fastställd verksamhetsbudget och kostnadsutfall.

Ansvar för mätning och analys: Enhet ekonomi

Indikatorerna visar i de flesta fall en balans mellan kostnader och budget. Avvikelsen mellan utfall och budget är i regel liten och prognosen för helåret är att målen kommer nås. Avvikelser beror i de flesta fallen på driftstörningar och övriga faktorer som är svåra att påverka så som exempelvis skadestånd. För Gävle Vatten AB råder en viss obalans men en återhämtning under året väntas ske.

Personalkostnader vs rörelsekostnader +/- 5 %. (Indikator för att mäta måluppfyllelse för Gästrikvatten)

Målvärdet ger en indikation på anläggningarnas status och att varje generations brukare följer självkostnadsprincipen. Variationen tar hänsyn till strategiskt nyttjande av överuttag.

Ansvar för mätning och analys: Enhet ekonomi

Utfallet visar på viss obalans men prognosen för helåret visar på balans. Verksamheten löper enligt plan.

Verksamhetskostnader vs rörelsekostnader +/- 5 %. (Indikator för att mäta måluppfyllelse per dotterbolag)

Målvärdet ger en indikation på om bolagets verksamhetskostnader ökar i förhållande till bolagets rörelsekostnader. Ansvar för mätning och analys: Enhet ekonomi

Indikatorerna visar på obalans för Gävle Vatten AB, Hofors Vatten AB och Östhammar Vatten AB. Avvikelsen beror på de typer av aktiviteter som genomförs i respektive kommun under året.

Indikator	Enhet	Utfall		Målvärde	Status	Prognos Helår
Kostnader vs budget	Gävle Vatten AB	8 %		+5 %		Uppnås delvis
Kostnader vs budget	Hofors Vatten AB	7 %		+5 %		Uppnås
Kostnader vs budget	Ockelbo Vatten AB	-5 %		+5 %		Uppnås
Kostnader vs budget	Älvkarleby Vatten AB	5 %		+5 %		Uppnås
Kostnader vs budget	Östhammar Vatten AB	3 %		+5 %		Uppnås
Personalkostnader vs rörelsekostnader (MB)	Gästrikе Vatten AB	-2 %		+3 %		Uppnås
Verksamhetskostnader vs rörelsekostnader	Gävle Vatten AB	-10 %		+4 %		Uppnås delvis
Verksamhetskostnader vs rörelsekostnader	Hofors Vatten AB	-18 %		+4 %		Uppnås delvis
Verksamhetskostnader vs rörelsekostnader	Ockelbo Vatten AB	-5 %		+4 %		Uppnås
Verksamhetskostnader vs rörelsekostnader	Älvkarleby Vatten AB	-5 %		+4 %		Uppnås
Verksamhetskostnader vs rörelsekostnader	Östhammar Vatten AB	-14 %		+4 %		Uppnås delvis

2 Resultat och investeringar

Gästrikе Vatten AB

Resultaträkning (tkr)	Redovisat	Budget	Avvikelse redovisat mot budget	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse årsbudget mot årsprognos
	augusti	augusti	augusti			
	2019	2 019	2019	2019	2 019	2 019
Rörelsens intäkter	72 565	72 800	-235	109 200	110 629	1 429
Rörelsens kostnader	-17 093	-16 469	-624	-24 703	-25 543	-840
Personalkostnader	-53 525	-53 998	473	-80 997	-81 586	-589
Avskrivningar	-1 924	-2 267	343	-3 400	-3 400	0
Rörelseresultat före fin.	23	66	-43	100	100	0
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-23	-66	43	-100	-100	0
Resultat efter finansiella poster	0	0	0	0	0	0
Bokslutsdispositioner	0	0	0	0	0	0
Resultat före skatt	0	0	0	0	0	0
Skatt	0	0	0	0	0	0
Periodens resultat	0	0	0	0	0	0

Investeringar (tkr)	Redovisat	Budget	Avvikelse redovisat mot budget	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse årsbudget mot årsprognos
	2 019	2 019	2 019			
	2 019	2 019	2 019	2 019	2 019	2 019
Investeringar	398	667	-269	1 000	1 000	0
Exploateringar	0	0	0	0	0	0
Totalt investeringar	398	667	-269	1 000	1 000	0

Utfallet till och med augusti följer i stort budget både när det gäller rörelsens kostnader och personalkostnader. Helårsprognosen visar på något högre kostnader än budget, ökningen är hänförlig till både personalkostnader och rörelsekostnader. Totala avvikelsen jämfört budget är dock endast knappt 2%. Den totala påverkan på dotterbolagen är ökade kostnader med 879 tkr som fördelas ut genom fördelningsnyckel.

Gävle Vatten AB

Resultaträkning (tkr)	Redovisat	Budget	Avvikelse redovisat mot budget	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse årsbudget mot årsprognos
Gävle Vatten AB	augusti 2019	augusti 2 019	augusti 2019	2019	augusti 2 019	2 019
<i>Över (-)/underuttag (+)</i>						
Periodiserade anslutningsintäkter	10 060	8 800	1 260	9 600	13 200	3 600
"Investeringsfond" återföring	2 390	2 400	-10	3 600	3 600	0
Rörelsens intäkter	95 572	94 867	705	145 900	139 800	-6 100
Rörelsens kostnader	-99 201	-91 267	-7 934	-136 900	-143 540	-6 640
Större underhåll	-6 248	-6 920	672	-10 380	-10 319	61
Avskrivningar	-16 299	-18 333	2 034	-27 500	-26 000	1 500
Rörelseresultat före fin.	-13 726	-10 453	-3 273	-15 680	-23 259	-7 579
Finansiella intäkter	11	66	-55	100	100	0
Finansiella kostnader	-3 579	-3 733	154	-5 600	-5 200	400
Resultat efter finansiella poster	-17 294	-14 120	-3 174	-21 180	-28 359	-7 179
Bokslutsdispositioner	0	0	0	0	0	0
Resultat före skatt	-17 294	-14 120	-3 174	-21 180	-28 359	-7 179
Skatt	-300	-200	-100	-300	-300	0
Periodens resultat	-17 594	-14 320	-3 274	-21 480	-28 659	-7 179

Investeringar & Exploateringar (tkr)	Redovisat	Budget	Avvikelse redovisat mot budget	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse årsbudget mot årsprognos
	2 019	2 019	2 019	2 019	2 019	2 019
Investeringar	30 801	53 133	-22 332	79 400	59 412	-19 988
Exploateringar	8 473	8 633	-160	12 950	9 495	-3 455
Totalt investeringar	39 274	61 766	-22 492	92 350	68 907	-23 443

(Positivt resultat = Överuttag, dvs skuld till VA-kollektivet. Negativt resultat = underuttag, dvs fordran på VA-kollektivet)

Tkr (Prognos)	2018	2019
Akkumulerad kort skuld (+) /fordran (-) till VA kollektivet	-2 551	- 31 060

Utfallet till och med augusti visar på ett större underuttag än budgeterat vilket beror på ökade rörelsekostnader. Ökningen förklaras främst av kostnader för skadestånd och utredningar. Skadestånden avser både händelser tidigare år och reservering av medel för händelser under 2019. Främst är det utredningskostnader för den nya vattenförsörjningsanläggningen vid Mon Älvkarleby kommun som klassificerats om från investering till löpande drift som påverkar såväl utfall som prognos.

Prognosen visar även den på ökade kostnader jämfört med budget som till stor del kan kopplas till utredningar och skadestånd. Ett nytt avtal avseende hantering av slam från reningsverk träder i kraft under sista halvåret 2019 vilket innebär kraftigt ökade kostnader för slamhantering.

Prognosen för intäkterna visar också på en minskning av bruksintäkterna vilket också påverkar prognostiserat resultat. Minskningen av intäkter utgörs främst av minskad förbrukning hos större företag och offentliga verksamheter. En viss säsongsvariation i förbrukningen hos dessa kunder utgör dock en osäkerhetsfaktor i prognosen för bruksintäkter.

Prognosen avseende investeringar är lägre än budget på grund av att utredningsdelen klassificerats om och investeringar som skjuts framåt tidsmässigt. Anledningen till att de förskjuts tidsmässigt beror både på mer omfattande utredningar och omprioriteringar.

Hofors Vatten AB

Resultaträkning (tkr)	Redovisat	Budget	Avvikelse redovisat mot budget	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse årsbudget mot årsprognos
Hofors Vatten AB	augusti 2019	augusti 2 019	augusti 2019	2019	augusti 2 019	2 019
<i>Över (-)/underuttag (+)</i>						
Periodiserade anslutningsintäkter	279	0	279	0	300	300
"Investeringsfond" återföring	0	0	0	0	0	0
Rörelsens intäkter	18 880	19 333	-453	29 000	28 000	-1 000
Rörelsens kostnader	-14 566	-13 533	-1 033	-20 300	-21 792	-1 492
Större underhåll	-2 591	-2 000	-591	-3 000	-3 111	-111
Avskrivningar	-3 792	-4 000	208	-6 000	-6 000	0
Rörelseresultat före fin.	-1 790	-200	-1 590	-300	-2 603	-2 303
Finansiella intäkter	1	0	1	0	0	0
Finansiella kostnader	-704	-800	96	-1 200	-1 100	100
Resultat efter finansiella poster	-2 493	-1 000	-1 493	-1 500	-3 703	-2 203
Bokslutsdispositioner	0	0	0	0	0	0
Resultat före skatt	-2 493	-1 000	-1 493	-1 500	-3 703	-2 203
Skatt	-1	0	-1	0	0	0
Periodens resultat	-2 494	-1 000	-1 494	-1 500	-3 703	-2 203

Investeringar & Exploateringar (tkr)	Redovisat	Budget	Avvikelse redovisat mot budget	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse årsbudget mot årsprognos
	2 019	2 019	2 019	2 019	2 019	2 019
Investeringar	8 280	6 233	2 047	9 350	10 604	1 254
Exploateringar	0	0	0	0	0	0
Totalt investeringar	8 280	6 233	2 047	9 350	10 604	1 254

(Positivt resultat = Överuttag, dvs skuld till VA-kollektivet. Negativt resultat = underuttag, dvs fordran på VA-kollektivet)

Tkr (Prognos)	2018	2019
Akkumulerad kort skuld (+) /fordran (-) till VA kollektivet	13 236	9 333

Utfallet till och med augusti visar på något högre kostnader än budgeterat och därmed ett större underuttag än budgeterat. Förklaringen till avvikelsen i utfallet är främst kostnader för underhåll, varav en del akuta underhåll.

Även prognosen för helåret visar ett något större underuttag vilket förklaras av ökade kostnader delvis pga ett förnyat avtal avseende hanteringen av slam från reningsverken samt minskade intäkter.

Prognosen för årets investeringar är högre än budgeterat främst på grund av ledningsnätsförnyelse i Råbacka som fortlöpt från tidigare år.

Ockelbo Vatten AB

Resultaträkning (tkr)	Redovisat	Budget	Avvikelse redovisat mot budget	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse årsbudget mot årsprognos
	augusti 2019	augusti 2 019	augusti 2019	2019	augusti 2 019	2 019
Ockelbo Vatten AB						
<i>Över (-)/underuttag (+)</i>						
Periodiserade anslutningsintäkter	28	67	-39	100	100	0
"Investeringsfond" återföring	0	0	0	0	0	0
Rörelsens intäkter	11 723	11 600	123	17 400	17 640	240
Rörelsens kostnader	-9 066	-8 733	-333	-13 100	-13 588	-488
Större underhåll	-439	-1 200	761	-1 800	-958	842
Avskrivningar	-1 798	-1 933	135	-2 900	-2 900	0
Rörelseresultat före fin.	448	-199	647	-300	294	594
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-290	-267	-23	-400	-400	0
Resultat efter finansiella poster	158	-466	624	-700	-106	594
Bokslutsdispositioner	0	0	0	0	0	0
Resultat före skatt	158	-466	624	-700	-106	594
Skatt	0	0	0	0	0	0

Periodens resultat	158	-466	624	-700	-106	594
---------------------------	------------	-------------	------------	-------------	-------------	------------

Investeringar & Exploateringar (tkr)	Redovisat 2 019	Budget 2 019	Avvikelse redovisat mot budget 2 019	Årsbudget 2 019	Årsprognos 2 019	Avvikelse årsbudget mot årsprognos 2 019
Investeringar	6 156	23 267	-17 111	34 900	17 428	-17 472
Exploateringar	7	233	-226	350	350	0
Totalt investeringar	6 163	23 500	-17 337	35 250	17 778	-17 472

(Positivt resultat = Överuttag, dvs skuld till VA-kollektivet. Negativt resultat = underuttag, dvs fordran på VA-kollektivet)

Tkr (Prognos)	2018	2019
Akkumulerad kort skuld (+) /fordran (-) till VA kollektivet	240	133

Resultatet till och med augusti är något högre än budgeterat vilket till stor del beror på större underhåll som ännu inte genomförts.

Prognosen för helåret visar på ett något mindre underuttag än budgeterat, anledningen är främst att större underhållsåtgärder delvis förskjuts framåt i tid samt delvis klassificerts som en investering.

Prognosen för investeringar visar på en lägre nivå än budgeterat vilket främst förklaras av att kostnad för överföringsledning för vatten mellan Mobyheden och Säbyggeby förskjuts över år.

Älvkarleby Vatten AB

Resultaträkning (tkr)	Redovisat	Budget	Avvikelse redovisat mot budget	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse årsbudget mot årsprognos
Älvkarleby Vatten AB	augusti 2019	augusti 2 019	augusti 2019	2019	augusti 2 019	2 019
<i>Över (-)/underuttag (+)</i>						
Periodiserade anslutningsintäkter	199	67	132	100	220	120
"Investeringsfond" återföring	0	0	0	0	0	0
Rörelsens intäkter	20 666	21 400	-734	32 100	32 100	0
Rörelsens kostnader	-18 485	-16 467	-2 018	-24 701	-24 992	-291
Större underhåll	-949	-1 667	718	-2 500	-2 049	451
Avskrivningar	-3 191	-3 333	142	-5 000	-5 000	0
Rörelseresultat före fin.	-1 760	0	-1 760	-1	279	280
Finansiella intäkter	1	0	1	0	0	0
Finansiella kostnader	-547	-600	53	-900	-900	0
Resultat efter finansiella poster	-2 306	-600	-1 706	-901	-621	280
Bokslutsdispositioner	0	0	0	0	0	0
Resultat före skatt	-2 306	-600	-1 706	-901	-621	280
Skatt	0	0	0	0	0	0
Periodens resultat	-2 306	-600	-1 706	-901	-621	280

Investeringar & Exploateringar (tkr)	Redovisat	Budget	Avvikelse redovisat mot budget	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse årsbudget mot årsprognos
	2 019	2 019	2 019	2 019	2 019	2 019
Investeringar	3 431	9 187	-5 756	13 780	11 330	-2 450
Exploateringar	155	7 333	-7 178	11 000	6 500	-4 500
Totalt investeringar	3 586	16 520	-12 934	24 780	17 830	-6 950

(Positivt resultat = Överuttag, dvs skuld till VA-kollektivet. Negativt resultat = underuttag, dvs fordran på VA-kollektivet)

Tkr (Prognos)	2018	2019
Akkumulerad kort skuld (+) /fordran (-) till VA kollektivet	9 997	9 391

Utfallet till och med augusti visar på ett högre underuttag än budgeterat vilket bland annat beror på något lägre intäkter än budgeterat och ökade driftskostnader främst pga större läckor första delen av året. För helåret är prognosen ett något lägre underuttag än budgeterat vilket främst förklaras av att större underhåll inte når upp till budget. Detta då åtgärder som budgeterats som större underhåll blivit så omfattande att de klassificerats som investering.

För investeringar och exploatering visar prognosen ett lägre utfall än budget för helåret. Orsaken är främst att kostnaden för renoveringen av vattentornet blivit lägre och att rust av pumpstationen Kolningen skjuts till nästa år. Exploateringen av området Liljebacken som görs samordnat med Älvkarleby kommun skjuts delvis till nästa år.

Östhammar Vatten AB

Resultaträkning (tkr)			Avvikelse redovisat mot budget augusti 2019			Avvikelse årsbudget mot årsprognos 2 019
	Redovisat augusti 2019	Budget augusti 2 019		Årsbudget 2019	Årsprognos augusti 2 019	
Östhammar Vatten AB						
<i>Över (-)/underuttag (+)</i>						
Periodiserade anslutningsintäkter	129	533	-404	800	800	0
"Investeringsfond" återföring	0	0	0	0	0	0
Rörelsens intäkter	37 521	36 800	721	55 200	55 200	0
Rörelsens kostnader	-27 352	-27 542	190	-41 313	-43 415	-2 102
Större underhåll	-3 869	-2 600	-1 269	-3 900	-6 018	-2 118
Avskrivningar	-4 050	-4 133	83	-6 200	-6 200	0
Rörelseresultat före fin.	2 379	3 058	-679	4 587	367	-4 220
Finansiella intäkter	3	0	3	0	0	0
Finansiella kostnader	-676	-867	191	-1 300	-1 300	0
Resultat efter finansiella poster	1 706	2 191	-485	3 287	-933	-4 220
Bokslutsdispositioner	0	0	0	0	0	0
Resultat före skatt	1 706	2 191	-485	3 287	-933	-4 220

Skatt	0	0	0	0	0	0
Periodens resultat	1 706	2 191	-485	3 287	-933	-4 220

Investeringar & Exploateringar (tkr)	Redovisat	Budget	Avvikelse redovisat mot budget	Årsbudget	Årsprognos	Avvikelse årsbudget mot årsprognos
	2 019	2 019	2 019	2 019	2 019	2 019
Investeringar	2 791	41 133	-38 342	61 600	5 103	-56 497
Exploateringar	0	0	0	0	0	0
Totalt investeringar	2 791	41 133	-38 342	61 600	5 103	-56 497

(Positivt resultat = Överuttag, dvs skuld till VA-kollektivet. Negativt resultat = underuttag, dvs fordran på VA-kollektivet)

	2018	2019
Tkr (Prognos)		
Akkumulerad kort skuld (+) /fordran (-) till VA kollektivet	508	-425

Utfallet till och med augusti visar på ökade kostnader jämfört med budget, förklaringen är främst kostnader för att åtgärda driftstörningar från 2018 och från början på året, fastighetskostnader tex snöröjning samt större underhåll.

Prognosen för helåret visar på ett underuttag istället för ett budgeterat överuttag. Anledningen är ökade kostnader pga driftstörningar och större underhåll men även utökad provtagning och utredning för att klara uppdraget.

Prognosen för investeringar är att de kommer bli lägre än budget viket främst beror på att den planerade vattenledning från Örbyhus, Tierps kommun till Österbybruk och Alunda väntas påbörjas först under 2020. Övriga investeringar avseende slambehandling i Gimo och beredning i Östhammars vattenverk flyttas framåt på grund av ytterligare utredningar. Den planerade fleråriga investeringen att installera nya styrenheter (PLC) på anläggningar är förskjuten pga överklagan på upphandling.

3 Sammanfattning av viktiga händelser under perioden

Gästrikvatten AB

- Ett större kommunikationsavbrott skedde i Gävle i juni vilket påverkade hela verksamheten. Händelsen har utretts och incidentrapport har skickats in. Löpande uppföljning sker.
- Arbetsmiljöverket är nöjda och har stängt inspektionsärendet efter sin uppföljning av tillsyn gällande kemikaliehantering.
- Förfrågan om mottagande av slam från enskilda avlopp har direkt eller indirekt kommit från samtliga kommuner. Då ansvaret inte ligger inom vårt uppdrag, dvs VA-huvudmannens, men ligger inom det kommunala ansvaret bör ett samlat grepp tas runt frågan. Positiv respons från Gästrikvatten Återvinnare och Tekniska, Östhammar kommun om en gemensam utredning.
- Ett nytt elavtal innebär att elkostnaderna kommer att öka i samtliga dotterbolag med ca 15 %. Detta är inte beaktat i preliminär budget för 2020.
- Under juni stod vi värd för Svenskt Vattens styrelses strategidagar samt besök från Serbien via SKL International.
- Under perioden deltog vi vid Centrumdagen i Skutskär, Fallens dag i Älvkarleby och Ockelbo marknad samt vid U23EM i friidrott i Gävle med kommunikationsaktiviteter.

Gävle Vatten AB

- Nytt utökat tillstånd har givits för Duvbackens reningsverk. Det nya tillståndet ger oss rätt att ta emot en inkommande belastning på 120 000 pe (personequivivalenter), tidsbegränsat till år 2027. I tillståndet ingår även ett krav på att ytterligare rening av fosfor sker. Det nya tillståndet gör att vi klarar av inkommande belastning tills ett nytt reningsverk 2027 är klart.
- Två tryckstegringar har dimensionerats om för att optimera distributionskedjan och kommande behov bla datacenteretablering sker i distributionsområdet runt Hemlingby och Ersbo.
- Trasig dagvattenledning i Parkvägen, Gävle åtgärdades akut i början på sommaren.
- Interna störningar i produktionen av filtervatten i Johanneslöt, Gävle samt har krävt åtgärder bland annat sprinkling av åvatten för att öka mängd men även åtgärder för att hantera försämrade råvattenkvalitet. Har inte påverkat leverans till kund.
- Höga flöden ut från Sättra och Hedsunda i Gävle under sommaren på grund av läckor på ledningsnätet. Läcklagning har gett effekt förutom i Hedsunda där fortsatt läcksökning sker.
- Periodisk besiktning har genomförts på Hedsunda och Norrsundets reningsverk med gott resultat.
- Facklat mycket biogas från Duvbacken, Gävle under sommaren på grund av haveri på Ekogas biogasanläggning.
- Byte till nya styrenheter har fortlöpt för att säkerställa övervakning och styrning.
- Omfattande underhåll av Spaanpumparna på Duvbackens reningsverk är utförd under perioden.

- Arbetet fortskrider med de fördjupade utredningarna inom projektet för en gemensam systemlösning för dricksvattenförsörjning i Gävle och Älvkarleby. Under perioden har information givits i form av en utställning på Skutskärs bibliotek.

Hofors Vatten AB

- Kolfilter i Hofors vattenverk har renoverats vilket gett goda resultat på dricksvattnets lukt och smak. Även ytterligare underhåll har genomförts.
- Inspektion och statusbedömning av reservoarer i Hofors vattenverk har genomförts och utgör underlag till en underhållsplan.
- Interna störningar på Hofors reningsverk under perioden. Påverkar inte tillståndet.
- Länsstyrelsen i Gävleborg har avslutat ärendet om avvikelse för villkor i dom VA 14/96 gällande ytvattenuttag för Hammardammen i Hofors utan åtgärd. Man skiljer på processvatten (stöd till tillverkning av dricksvatten) och råvatten (vatten som blir dricksvatten). En alternativ lösning behöver utredas.

Ockelbo Vatten AB

- Interna störningar i vattenproduktionen under perioden vid Svartandal vattenverk, Ockelbo. Påverkar inte leverans till kund.
- Tillsyn av Lingbo, Jädraås, Åmot, Åbyggeby och Gammelfäbodarnas reningsverk har genomförts under perioden med gott resultat.
- Periodisk besiktning har genomförts på Ockelbo reningsverk med gott resultat.
- Planerade åtgärder på Lingbo vattenverk har genomförts.
- Renovering av ytskiktet på Rabo vattentorn har genomförts under sensommaren.

Älvkarleby Vatten AB

- Beslut har fattats av styrelsen om utökning av verksamhetsområde för VA i Älvkarleby kommun, avser Liljebacken.
- Arbetet fortskrider med de fördjupade utredningarna inom projektet för en gemensam systemlösning för dricksvattenförsörjning i Gävle och Älvkarleby. Under perioden har information givits i form av en utställning på Skutskärs bibliotek.
- Bräddning har skett från ledningsnätet i Skutskär under sommaren.
- Höga flöden ut från Älvkarleby under sommaren på grund av läckor på ledningsnätet. Läcklagning har gett effekt.
- Interna störningar på Skutskärs reningsverk under perioden. Påverkar inte tillståndet.

Östhammar Vatten AB

- Restriktioner för användningen av kommunalt vatten för hela Östhammars kommun.
- Lågt vattentryck i Öregrund och Gräsö under sommaren. Utredning pågår.
- Interna störningar i vattenproduktionen vid Österbybruk och Alunda vattenverk under perioden. Planerade åtgärder har även genomförts på Österbybruk vattenverk under perioden. Påverkade inte leverans till kund.
- Åtgärder pågår för att förbättra reningsprocessen på Alunda reningsverk med positiva resultat.

- Planerade åtgärder har genomförts på Östhammar vattenverk under perioden. Ytterligare åtgärder genomförs under hösten
- Arbete inför anläggande av en överföringsledning från Örbyhus i Tierp till Österbybruk och Alunda fortlöper.
- Utredning gällande möjligheterna för ett avsaltningsverk fortlöper.

4 För verksamheten viktig statistik

Gävle Vatten AB

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019 T2
Mottagen mängd (m3)	12 931 768	13 869 838	14 147 369	13 193 548	9 688 520
Producerad mängd (m3)	9 810 135	9 676 283	9 436 914	9 511 806	6 472 752
Försåld mängd VA i (m3)	6 171 065	6 601 891	6 421 846	6 644 047	4 694 993
Antal vattenläckor	44	47	55	74	53
Antal avloppsstoppar	125	117	103	110	74

Hofors Vatten AB

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019 T2
Mottagen mängd (m3)	1 602 135	1 460 408	1 438 712	1 650 185	1 078 052
Producerad mängd (m3)	1 110 099	1 211 902	1 223 240	1 239 104	847 832
Försåld mängd VA i (m3)	762 122	666 388	676 005	746 551	446 029
Antal vattenläckor	13	14	16	11	11
Antal avloppsstoppar	36	25	21	38	15

*värdet för T1 2015 är högre än för tidigare år. Under 2014 åtgärdades nivåmätare på reningsverket som gav felaktiga mätvärden.

Ockelbo Vatten AB

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019 T2
Mottagen mängd (m3)	665 457	626 067	676 933	774 480	462 084
Producerad mängd (m3)	406 161	365 906	400 994	435 589	294 365
Försåld mängd VA i (m3)	268 990	277 820	277 735	269 594	183 651
Antal vattenläckor	8	6	7	6	7
Antal avloppsstoppar	23	18	18	20	6

Älvkarleby Vatten AB

Nyckeltal	2015	2016	2017	2018	2019 T2
Mottagen mängd (m3)	1 214 645	1 319 170	1 385 116	1 347 090	1 025 242
Producerad mängd (m3)	1 460 566	1 465 585	1 190 651	1 264 128	829 236
Försåld mängd VA i (m3)	777 647	698 677	912 663	839 741	495 355
Antal vattenläckor	15	19	29	23	18
Antal avloppsstoppar	59	54	47	65	29

Östhammar Vatten AB

Nyckeltal	2015	2016	T2-T3 2017	2018	2019 T2
Mottagen mängd (m3)			2 113 959	1 895 162	1 538 902
Producerad mängd (m3)			1 245 530	1 139 791	733 686
Försåld mängd VA i (m3)			536 096	994 506	670 884
Antal vattenläckor			25	41	24
Antal avloppsstoppar			13	48	44

För perioden 2015- T1 2017 var bolaget inte verksamt

Gästrike Vatten AB

Delårsrapport T2 augusti 2019 Gästrike vatten AB

Förslag till beslut

Gästrike Vatten AB:s styrelse beslutar

- att godkänna förslag till Verksamhetsrapport inklusive tertialbokslut
- att överlämna tertialrapporten samt prognos för helåret 2019 till ägarkommunerna Gävle, Hofors, Ockelbo, Älvkarleby och Östhammar

Ärendebeskrivning

Redovisning av tertialbokslutet inklusive målanalys för perioden maj- augusti 2019.

Beslutsunderlag

- Verksamhetsrapport Gästrike Vatten AB med dotterbolag Tertialbokslut delår 2 samt prognos 2019
- Gästrike Vatten AB Balansräkning T2 2019

Föredragande i ärendet är Lena Blad, Vd

Moderbolagets resultaträkning

	2019-01-01 -2019-08-31	2018-01-01 -2018-08-31
Nettoomsättning	71 988 103	69 487 440
Övriga intäkter	577 306	193 117
	<hr/>	<hr/>
	72 565 409	69 680 557
Rörelsens kostnader		
Övriga externa kostnader	-17 093 067	-19 432 119
Personalkostnader	-53 524 932	-48 113 437
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	-1 924 129	-1 994 157
	<hr/>	<hr/>
Summa rörelsens kostnader	-72 542 128	-69 539 713
Rörelseresultat	23 281	140 844
Resultat från finansiella poster		
Räntekostnader och liknande resultatposter	-23 284	-140 844
	<hr/>	<hr/>
Summa resultat från finansiella poster	-23 284	-140 844
Resultat efter finansiella poster	-3	0
Skatt på årets resultat	3	-
	<hr/>	<hr/>
Årets resultat	<u>0</u>	<u>0</u>

Moderbolagets balansräkning	Not	2019-08-31	2018-08-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>			
Maskiner, tekniska anläggningar och inventarier	2	4 021 657	5 194 415
Fordon	3	421 576	456 125
Pågående nyanläggningar och materiella anläggningstillgångar	4	-	461 140
		<hr/>	<hr/>
		4 443 233	6 111 680
		<hr/>	<hr/>
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>			
Andelar i koncernföretag		495 000	495 000
		<hr/>	<hr/>
Summa anläggningstillgångar		4 938 233	6 606 680
		<hr/>	<hr/>
Omsättningstillgångar			
<u>Kortfristiga fordringar</u>			
Kundfordringar		261 828	-
Fordringar hos koncernföretag		32 222 270	3 154 147
Övriga kortfristiga fordringar		82 143	16 228
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 262 039	1 399 348
		<hr/>	<hr/>
		33 828 280	4 569 723
		<hr/>	<hr/>
<u>Kassa och bank</u>		-	5 922 025
		<hr/>	<hr/>
Summa omsättningstillgångar		33 828 280	10 491 748
		<hr/>	<hr/>
Summa tillgångar		38 766 513	17 098 428
		<hr/>	<hr/>

Moderbolagets balansräkning	Not	2019-08-31	2018-08-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
<u>Bundet eget kapital</u>			
Aktiekapital		5 000 000	5 000 000
<u>Fritt eget kapital</u>			
Årets resultat		-	-
		0	0
Summa eget kapital		<u>5 000 000</u>	<u>5 000 000</u>
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 002 784	1 966 508
Checkräkningskredit hos Gävle kommun		23 645 408	-
Skulder till Gävle kommun koncern		437 296	391 335
Aktuella skatteskulder		281 608	504 547
Övriga kortfristiga skulder		5 856 437	7 123 969
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		2 542 980	2 112 069
Summa kortfristiga skulder		<u>33 766 513</u>	<u>12 098 428</u>
Summa eget kapital och skulder		<u>38 766 513</u>	<u>17 098 428</u>

Kassaflödesanalys för moderbolaget

	2019-01-01 -2019-08-31	2018-01-01 -2018-08-31
Den löpande verksamheten		
Rörelseresultat före finansiella poster	23 281	140 844
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet, mm	1 924 129	1 994 157
Erlagd ränta	-23 284	-140 844
Betald inkomstskatt	-192 611	1 877 614
	<hr/> 1 731 515	<hr/> 3 871 771
Ökning/minskning rörelsefordringar	-32 213 705	-1 329 725
Ökning/minskning rörelseskulder	-9 358 872	-1 381 857
	<hr/>	<hr/>
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-39 841 062	1 160 189
Investeringsverksamheten		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-397 771	-797 191
	<hr/>	<hr/>
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-397 771	-797 191
Finansieringsverksamheten		
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0
Årets kassaflöde	-40 238 833	362 998
Likvida medel vid årets början	16 593 425	5 559 027
	<hr/>	<hr/>
Likvida medel vid årets slut	-23 645 408	5 922 025
	<hr/>	<hr/>
Som likvida medel har beaktats tillgodohavande på koncernkonto hos Gävle Kommun.		
<u>Specifikation av poster som inte ingår i kassaflödet</u>		
Årets avskrivningar	1 924 129	1 994 157
	<hr/>	<hr/>
Summa	1 924 129	1 994 157

Noter, gemensamma för moderbolag och koncern

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd. Koncernredovisningen/årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Koncernredovisning

Koncernredovisningen är upprättad enligt Redovisningsrådets rekommendation 1 om koncernredovisning. I koncernredovisningen ingår dotterföretag där moderbolaget direkt eller indirekt innehar mer än 50% av rösterna, eller på annat sätt har ett bestämmande inflytande. Koncernens bokslut är upprättat enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att dotterbolagens egna kapital vid förvärvet, fastställt som skillnaden mellan tillgångarnas och skuldernas verkliga värden, elimineras i sin helhet. I koncernens egna kapital ingår härigenom endast den del av dotterbolagens egna kapital som tillkommit efter förvärvet. Minoritetsintresse föreligger då respektive kommun äger 1 % av sitt anläggningsbolag. Minoritetsintresset utgör ett oväsentligt belopp varför det inte har redovisats separat.

Intäkter

Bolagen följer BFNAR 2003:3 som anger att en inkomst redovisas som intäkt först då det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna som företaget ska få av transaktionen kommer att tillfalla företaget.

I enlighet med Lag (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV) får avgifterna inte överskrida det som behövs för att täcka kostnader som är nödvändiga för att ordna och driva VA-anläggningen. Eventuella överuttag/underuttag bör återföras/belasta abonnentkollektivet inom tre år från det att dessa uppstått genom återbetalning eller som taxesänkning alternativt taxehöjning för att uppnå kostnadstäckning. Om inkomsterna från avgifterna överskrider kostnaderna föreligger följaktligen en legal förpliktelse.

I enlighet med VA-lagen redovisas överuttag som en skuld och det överuttag som skett för framtida investeringar redovisas som långfristig skuld och löses upp i den takt som anläggningen skrivs av.

Anläggningsavgifter

Anläggningsavgiften är en engångsavgift som ska betalas när fastigheten ansluts till kommunalt VA. Anläggningsavgiften ska täcka kostnaderna för att ansluta en fastighet vilket innebär att den ska täcka kostnader för nyinvesteringar i anläggningen samt del av huvudanläggningen, administration (fakturerings, kommunikation, inspektion m m) och räntekostnader för nyanläggning i ledningsnätet och del av huvudanläggning.

Anläggningsavgiften intäktsförs i dotterbolagen enligt matchningsprincipen vilket innebär att den möter kapitalkostnaderna som är hänförliga till anslutningsavgiften enligt nedanstående.

År 1 10 % för administrationskostnader och 1/33 av resterande 90 %.

År 2-33 1/33 av resterande 90 %.

Brukningsavgifter

Brukningsavgiften är en periodisk avgift för täckande av drift- och underhållskostnader, kapitalkostnader för investeringar eller andra kostnader för en allmän va-anläggning som inte täcks av en anläggningsavgift. Brukningsavgiften faktureras löpande till alla kunder.

Gemensamma intäkter och kostnader

Gemensamma kostnader från moderbolaget har fördelats utifrån olika fördelningsnycklar: Personalkostnader har fördelats från moderbolaget till dotterbolagen utifrån tidredovisning. Direkta kostnader hänförliga till dotterbolagen har debiterats dotterbolagen i sin helhet. Övriga kostnader fördelas utifrån fördelningsnyckel fastställd av styrelsen i Gästrike Vatten AB.

Lån

Varje enskild kommun har borgensåtagande för finansiering av investeringar i sitt respektive anläggningsbolag. För moderbolaget samt för Gävle Vatten AB sker upptagning av lån externt hos kreditinstitut genom Gävle kommun mot reverser som löper med ränta och amortering överensstämmande med det externa lånet för samtliga nettoinvesteringar i VA-anläggningar som inte är internt finansierade. För de övriga dotterbolagen sker upptagning lån externt hos kreditinstitut mot reverser som löper med ränta och amortering för samtliga nettoinvesteringar i VA-anläggningar som inte är internt finansierade.

Skatter

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år och justeringar avseende tidigare års aktuella skatt. Skatteskulder/-fordringar värderas till vad som enligt företagets bedömning skall betala till eller erhållas från skatteverket. Bedömningen görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller som är aviserade och med stor säkerhet kommer att fastställas. För poster som redovisas i resultaträkningen, redovisas även därmed sammanhängande skatteeffekter i resultaträkningen. Uppskjuten skatt avseende framtida skatteeffekter redovisas i resultat- och balansräkningarna hos dotterbolagen.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. När en komponent i en anläggning byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Materiella anläggningstillgångar har i balansräkningen tagits upp till anskaffningsvärdet med avdrag för avskrivningar och eventuella ned/uppskrivningar. Avskrivningar på anläggningstillgångar redovisas i resultaträkningen och belastar rörelseresultatet med avskrivningar enligt plan från anskaffningstillfället.

Följande avskrivningstider har tillämpats

	<u>År</u>
Inventarier	3-10
Fordon	5
Tekniska anläggningar *	10-33
VA-ledningar **	33-50

* Som tekniska anläggningar räknas exempelvis; pumpstationer, tryckstegringar, högreservoarer, brunnar, infiltrationsanläggningar

** VA-ledningar är en tekniska anläggning och avskrivningstiden är beroende av om det är en; huvudledning, servisledning, områdesledning samt om mark eller sjöförlagd ledning.

Byggnader * (vattenverk och avloppsreningsverk)

Delas upp i komponenter i enlighet med K3; tak, stomme, grund, byggnadsanläggning. Anläggningens

huvudsakliga funktion styr om anläggningen är att betrakta som en byggnad eller en produktionsanläggning.

Syftet med byggnaden vid en produktionsanläggning är ett skal/skydd för att skydda produktionen, den tekniska anläggningen och utgör därmed byggnadsanläggning.

	<u>År*</u>	<u>andel i %</u>
- tak	25	10-50
- stomme	50	5-35
- grund	50	5-20
- byggnadsanläggning	10-25	40-80

* Avskrivningstiden för byggnader övertagna från kommunen har anpassats till återstående nyttjandeperiod från tidpunkten vid övertagandet.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal, oavsett om de är finansiella eller operationella, redovisas som hyresavtal (operationella leasingavtal). Leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden. Fr.om 2016 redovisar vi leasingkostnader för fordon enligt K3 Operationell leasing.

Fordringar

Fordringar med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen redovisas som anläggningstillgångar, övriga som omsättningstillgångar. Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

Not 2 Maskiner, tekniska anläggningar och inventarier

	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-08-31</u>
Ingående anskaffningsvärden	20 191 166	19 232 932
Omklassificering	-	336 050
Inköp	397 771	-
Försäljning/utrangeringar	-	-
Omföring från pågående projekt	610 654	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	21 199 591	19 568 982
Ingående avskrivningar	-15 362 028	-12 474 666
Avskrivningar	-1 815 906	-1 899 901
Utgående ackumulerade avskrivningar	-17 177 934	-14 374 567
Utgående restvärde enligt plan	<u>4 021 657</u>	<u>5 194 415</u>

Not 3 Fordon

	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-08-31</u>
Ingående anskaffningsvärden	888 927	756 200
Inköp	-	-
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	888 927	756 200
Ingående avskrivningar	-359 129	-205 819
Avskrivning	-108 222	-94 257
Utgående ackumulerade avskrivningar	-467 351	-300 076
Utgående restvärde enligt plan	<u>421 576</u>	<u>456 124</u>

Not 4 Pågående nyanläggningar materiella anläggningstillgångar

	<u>2019-08-31</u>	<u>2018-08-31</u>
Ingående anskaffningsvärde	610 654	-
Inköp	-	797 190
Under året genomförda omfördelningar	-610 654	-336 051
Utgående anskaffningsvärde	<u>0</u>	<u>461 139</u>